

TASEKIRJA 2011

Kaupunginhallitus 16.04.2012 § 95
Kaupunginvaltuusto 11.06.2012 § 20

SISÄLLYSLUETTELO

1 TOIMINTAKERTOMUS	7
1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	7
1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	7
1.1.2 Kaupungin hallinto	9
1.1.2.1 Luottamushenkilöorganisaatio	9
1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	13
1.1.3.1 Yleistietoa Karkkilasta	15
1.1.3.2 Kuntien taloudellinen kehitys vuonna 2011	18
1.1.4 Olennaiset muutokset Karkkilan kaupungin toiminnassa ja taloudessa	19
1.1.5 Karkkilan kaupungin henkilöstö	20
1.1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä	20
Ympäristötekijät	21
1.2 KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN	22
1.2.1 Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen	22
1.2.2 Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus	22
1.2.3 Riskienhallinnan järjestäminen	23
1.2.4 Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta	23
1.2.5 Sopimustoiminta	23
1.2.6 Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä	23
1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	24
1.3.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	24
1.4 TOIMINNAN RAHOITUS	25

1.4.1	Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	25
1.5	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	26
1.5.1	Tase ja sen tunnusluvut	26
1.6	KOKONAISTULOT JA MENOT	28
1.7	KAUPUNKIKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	29
1.7.1	Kaupunkikonsernin rakenne	29
1.7.2	Konsernin toiminnan ohjaus	29
1.7.3	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	29
1.7.3.1	Kiinteistö Oy Sorvirinne	29
1.7.4	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	29
1.7.5	Konsernitase ja sen tunnusluvut	30
1.8	HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ	32
1.9	KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	33
1.9.1	KAUPUNGINHALLITUS	33
1.9.1.1	Luottamustoimihallinto ja Kaupunginjohto	36
1.9.1.2	Hallinto- ja talouspalvelut	36
1.9.1.3	Elinkeinopalvelut	38
1.9.1.4	Ruokapalvelut	38
1.9.1.5	Maataloustoimi	40
1.9.2	LIIKELAITOSKUNTAYHTYMÄ PUHTI	41
1.9.3	PERUSTURVAKUNTAYHTYMÄ KARVIAINEN	42
1.9.4	ERIKOISSAIRAANHOITO	44
1.9.5	Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut	45
1.9.5.1	Kasvatus- ja vapaa-aikalautakunnan hallinto	47
1.9.5.2	Koulutus	48
1.9.5.3	Varhaiskasvatus	49
1.9.5.4	Vapaa-aikalautakunnan hallinto	51
1.9.5.5	Vapaa-aikatoimi	51

1.9.6	Tekniset ja ympäristöpalvelut	53
1.9.6.1	Teknisen ja ympäristötoimen hallinto	56
1.9.6.2	Liikenneväylät ja yleiset työt	57
1.9.6.3	Metsätilat, puistot ja yleiset alueet	58
1.9.6.4	Tilapalvelut	59
1.9.6.5	Mittaus- ja kiinteistötoimi	60
1.9.6.6	Vesihuoltolaitos	62
1.9.6.7	Pelastustoiminta	63
1.9.6.8	Hallinto ja maankäytön suunnittelu	63
1.9.6.9	Ympäristönsuojelu	64
1.9.6.10	Ympäristöterveydenhuolto	65
1.9.6.11	Rakennusvalvonta	65
1.10	TULOSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU	67
1.11	Verotulojen erittely	68
1.12	Valtionosuuksien erittely	68
1.13	Investointiosan toteutumisvertailu	69
1.13.1	Kaupunginhallitus	69
1.13.1.1	Maa- ja vesialueet	69
1.13.1.2	Muut koneet ja kalusto / Ruokapalvelujen kalusto	69
1.13.1.3	Osakkeet ja osuudet	69
1.13.2	Kasvatus- ja opetuslautakunta	69
1.13.2.1	Aineettomat hyödykkeet / Varhaiskasvatuksen sähköisen asiointin järjestelmät ja ohjelmat	69
1.13.2.2	Muut koneet ja kalusto / Koulujen kalusto	70
1.13.3	Tekninen ja ympäristölautakunta	70
1.13.3.1	Aineettomat hyödykkeet	70
1.13.3.2	Rakennukset ja rakennelmat	70
1.13.3.3	Kiinteät rakenteet ja laitteet	70
1.13.3.4	Kuljetusvälineet	70

1.13.3.5	Muut koneet ja kalusto	71
1.13.3.6	Käyttövarausmääräraha	71
1.13.3.7	Investoinnit yhteensä	71
1.14	Rahoitusosan toteutumisvertailu	72
1.15	Yhteenvedo talousarvion toteutumisesta	73
2	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	76
2.1	TULOSLASKELMA	76
2.2	RAHOITUSLASKELMA	77
2.3	TASE	78
2.4	KONSERNITASE	80
3	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	82
3.1	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	82
3.1.1	Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät	82
3.2	TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	83
3.2.1	Toimintatuotot (ulkoiset)	83
3.2.2	Verotulojen ja valtionosuuksien erittely	83
3.2.3	Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista	83
3.2.4	Pakollisten varausten muutos	84
3.2.5	Käyttöomaisuuden myyntivoitot	84
3.2.6	Rahoitustuotot	84
3.2.7	Satunnaiset erät	84
3.3	TASEEN LIITETIEDOT	85
3.3.1	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	85
3.3.2	Saamiset	86

3.3.3	Rahoitusarvopaperit	86
3.3.4	Oma pääoma	87
3.3.5	Pitkäaikainen vieras pääoma	87
3.3.6	Lyhytaikainen vieras pääoma	87
3.3.7	Lainamäärän kehitys	88
3.3.8	Siirtovelat	88
3.4	SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN JA POIS-	
	TONALAISTEN INVESTOINTIEN VASTAAVUUDESTA	89
3.5	VESIHUOLTOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖS	90
3.5.1	Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma	90
3.5.2	Vesihuoltolaitoksen tase	91
3.5.3	Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma	92
3.6	VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	
		93
3.7	HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	94
3.8	OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ	94
3.9	KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	95
3.9.1	Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	95
3.9.2	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	95
4	LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA	96
4.1	KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT	96
4.2	KIRJANPIDON OSAJÄRJESTELMÄT	96

1 TOIMINTAKERTOMUS

1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1 Kaupunginjohtajan katsaus

Kaupungin tulevaisuutta rakennetaan yhteistyössä päättäjien, virkamiesjohdon, henkilöstön sekä paikallisten asukkaiden, kolmannen sektorin ja yrittäjien kanssa järkevää seutuyhteistyötä unohtamatta. Vuoden 2009 aikana käynnistettiin kaupunkistrategian päivitystyö vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä niin kunta- ja palvelurakenteen kuin globaalien taloudellisten tilanteiden näkökulmasta. Karkkilan kaupunginvaltuusto hyväksyi strategian 6.9.2010 ja valtuusto päivitti strategiaa marraskuussa 2011. Karkkilan kaupungin visio on lyhyt ja ytimekäs: **Karkkila - murroksesta menestykseen 2016.**

Visio kuvaa selkeää tahtotilaa ja tulevaisuuden päämäärää – olemme matkalla murroksesta menestykseen. Päämäärän tulee olla kaikille selvä ja yhteinen. Karkkilan kaupungin arvot ovat asukas- ja asiakaslähtöisyys, jatkuva parantaminen ja yhteistyö. Strategian keskeiset päämäärät ovat: kaupungin talous tasapainossa, ekologinen, kasvava puutarhakaupunki ja tiivis kaupunkirakenne, monipuolinen elinkeino- ja palvelurakenne sekä aktiivisesti osallistuvat kaupunkilaiset. Strategisten päämäärien perusteella on hyväksytty talousarvioissa olevat valtuustotason sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, joiden toteutumista tasekirjassa arvioidaan toimielimittäin.

Strategiaan sisältyy vahva talouden tasapainottamistavoite, jossa on ehdottomasti onnistuttava. Talouden tasapaino mahdollistaa muiden keskeisten päämäärien saavuttamisen ja laadukkaan palvelutarjonnan kuntalaisille. Tämä tarkoittaa sitä, että palvelut on priorisoitava suhteessa tulorahoitukseen (toimintatuotot ja verorahoitus). Tulorahoituksen on riitettävä kattamaan toimintamenot, investoinnit ja lainanlyhennykset sekä kerrytettävä puskuria taseeseen ylijäämänä.

Vuoden 2011 alkuperäisessä talousarviossa vuosikatetavoite oli 1,460 miljoonaa ja tilikauden tulos ylijäämäinen 273 €. Valtuusto tarkisti talousarviota lisäämällä erikoissairaanhoidon ja Karviaisen määrärahoja (1 500 000) sekä korottamalla toimintatuottojen ja verorahoituksen osuutta (1 270 000). Edellä mainittujen talousarviomuutosten jälkeen vuoden 2011 talousarviossa vuosikate oli 1,230 miljoonaa ja tilikauden tulos alijäämäinen 230 230 euroa.

Vuoden 2011 tilinpäätöksessä vuosikate on 2 528 529 euroa ja tilikauden tulos ylijäämäinen 652 575 euroa. Karkkilan kaupunki sai harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuodelle 2011 miljoonaa euroa, mikä paransi saman verran vuosikatetta ja tilikauden tulosta. Toimintamenot kasvoivat edellisestä vuodesta 3,3 prosenttia ja toimintatuotot 5,8 prosenttia. Toimintakate kasvoi 2,9 prosenttia. Kunnallisverot kasvoivat vuoteen 2010 verrattuna 5,4 %, kiinteistöverot 0,3 % ja yhteisöverot 23,5 %. Verotulojen kokonaiskasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 5,97 % (kaikki kunnat 3,9 %). Valtionosuudet kasvoivat ilman harkinnanvaraista korotusta 12,3 % ja korotus mukaan lukien 20,2 %. Verorahoituksen kasvusta (4,2 miljoonaa) käytettiin toimintakatteeseen kasvuun (1,2 miljoonaa) vajaa kolmannes eli 27,7 %. Reilut kaksi kolmannesta jäi poistoihin ja kerrytti ylijäämää tulevaisuuden puskuriksi.

Taseessa 31.12.2011 on kattamatonta alijäämää yhteensä 796 738 euroa. Tavoite on kattaa alijäämä suunnittelukaudella 2012 - 2014. Strategisten päämäärien saavuttamiseksi vuoden 2011 aikana käynnistettiin talouden tasapainottamistyö. Niin kaupungin oman kuin ostopalveluina hankittavan palvelurakenteen läpikäyminen ja tarvittavien muutosten tekeminen on Karkkilan kaupungin palvelutuotannon ja talouden näkökulmasta välttämättömyys.

Vuoden 2011 talousarviossa nettoinvestointeihin varattiin 3,2 miljoonaa, josta toteutui reilut kolme miljoonaa euroa. Vuoden 2011 aikana käynnistettiin keskuskeittiön rakentaminen, Högforsin päiväkodin julkisivun ja ikkunoiden korjaus, Haukkamäen esikoulun toisen kerroksen muutostyöt, jätevedenpuhdistamon saneeraus, kiinteistöjen etävalvonta sekä muutamia pienempiä investointikohteita saatiin valmiiksi (1,9 miljoonaa). Terveyskeskuksen ja Nyhkälän koulun suunnittelua jatkettiin (100 000 euroa). Katuja ja vesi- ja viemäriverkostoa kunnostettiin miljoonalla eurolla.

Vuonna 2011 valmistui keskustan osayleiskaava, jossa on tehty asumiseen, yrittämiseen sekä vapaa-aikaan uusia aluevarauksia. Keskeisenä ajatuksena osayleiskaavassa on asemakaava-alueen tiivistäminen. Lisäksi valmistui uusi Aurinkorinteen kaavoitus ja tonttien myynti. Alueen kunnallistekniset työt käynnistettiin loppuvuodesta. Asemarannan maaperätutkimukset saatiin vuoden lopussa päätökseen. Alueen suunnittelu pääsee tulevana vuosina liikkeelle. Asemarannassa tulee asuminen ja vapaa-aika yhdistymään upealla tavalla. Kaupunki käynnisti strategian mukaan vapaaehtoistyön foorumin lokakuussa. Tavoitteena on lisätä yhdistysten välistä sekä yhdistysten ja kaupungin välistä vuoropuhelua kaupunkilaisille tuotettavista palveluista. Tavoitteena on tehostaa vapaaehtoistyötä ja kunnallisia palveluja kaupunkilaisten parhaaksi.

Lainakanta 31.12.2011 oli 36,4 miljoonaa ja lainamäärä jokaista karkkilalaista kohden oli 3 961 euroa. Velkamäärä vähentyi edelliseen vuoteen verrattuna 800 543 euroa. Kaupunginhallitus käsitteli lainasalkkua keväällä 2011 ja antoi evästyksensä lainasalkun rakenteeseen. Tavoite on, että rahalaitoslainat jakaantuvat kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin, pitkäaikaisiin lainoihin sekä lyhytaikaiseen kuntatodistusohjelmaan. Lainasalkun tulee olla selkeä, helposti hallittava, riskejä välttävä sekä alhaisen korkotason hyödyntävä. Tilinpäätöksessä kiinteäkorkoisen lainan osuus on 57,4 % ja vaihtuvassa korossa on 42,6 % vieraasta pääomasta.

Loppuvuodesta Karkkila sai ikäviä uutisia, kun Moventas Santasalo Oy:n tuotanto- ja omistusjärjestelyt käynnistyivät. Uhkana on 170 työpaikan menetys Karkkilasta ja muut mahdolliset heijastusvaikutukset paikalliseen elinkeinoelämään.

Kevään 2011 eduskuntavaalien jälkeen nimetty uusi hallitus käynnisti julkisen talouden tasapainottamistoimet. Yksi keskeinen toimenpide oli vuoden 2012 valtionosuuksien leikkaaminen 631 miljoonalla eurolla. Karkkilan osuus tästä on noin 1,3 miljoonaa, mikä vastaa yhtä tuloveroprosenttia. Lisäksi hallitus käynnisti mittavan kuntarakenneuudistuksen, jonka tavoitteena on toisaalta vähentää kuntien määrää huomattavasti nykyisestä ja toisaalta turvata hyvinvointipalvelut uusilla kunta- ja palvelurakenteilla.

Vaikka tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman tunnusluvut vuoden 2011 tilinpäätöksen mukaan ovat edelleen heikot ja valtion tasapainottamistoimet koskevat myös kaupungin taloutta, suuntaa Karkkilan kaupunki luottavaisin mielin kohti tulevaisuutta. Murroksesta menestykseen tarvitaan kaikki mahdolliset onnistumisen eväät, kaikkien ehdotonta sitoutumista strategiaan ja vahvaa yhteen hiileen puhaltamista. Karkkila on ennenkin selvinnyt vaikeista ajoista ja kääntänyt ne voitoksi.

Karkkila 30.3.2012
Juha Majalahti
kaupunginjohtaja

2 Kaupungin hallinto

1 Luottamushenkilöorganisaatio

Kaupunginvaltuusto 2009 - 2012

Kaupunginvaltuustossa on 35 jäsentä, joista 22 on miehiä ja 13 naisia. Puolueittain valtuustopaikat ovat jakaantuneet seuraavasti: vasemmistoliitto 12 paikkaa, kokoomus 8 paikkaa, sosialidemokraatit 7 paikkaa, keskusta 4 paikkaa, perussuomalaiset 2 paikkaa, vihreät 1 paikka ja kristillisdemokraatit 1 paikka.

Valtuuston puheenjohtajisto

- Puheenjohtaja Palenius Timo, Kansallinen kokoomus
- I varapuheenjohtaja Tallgren Mika, Suomen Sosialidemokraattinen puolue
- II varapuheenjohtaja Söderström Minna, Suomen Keskusta
- III varapuheenjohtaja Risto Sintonen, Vasemmistoliitto

VASEMMISTOLIITTO

Hellgren Päivi
Hellstén Eino
Huotari Eino
Kalatie Mikko
Kalpa Tuija
Närhi Katja
Raunio Veikko
Salo Maritta
Salo Salla
Sintonen Risto
Wilén Mauno
Åman Pasi

KANSALLINEN KOKOOMUS

Laine Kari
Laaksonen Jani
Ojanen Mikko
Palenius Timo
Ryyppö Vesa
Stenberg Hannele
Syrjänen Meri-Tuuli
Syrjänen Vesa

SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTINEN PUOLUE

Ahjoniemi Markku

Hopeavirta-Hanhinen Sirkku
Keskinen Tuure
Kuusela Matti
Lehti-Chatta Tuire
Ranta Erja
Tallgren Mika

SUOMEN KESKUSTA

Hjelm Jukka
Nissinen Erkki
Söderström Minna
Velin Raino

PERUSSUOMALAISET

Kivistö Ilkka
Sivonen Tiina

VIHREÄ LIITTO

Frosterus Anu Helena

SUOMEN KRISTILLISDEMOKRAATIT

Klemola Raine

Kaupunginhallitus 2011 - 2012

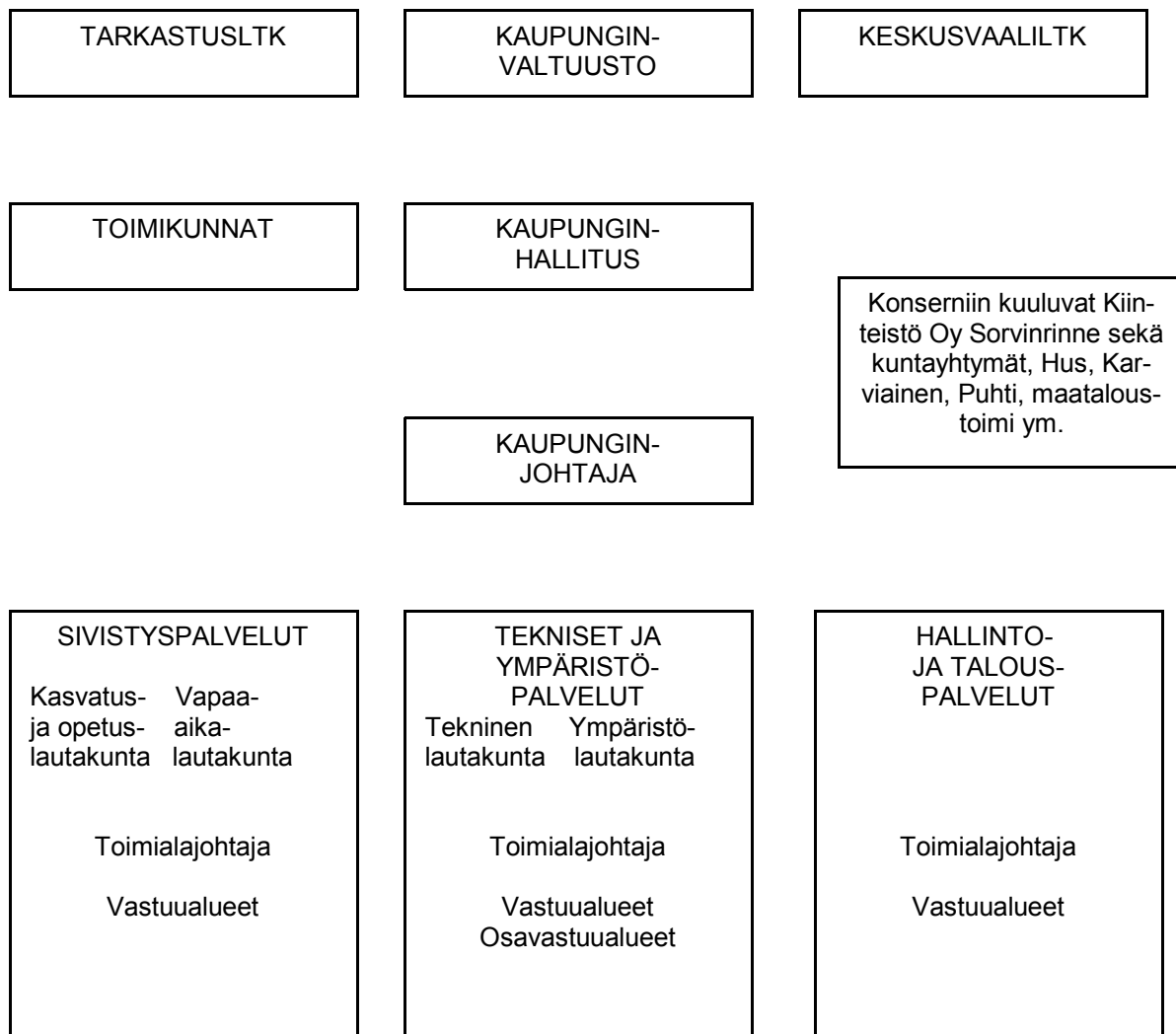
Puheenjohtaja Salo Salla
I varapuheenjohtaja Velin Raino
II varapuheenjohtaja Lehti-Chatta Tuire

JÄSENET

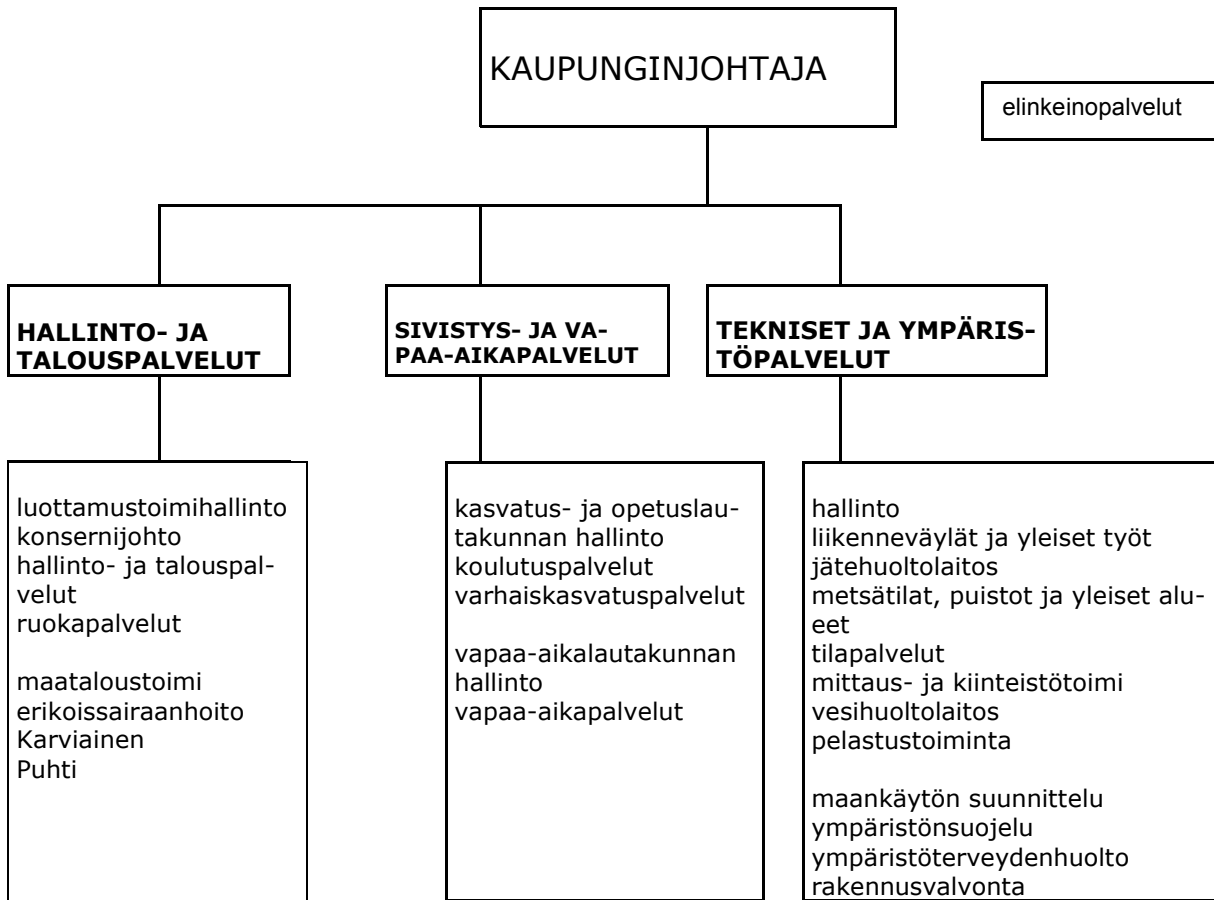
Ahjoniemi Markku
Huotari Eino
Laine Kari
Lehtinen Erkki
Närhi Katja
Stenberg Hannele

Esittelijänä kaupunginhallituksen kokouksissa toimii kaupunginjohtaja.

1. LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO

KARKKILAN KAUPUNGIN PALVELU- JA VIRASTO-ORGANISAATIO

Tilivelvolliset viranhaltijat

Kaupunginjohtaja

Hallinto- ja talouspalvelut

- hallinto- ja talousjohtaja
- hallintopäällikkö
- ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö
- kehittämispäällikkö

Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut

- sivistystoimenjohtaja
- koulujen rehtorit
- varhaiskasvatusyksiköiden johtajat
- vapaa-aikasihteeri
- kirjastonjohtaja
- museonjohtaja
- työväenopiston rehtori

Tekniset ja ympäristöpalvelut

- tekninen johtaja
- mittaus- ja kiinteistöpäällikkö
- rakennuttamispäällikkö

- vastaava rakennustarkastaja
- yhdyskuntatekniikan päällikkö

3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Kansainvälisen talouden epävarmuus on heijastunut myös Suomen talouteen erityisesti viimeisen puolen vuoden aikana. Taloustilanne on nyt olennaisesti haastavampi kuin vuoden 2011 kesäkuussa, jolloin maan hallituksen hallitusohjelma valmistui. Hallitusohjelmaan kirjattujen tavoitteiden saavuttamiseksi hallitus joutuu tasapainottamaan ohjelmansa mukaisesti julkista taloutta, jotta valtion velkasuhde saadaan kääntymään alenevalle uralle, valtion talouden alijäämä pysymään alhaisena ja Suomen luottoluokitus pidettyä parhaalla tasolla.

Kuntien valtionosuuksia on jo leikattu merkittävästi ja taloustilanteen säilyessä epävarmuna todennäköistä on, että valtionosuuksia tullaan edelleen leikkaamaan. Kuntalaisien lakisääteisten palvelujen laadun ja saatavuuden varmistaminen koko maassa kohtuullisella kunnallisveroasteella sekä kuntien verotulopohjan laajentaminen ja kuntien rahoitusjärjestelmän vahvistaminen on nyt välttämätöntä. Vaikean taloustilanteen lisäksi kunnilla on edessään hyvin suuret haasteet, joista merkittävimmät liittyvät väestön ikääntymiseen, väestön keskittymiseen, työvoiman saatavuuteen ja julkisen talouden kestävyysvajeen hallintaan. Tässä tilanteessa erityisesti valtion ja kuntien yhteistyö on tärkeää hyvinvointiyhteiskunnan koossapitämiseksi, niin kansalaisten kuin maan eri alueiden eriarvoisuuden kasvun ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Suomen talousympäristön lähiaikojen kehitys riippuu keskeisesti siitä, miten euroalueen valtioiden velkakriisiä kyetään hillitsemään. Velkakriisin pitkittyminen ja sen myötä Euroopan rahoitusmarkkinoiden toiminnan heikkeneminen merkitsevät toteutessaan Suomen talouskasvun hidastumista entisestään. Jos velkakriisi johtaa Euroopassa pankkikriisiin, niin Suomen talous supistuu vuonna 2012 selvästi ulkomaisen kysynnän heikentyessä. Suomen talous seuraa pitkälti muuta Eurooppaa. Tätä lisää Suomen vientiriippuvuus ja viennin kohdentuminen suuressa määrin Eurooppaan. Epävarmuuden lisääntyminen hidastaa työllisyyden kasvua ja siten verotulojen kehitystä. Työllisyystilannetta helpottaa osittain merkittävä eläkkeelle siirtyvien määrä.

Kuntatalouden näkymiä kiristävät yleisen talouskehityksen heikkenemisen lisäksi valtiontalouden kuntiin kohdistuvat mahdolliset lisäleikkaukset. Jos finanssikriisin taltuttamisessa onnistutaan, niin taloudellinen notkahdus jäänee lyhytaikaiseksi, lähinnä vuotta 2012 koskevaksi. Toisaalta myös pidempiaikainen taantuma voi olla mahdollinen kehityskulku. Eri alueiden ja kuntien väliset kehityserot ovat huomattavat ja uhkaavat kasvaa edelleen muun muassa teollisuuden rakennemuutoksesta johtuen.

Vuonna 2011 kuntatalouden kokonaiskuva oli suotuisa. Valtion aiemmat toimenpiteet, KEELA -maksun poisto, yhteisöveron kuntien jako-osuuden korottaminen ja kiinteistöveron alarajojen nostaminen vaikuttivat positiivisesti täysimääräisesti vielä 2011 kuntien talouteen. Myös kuntien veronkorotukset sekä säästötoimenpiteet vaikuttivat siihen, että useimmissa kunnissa taloustilanne säilyi verrattain vakaana. Lainakanta kasvoi kuitenkin edelleen merkittävästi koko kuntakentässä.

Vuoden 2011 tilinpäätöksistä kerättyjen ennakkotietojen perusteella kuntien ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat viime vuonna nelisen prosenttia. Verotulojen tilitysten ja valtionosuuksien kasvu oli niin ikään neljä prosenttia edellisestä vuodesta.

Kunta-alalla saavutettiin vuoden 2011 syksyllä neuvottelutulos virka- ja työehtosopimuksista vuosille 2012–2013. Sopimukset tulivat voimaan tammikuun 2012 alusta lukien. Sopimus on voimassa 26 kuukautta ja sopimuskausi päättyy 28.2.2014. Koko sopimuskauden kustannusvaikutus on lähes 4,7 prosenttia kaikilla sopimusaloilla. Vuositason vaikutus kuntien kustannusten kasvuun on runsas kolme prosenttia vuonna 2012 ja vajaat kaksi prosenttia vuonna 2013. Jatkossakin kuntatalouden palkanmaksuvara riippuu lähinnä yleisestä talouskehityksestä ja sen myötä kuntien omien verotulojen ja valtionosuuksien muutoksista.

Yleisen talouskehityksen paraneminen vuonna 2010 ja vuoden 2011 alkupuolella heijastui myös yhteisöveron tuottoon. Yhteisövero supistui vuonna 2009 merkittävästi, mutta vuoden 2010 kehitys palautti tuoton lähes notkahdusta edeltäneelle tasolle. Kunta-ryhmän jako-osuutta yhteisöverosta korotettiin väliaikaisesti kymmenellä prosenttiyksiköllä vuosiksi 2009–2011. Korotusta jatketaan vuosina 2012–2013 viidellä prosenttiyksiköllä korotettuna. Lisäksi kunnille kompensoidaan tämän vuoden alusta voimaan tullut yhteisöjen tuloveroprosentin aleneminen. Tämän hetkessä arvioissa on päädytty siihen, että kunnille tilitetään vuonna 2012 yhteisöveroa kokonaisuudessaan 16 % vähemmän kuin viime vuonna eli noin 1,4 miljardia euroa.

Kiinteistöveron tilitykset olivat vuonna 2011 miltei 1,2 miljardia euroa. Lähivuosina tilitysten arvioidaan kasvavan verrattain maltillisesti, joskin mahdolliset uudistukset voivat lisätä merkittävästikin kiinteistöveron tuottoa. Hallitusohjelmassa todetaan, että hallitus tähtää kiinteistöveron osuuden kasvuun kuntien verotuloista. Tällä perusteltiin kiinteistöveron siirtäminen verotulojen tasauksen ulkopuolelle kuluvan vuoden alusta.

Kuntien valtionosuudet olivat vuonna 2011 kuntien tuloslaskelmien mukaan euromäärältään noin 7,7 miljardia. Lähivuosina valtionosuudet lisääntyvät näillä näkymin lähinnä kustannustason nousun johdosta. Jos valtiontaloudelliset syyt antavat aiheita, niin on pelättävissä, että valtionosuuksiin saatetaan tehdä lisää leikkauksia. Hallitusohjelman mukaan valtionosuusjärjestelmää on tarkoitus uudistaa osana kuntarakennemuutosta. Järjestelmää yksinkertaistetaan, selkeytetään ja kannustavuutta parannetaan.

Kuntien tulorahoitus parani jonkin verran vuonna 2011. Tulorahoituksen riittävyyttä ja tasapainoa voidaan arvioida monien eri tunnuslukujen avulla. Keskeisiä muuttujia ovat vuosikate, poistot, investoinnit sekä lainoihin liittyvät tunnusluvut. Tiivistäen voidaan todeta, että kunta-alalla sovellettava kirjanpidon poistokäytäntö on osin peittänyt kuntatalouden tulorahoituksen riittämättömyyden investointien rahoituksessa, mikä on näkynyt muun muassa kuntien nopeana velkaantumisena. Kuntien tilinpäätöksissä käytetyt poistot ovat selvästi investointeja pienemmät, mistä johtuen tilinpäätökset näyttävät ylijäämää, vaikka kunnat velkaantuvat samaan aikaan merkittävästi. Tähän ongelmaan ollaan hakemassa korjausta kuntalain taloussäädösten ja kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeistusta uudistamalla.

Kuntien ja kuntayhtymien investointien osuus kokonaismenoista on viime vuosina ollut noin kymmenen prosenttia eli euromääräisesti runsaat neljä miljardia. Kuntien investointitarpeet ovat jatkossakin merkittävät sekä uudisrakentamisen että korjausrakentamisen takia. Investointien rahoittaminen on perustunut tulorahoitukseen, rahoitusosuuksiin, omaisuuden myyntituloihin ja lainanottoon.

Kuntasektorin velka suhteessa kansantuotteeseen on kuitenkin ollut kohtuullisen alhaisella tasolla kansainvälisesti verrattuna sekä ottaen huomioon Suomen kuntien tehtäväkentän laajuuden. Rahoitusmarkkinoiden kehitys yleensä ja erityisesti euroalueella

on monenlaisten haasteiden edessä. Valtioiden finanssi- ja velkakriisit edellyttävät uudistuksia myös rahoitusmarkkinoilla.

Suomen julkisen talouden vahva asema on ollut myös kuntasektorille hyödyksi. Hallitusohjelmassa on asetettu tavoitteeksi valtion luottokelpoisuuden säilyminen hyvänä, mikä merkitsee samaa asemaa myös kuntasektorille. Kuntien ja kuntayhtymien investointien rahoittaminen pitäisi jatkossa perustua nykyistä enemmän riittävään tulorahoitukseen. Lainoituksen osuus rahoituksessa säilyy kuitenkin merkittävänä, mutta velkaantumisen tahtia on tarkkailtava kriittisesti.

Edellä on hahmoteltu kuntatalouden kehitystä olosuhteissa, joissa kokonaistuotannon arvioidaan kasvavan ja yleinen talouskehitys on verrattain suotuisaa. Kuntataloudessa on syytä varautua kuitenkin esitettyä heikompaan yleisen talouskehitykseen. Kokonaistuotannon kasvun pysähtymiseen muutamaksi vuodeksi ja jopa mahdolliseen alenemiseen on aiheellista varautua. Suuruusluokan toteamiseksi esitetään vaihtoehtoinen kehityskulu, ns. uhkaskenaario.

Talouden ennakoitua heikompi kehitys vaikuttaa kuntiin taloudellisen aktiviteetin hiipumisesta johtuvan verokehityksen heikentymisen lisäksi maan hallituksen tulevista julkisen talouden tasapainottamistoimista. Tässä skenaariossa kokonaistuotanto alenee, työllisyys heikkenee tuntuvasti ja sitä kautta kansantalouden palkkasumma kasvaa vain vähän tai jopa supistuu. Taloudellisen tilanteen heikkeneminen johtaa sekä valtion että kuntien verotulojen vähenemiseen. Koska valtiolla ei ole elvytysvaraa lisävelkaantumisen johdosta, niin pelättävissä on, että valtio leikkaa lisää myös kuntien valtionosuuksia.

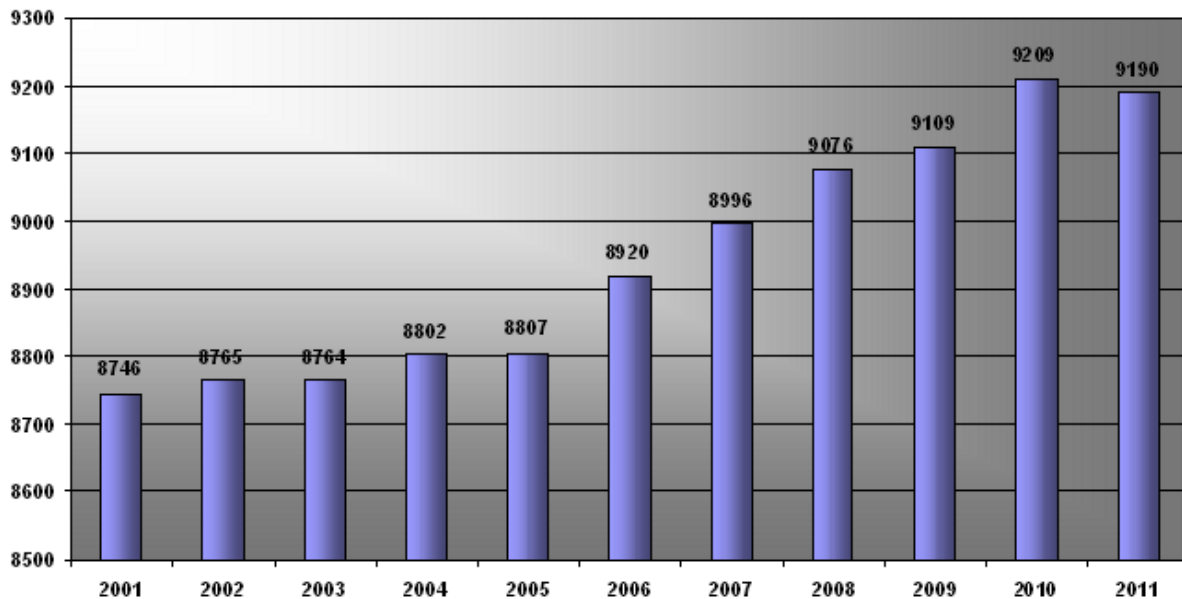
1 Yleistietoa Karkkilasta

Karkkilan kaupunki sijaitsee Uudenmaan maakunnassa n. 60 kilometrin päässä pääkaupungista. Kaupungin pinta-ala on 255 neliökilometriä, josta vettä 12 km². Karkkila kuuluu Helsingin seutukuntaan.

Asukasluku

Karkkilan asukasluku oli vuoden 2011 alussa 9 209 ja vuoden lopussa 9 190. Korkeimmillaan väkimäärä oli helmikuussa. Vuonna 2011 väkiluvun muutosprosentti oli -0,21 %.

Asukasluvun kehitys 2001 – 2011

Työllisyys ja työttömyys

Työttömyysasteet aluehallintovirastojen mukaan 2010/12 - 2011/12, 15 - 74-vuotiaat

	Vuosi/Kuukausi		Muutos
	2010/12	2011/12	2010/12 - 2011/12
	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Aluehallintovirasto			
Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	7,9	7,4	-0,5
Etelä-Suomen AVI	7,1	6,5	-0,6
Lounais-Suomen AVI	6,7	8,4	1,7
Itä-Suomen AVI	8,3	10,9	2,6
Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	9,4	6,8	-2,6
Pohjois-Suomen AVI	10,0	7,1	-2,9
Karkkila	8,8	8,8	-

Lähde: Työvoimatutkimus 2011, joulukuu. Tilastokeskus

Karkkilan työvoima joulukuussa 2010 oli 4 509 ja joulukuussa 2011 se oli 4 395. Työvoima vähentyi 114 henkilöllä.

Karkkilassa oli työllisiä vuoden 2010 joulukuussa 4 112 ja työttömiä oli 397. Vuoden 2011 joulukuussa työllisiä oli 4 009 ja työttömiä 386. Karkkilan vuoden 2011 keskimääräinen työttömyysaste oli 8,35 %.

Työllisyys ja työpaikkaomavaraisuus

Vuoden 2008 rahoituskriisistä alkanut maailmanlaajuinen talouden taantuma kohteli vientivetoista Karkkilan kone- ja metalliteollisuutta rajusti. Työpaikkoja hävisi nopeasti viitisensataa ja työttömyysaste nousi yli kymmenen prosentin. Vuoteen 2011 mennessä tilanne teollisuudessa on kohentunut merkittävästi ja työttömyysaste on syyskuussa 2011 enää 7,4 %, joka on valtakunnan keskitasoa.

	2006	2007	2008	2009
Työvoima, henkilöä	4 424	4 451	4 509	4 383
Työllinen työvoima	4 116	4 183	4 234	3 906
Yritystoimipaikat	522	620	654	628
Karkkilan työpaikat	3 597	3 828	3 807	3 385
Työpaikkaomavaraisuus	87 %	91,5 %	90 %	87 %
Työttömyysaste	6,6	6,1	6,2	10,7

Kaavio 5: Yritystoimipaikat, työllisyys ja työpaikkaomavaraisuus

Karkkilan työpaikkaomavaraisuus on Länsi-Uudenmaan alueen korkeimpia ja poikkeaa edukseen myös useimmista muista pääkaupunkiseudun kehyskunnista. Karkkilassa paitsi eletään ja asutaan, tehdään myös töitä. Asetetun tavoitteen mukaan työpaikkaomavaraisuutta pyritään edelleen kasvattamaan. Elinkeinorakennetta monipuolistamalla tavoitellaan työllistävyyttä erityisesti palvelujen ja kaupan aloille. Samalla olevien yritysten toimintamahdollisuuksia kehitetään mm. turvaamalla osaavan työvoiman saatavuus, parantamalla liikenneyhteyksiä ja varmistamalla laajentumisen mahdollisuudet.

Elinkeinorakenne

Verrattuna moniin muihin pääkaupunkiseudun kehyskuntiin Karkkila on erityisen teollistunut paikkakunta. Karkkilalla on vahva teollinen perinne: rautateollisuus syntyi 1820-luvulla perustetun Högforsin ruukin ympärille. Högforsin ruukki kehittyi maan suurimmaksi valimoksi vuosisadan vaihteeseen mennessä. Teollisuuden tarpeisiin rakennettiin myös kapearaiteinen junayhteys Hyvinkäälle ja Pohjoismaiden ensimmäinen emalointilaitos toimi Karkkilassa vuodesta 1927 aina 1970-luvulle saakka. Teollisuuden rakennemuutoksen myötä toiminta oli uhattuna, mutta toiminta elpyi ja uusi kasvu alkoi 80-luvun loppupuolella.

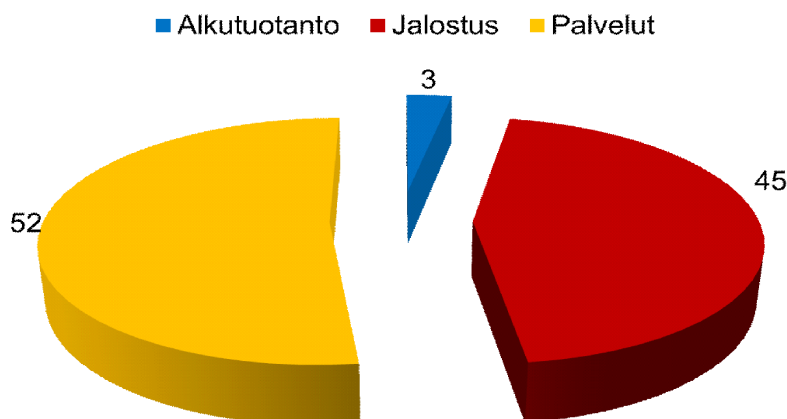
Tänä päivänä teknologiateollisuus muodostaa Karkkilan yritystoiminnan selkärangan ja paikkakunnalle on muodostunut sen kokoon nähden ainutlaatuinen modernin teknologiateollisuuden keskittymä suurista toimittajista kymmeneen alihankintayrityksiin. Myös elintarviketeollisuus ja bioala ovat Karkkilassa edustettuina. Kaaviossa kuusi on esitetty Karkkilan elinkeinorakenteen jakauma vuonna 2009. Teollisuuden osuus Karkkilan elinkeinorakenteessa on 45 %.

Palvelualan ja kaupan toiminnat sijoittuvat Karkkilassa kahteen keskukseen: varsinaiseen ydinkeskustaan torin läheisyyteen sekä Vt2:n läheisyyteen market-alueelle. Erikoistavarakauppa keskittyy ydinkeskustan alueelle ja neliömäärältään suurempi päivittäistavarakauppa sekä tilaa vaativa kauppa market-alueelle. Kaupan ja palvelujen kasvu on paljolti riippuvainen sekä asukasluvun kasvusta että ostokäyttäytymisestä. Kas-

vua odotetaan syntyvän myös teolliseen palveluliiketoimintaan. Palvelualojen osuus elinkeinorakenteesta on 52 %.

Alkutuotannon osuus Karkkilan elinkeinorakenteessa on tyypillinen, vajaan kolmen prosentin luokkaa. Maatilat ovat erikoistuneet ja Karkkilassa sijaitsee kunniainintojakin saaneita luomutiloja, jotka pystyvät toiminnassaan hyvin hyödyntämään pääkaupunkiseudun läheisyyden ja kasvavat markkinat.

Elinkeinorakenne v. 2009

2 Kuntien taloudellinen kehitys vuonna 2011

Kuntien toimintamenot kasvoivat vuonna 2011 neljä prosenttia

Kuntien toimintamenot (ilman kunnan liikelaitoksia) kasvoivat vuoden 2011 aikana neljä prosenttia. Toimintamenojen suurin yksittäinen erä, palkat ja palkkiot, kasvoi kolme prosenttia edellisen vuoden vastaavasta ajasta. Toimintamenoista palvelujen ostot kasvoivat neljä prosenttia. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot kasvoivat seitsemän prosenttia ja maksetut avustukset yhden prosentin. Palkkasummaan ja osittain myös palvelujen ostoihin vaikuttaa kuntien palvelurakenteen muutos.

Tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien toimintamenot kasvoivat selvästi toimintatuloja enemmän, joten kuntien toimintakatteet heikkenivät edellisestä vuodesta 5,2 prosenttia. Verotulot kasvoivat edellisestä vuodesta 3,9 prosenttia. Verotulojen 717 miljoonan ja valtionosuuksien 241 miljoonan euron lisäys ei kuitenkaan ylittänyt toimintakatteiden 1,2 miljardin euron heikkenemistä, mikä näkyy kuntien vuosikatteiden laskuna.

Vuosikate asukasta kohti oli kunnissa 390 euroa. Edellisenä vuonna vastaava luku oli 461 euroa. Kaikkiaan 22 kuntaa ja 25 kuntayhtymää arvioi, että toiminta- ja rahoitus-tulot eivät riitä toiminta- ja rahoitusmenoihin, vaan vuosikate jää negatiiviseksi. Vuosikate kattoi 120 prosenttia kuntien ja kuntayhtymien poistoista. Investoinneista vuosikate riitti kattamaan 63 prosenttia. Karkkilan vastaavat luvut olivat 135 % ja 83 %.

	Kunnat miljoona €	Karkkila 1 000 €

	2011	Muutos, %	2011	Muutos, %
Tuloslaskelma:				
Toimintakate	-24 703	5,2	-41,92	2,9
+ Verotulot	18 983	3,9	29,96	5,97
+ Valtionosuudet	7 636	3,3	15,23	20,2 % ml. harkin- nanvarai- nen
+ Korkotuotot	246	8,6	0,017	104,6
+ Muut rahoitustulot	272	-10,9	0,185	28,4
- Korkokulut	256	22,1	0,941	101,3
= Vuosikate	2 096	-15,0	2,528	2072,6
Poistot ja arvonalentumiset	1 716	1,1	1,876	14,3
Investoinnit:				
Investointimenot yhteensä	3 470	-7,8	3,036	38,9
Rahavarat, lainat ja antolainat:				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 761	-3,3	9,500	-5,3
Pitkäaikaisten lainojen vähenys	1 285	11,3	3,101	-73,6
Rahavarat 31.12.	3 935	-1,1	1,370	-40,9
Lainakanta 31.12.	11 200	7,1	36,4	-2,2

Investointeihin kunnat arvioivat vuonna 2011 käyttäneensä vajaat 3,5 miljardia euroa, joka on 7,8 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kuntien ja kuntayhtymien investoinneista viidennes voitiin rahoittaa investointihyödykkeiden myynnillä ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu lainakanta oli vuoden 2011 lopussa vajaa 13,8 miljardia euroa, eli 961 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Pitkäaikaisia velkojaan kunnat ja kuntayhtymät lyhensivät noin 1,4 miljardilla eurolla. Uutta pitkäaikaista lainaa otettiin reilut kaksi miljardia euroa. Asukasta kohti lasketun lainakannan keskiarvo Manner-Suomen kunnissa oli 2 085 euroa, kun vastaava suhdeluku edellisenä vuonna oli 1 956 euroa.

Selvitys perustuu Manner-Suomen 320 kunnalta ja 158 kuntayhtymältä tammikuussa 2012 kerättyihin tilinpäätösarvioihin. Kunta- ja kuntayhtymäkohtaisia tilinpäätösarvioita ei julkaista.

Lähde: Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvioaineisto 2011. Tilastokeskus 8.2.2012.

Lähde: Kuntien talouden neljännesvuositalasto, 4. neljännes 2011. Tilastokeskus 24.2.2012.

4 Olennaiset muutokset Karkkilan kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Vuoden 2011 alkuperäisessä talousarviossa vuosikatetavoite oli 1 460 273 € ja tilikauden tulos ylijäämäinen 273 €. Kaupunginvaltuusto tarkisti vuoden 2011 talousarviota seuraavin muutoksin: toimintatuottoja lisättiin 370 000 €, verotuloja 400 000 € ja valtionosuuksia 500 000 €. Erikoissairaanhoidon määrärahaa korotettiin 800 000 € ja Karviaisen 700 000 €. Karviaiselle asetettiin sopeuttamistavoite yhteensä 300 000 euroa. Edellä mainittujen talousarviomuutosten jälkeen vuoden 2011 talousarviossa vuosikate oli 1 229 770 ja tilikauden tulos alijäämäinen 230 230 euroa.

Vuoden 2011 tilinpäätöksessä vuosikate on 2 528 297 euroa ja tilikauden tulos ylijäämäinen 652 575 euroa. Karkkilan kaupunki sai harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta miljoona euroa, joka paransi saman verran vuosikatetta ja tilikauden tulosta. Toimintamenot kasvoivat edellisestä vuodesta 3,3 prosenttia (kaikki kunnat 4,0 %) ja toimintatuotot 5,8 prosenttia (kaikki kunnat 5,0 %). Karkkilan toimintakate kasvoi 2,9 prosenttia, kun kasvu vuonna 2010 oli 3,2 prosenttia (v. 2011 kaikki kunnat 5,2 %). Kunnallisverot kasvoivat vuoteen 2010 verrattuna 5,4 %, kiinteistöverot kasvoivat 0,3 % ja yhteisöverot 23,5 %. Verotulojen kokonaiskasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 5,97 % (v. 2011 kaikki kunnat 3,9 %). Valtionosuudet kasvoivat ilman harkinnanvaraista korotusta 12,3 % ja korotus mukaan lukien 20,2 %. Verorahoituksen kasvusta (4,2 miljoonaa) käytettiin toimintakatteen kasvuun (1,2 miljoonaa) vajaa kolmannes eli 27,7 %. Reilut kaksi kolmannesta jäi poistoihin ja kerrytti ylijäämää tulevaisuuden puskuriksi.

Karkkilan kaupungin lainamäärä 31.12.2011 oli 36 403 296,50 ja vähennystä edellisen vuoden tilanteeseen oli yhteensä 800 543,50. Kaupungilla oli lainaa vuoden 2011 lopussa 3 961 €/asukas (kaikki kunnat 2 085 €/asukas). Taseen keskeiset tunnusluvut, kuten omavaraisuusaste 13,7 % ja suhteellinen velkaantuneisuus 78,6 % ovat edelleen kuntien keskimääräisiä arvoja heikommat, vaikka molemmat tunnusluvut parantuivat edelliseen vuoteen verrattuna. Toisaalta konsernin kautta kaupungin vastuulle tuleva lainamäärä on useista muista kunnista poiketen vain hieman kaupungin omassa taseessa olevaa lainamäärää suurempi. Taseen kumulatiivinen alijäämä 31.12.2011 on 796 738,22 €. Vuosikate asukasta kohden Karkkilassa oli 275 euroa (kaikki kunnat 390 €/asukas).

Karkkilan kaupungin talouden saaminen tasapainoon on edelleenkin erittäin suuri haaste tulevina vuosina. Keskeistä on kustannusten vuosittainen vähentyminen, toimintakatteen parantuminen ja samalla palvelujen priorisointi suhteessa tulo-rahoitukseen. Vuoteen 2016 mennessä tulo-rahoituksen tulee kattaa toimintamenot, investoinnit ja lainanlyhennykset.

5 Karkkilan kaupungin henkilöstö

Henkilöstömäärä	Vakinaiset		Määräaikaiset		Yhteensä	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Hallinto- ja talouspalvelut	38	32	5	2	43	34
Sivistys- ja vapaa-aika	161	162	71	53	232	215
Tekn. ja ympäristöpalvelut	31	40	4	0	35	40
Yhteensä	230	234	80	55	310	289

Lisäksi kaupungin palveluksessa oli	2011	2010
• oppisopimuksella	4 henkilöä	4 henkilöä
• palkkatuella	7 henkilöä	3 henkilöä
• työväenopiston tuntiopettajia	46 henkilöä	52 henkilöä
• Yhteensä	57 henkilöä	59 henkilöä

6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä

Toiminnan riskit

Karkkilan kaupungin toiminnan kannalta tärkeitä ovat nykyisen henkilöstön osaamisen varmistaminen ja pysyvyys sekä osaavan henkilöstön saatavuus tulevaisuudessa. Eläköityminen kunta-alalla kiihtyy entisestään ja kuntien palveluksesta poistuu runsaasti hiljaista tietoa ja pitkäaikaisia työntekijöitä. Henkilöstön vaihtuvuus on toisaalta riski toiminnalle, mutta myös mahdollisuus tarkastella palvelurakennetta uusin silmin.

Tietojärjestelmien toimivuus niin kaupungin, Karviaisen kuin Puhdin kannalta muodostaa epävarmuustekijöitä. Puhti on uudistanut ja kehittänyt tietojärjestelmiä, mutta sähköisen asiointin kehittämiseen ja lisäämiseen on panostettava edelleen. Näiden avulla toimintaa voidaan kehittää ja samalla saavuttaa kustannustehokkuutta. Karviaisen ja Puhdin toiminnan ja palvelutuotannon onnistuminen on jäsenkuntien kannalta erittäin tärkeää.

Suhdannevaihtelut aiheuttavat Karkkilan kaupungille merkittävän riskin. Kaupungin elinkeinorakenne on suhteellisen yksipuolinen ja vientivetoinen. Jos teknologiateollisuusyritykset siirtävät toimintansa muualle, aiheuttaa se kaupungille suuria ongelmia, jos emme ole varautuneet asiaan riittävän ajoissa. Moventas Santasalo Oy:n tuotannon ja omistussuhteiden uudelleen järjestelyt ja työpaikkojen menetyshukka ovat viimeisin esimerkki tällaisen riskin realisoitumisesta. Strategiassa kriittisiä menestystekijöitä ovat mm. elinkeinorakenteen monipuolistaminen sekä työpaikkojen ja asukasluvun hallittu kasvu. Näissä tavoitteissa on ehdottomasti onnistuttava.

Valtio on vuosittain lisännyt normiohjauksellaan kunnille lisää vastuita ja samalla kustannuksia. Varsinkin sosiaali- ja terveydenhuollon, perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen osalta tämä aiheuttaa riskejä palvelutuotantoon. Miten voimme tuottaa laadukkaita palveluja kuntalaisille ja samalla pysähdyttää toimintamenojen kasvun? Tasapainon löytäminen vaatii kuntien ja valtion tiivistä yhteistyötä ja normitalkoiden järkevää suunnittelua. Kuntien tulorahoitus perustuu lähinnä verotuloihin ja valtionosuuksiin. Valtionrahoituksen tulisi kulkea käsi kädessä normiohjauksen kanssa, jotta kuntien riskit olisivat pienemmät. Tästä huolimatta valtio on päinvastoin leikannut jo vuoden 2012 valtionosuuksia ja lisää on tulossa.

Rahoitusriskit

Karkkilan kaupungin taseessa on 1990 -luvun perintönä suuri lainamäärä suhteessa omaisuuteen ja tulo-rahoitukseen. Lainamäärää on vähitellen lyhennetty, mutta samaan aikaan korjausvelka on kasvanut. Investoinneilla on pyritty vähitellen peruskorjaamaan kiinteistöjä, katuja, vesi- ja viemäriverkkoa sekä muuta infrastruktuuria. Suuri lainamäärä yhdessä huomattavan korjausvelan ja matalan tulo-rahoituksen kanssa aiheuttaa Karkkilalle selvän rahoitusriskin. Vuosina 2009 - 2011 korkotaso on onneksi ollut poikkeuksellisen alhainen. Rahoitukseen ja investointeihin tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota, jotta voimme välttää pahimmat riskit ja varautua tulevaan.

Kaupunki on antanut tytäryhteisölle (Kiinteistö Oy Sorvinrinne) takauksen, jonka jäljellä oleva pääoma 31.12.2011 on 133 333,24 €. Karkkilan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista 31.12.2011 on 30 082 293,10 € ja osuus takauskeskuksen rahastosta on 22 270,73 €. Karkkilan kaupungin kassan riittävyys vuonna 2011 oli yhdeksän päivää. Maksuvalmiuden hoitoon on edelleen jouduttu ottamaan lyhytaikaisia kuntatodistuksia.

Vahinkoriskit

Karkkilan kaupunki kilpailutti vakuutukset loppuvuodesta 2009 ja samalla kartoitettiin vahinkoriskit ja vakuutusten kattavuus. Vuoden 2010 alusta kaupungin vakuutukset ovat Vahinkovakuutusyhtiö Pohjolassa. Vakuutusten kattavuutta arvioidaan vuosittain.

Keskustakiinteistöjen kauppaa koskeva oikeudenkäynti on saatu päätökseen ja alkuperäinen kauppa jäi voimaan. Viranomaisten toimenpiteisiin liittyviä riskejä lähinnä toimivaltuuksien osalta tarkistetaan säännöllisesti. Sisäisen valvonnan ohjeet ja konserniohjeet on valmisteltu yhteistyössä Karkkilan, Nummi-Pusulana, Vihdin, Karviaisen ja Puhdin kanssa. Kaupunginhallitus hyväksyi sisäisen valvonnan ohjeet 1.3.2010. § 43 ja ne on otettu käyttöön. Ohjeita tulee päivittää vuosittain tarpeen mukaan.

Ympäristötekijät

Karkkilan järvien seurantaohjelma ja Pyhäjärven kunnostussuunnitelma hyväksyttiin vuonna 2008 ympäristölautakunnassa. Ohjelman mukainen seuranta käynnistettiin neljän ensimmäisen järven osalta. Pyhäjärvellä aloitettiin suunnitelman mukaiset kunnostustoimenpiteet koekalastuksella. Hiidenveden kunnostus 2008 - 2011 hanke eteni myös Karkkilan alueelle; kosteikkoalaiden toteutus aloitettiin muutamalla kohteella. Ilmanlaadun seurannassa aloitettiin uusi ohjelmakausi 2009 - 2013, jonka aikana mm. kartoitetaan tieliikenteen, tehtaiden ja voimalaitosten ilmanpäästöt, arvioidaan puunpoltton päästöt sekä tutkitaan ilmanlaatua viiden vuoden välein puiden päällysjäkälän levinneisyyden ja kunnan avulla.

Asemansuon entisen teollisuuslaitoksen kaatopaikan pohjaveden laatua tutkittiin vuosille 2010 - 2011 laaditun tarkkailusuunnitelman mukaisesti yhteistyössä kaavoituksen kanssa. Asemansuon maaperätutkimukset saatiin vuoden lopussa päätökseen. Alueen suunnittelu pääsee tulevina vuosina liikkeelle. Asemansuon alueella tulee asuminen ja vapaa-aika yhdistymään upealla tavalla. Länsi-Uudenmaan kuntien yhteistä haja-asutuksen jätevesityötä jatkettiin vuoden mittaisella neuvontatyöllä tavoitteena arvioida ja parantaa neuvontatyön vaikuttavuutta, viedä kuntien yhteiset toimintamallit käytäntöön hyödyntämällä kerättyä tietoa sekä jatkaa ja tehostaa tiedotustyötä.

Hankkeesta on valmistunut raportti ”Neuvontatyön vaikuttavuuden arviointi ja parantaminen”, ns. LINKKI 2011. Hanketta on rahoittanut myös Uudenmaan liitto.

2 KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaupunginhallituksen, muiden tilivelvollisten toimielinten, johdon ja henkilöstön erilaisia toimenpiteitä, joilla hallitaan riskejä ja lisätään päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisen todennäköisyyttä.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kaupungin johtamis- ja hallintojärjestelmää, strategista ja operatiivista toiminnan suunnittelua, päätöksentekoa, seuranta, poikkeamiin reagoimista sekä suoriutumisen arviointia.

Valvonta on riittävää, kun johto on suunnitellut ja järjestänyt toiminnot tavalla, joka antaa kohtuullisen varmuuden siitä, että riskit on hallittu tarkoituksenmukaisesti, ja että organisaation päämäärät ja tavoitteet saavutetaan tehokkaasti ja taloudellisesti.

Karkkilan kaupungin talouden hoitoa ja sisäistä valvontaa koskevat yleisohjeet (Kaupunginhallitus 18.6.2001/§ 195) on päivitetty 1.3.2010, § 43. Vuoden 2012 aikana sisäisen valvonnan ohjeita tarkistetaan mm. käteisvarojen käsittelyn ja käytöstä poistettavan irtaimiston osalta. Samoin kaupungin omaisuuden inventointityötä jatketaan edelleen vuonna 2012.

1 Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Karkkilan kaupungissa on noudatettu lakia, päätöksiä sekä hyvää hallintotapaa.

2 Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle neljä kertaa vuodessa. Ensimmäiseen (tammi-maaliskuu) osavuosikatsaukseen sisällytetään talousarvion toteutumisvertailu niin käyttötalouden kuin investointien osalta sekä vertailu rahoituslaskelman toteutumisesta. Toisessa (tammi-kesäkuu) osavuosikatsauksessa arvioidaan taloudellisten tavoitteiden lisäksi toiminnallisten tavoitteiden toteutumista. Kolmannessa raportissa (tammi-syyskuu) annetaan tilinpäätösennuste ja neljäs raportti on virallinen tilinpäätös. Toteutumavertailun merkittävistä poikkeamista on osavuosikatsauksessa esitettävä selvitys ja mahdollinen lisämäärärahaesitys. Kaupunginhallitus antaa tarvittaessa yksityiskohtaisemmat ohjeet osavuosikatsausten sisällöstä.

Kaupunkistrategiassa määritellyt ja talousarviossa hyväksytyt sitovat toiminnalliset tavoitteet tulee olla suhteessa määrärahoihin. Jos määrärahoja karsitaan toimintavuoden aikana, tulee ottaa kantaa myös tavoitteiden uudelleen arviointiin. Toimintakate alittui vuonna 2011 yhteensä 50 779 euroa. Investointiosa toteutui lähes talousarvion mukaan. Toimialakohtainen investointien ja käyttötalouden toteutumisvertailu niin taloudellisten kuin toiminnallisten tavoitteiden osalta on esitetty tasekirjassa erikseen.

Karviaisen nettototeuma ylitti tarkistetun talousarviomäärärahan 314 300 euroa, mutta onneksi erikoissairaanhoidon alitus oli 308 571 euroa. Vuosina 2009 - 2011 Karviaisen taloudenohjaus- ja seuranta on epäonnistunut, koska raportointijärjestelmää ei

saatu toimivaksi ja lopullisista ylityksistä saatiin edelleen tieto vasta tilinpäätösten valmistuttua. Karkkila on edellyttänyt Karviaiselta ja Puhdilta luotettavaa taloudenseurantaa kuukausittain. Puhti on onnistunut tavoitteessaan, mutta Karviaisella on vielä paljon kehitettävää taloudenohjauksessaan. Tämä heijastuu kaupungin omaan taloudenohjaukseen ja mahdollisuuksiin vaikuttaa toimintaan.

3 Riskienhallinnan järjestäminen

Kaupunginhallitus käsitteli lainasalkkua keväällä 2011 ja antoi evästyksensä lainasalkun rakenteeseen. Tavoite on, että rahalaitoslainat jakaantuvat kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin, pitkäaikaisiin lainoihin sekä lyhytaikaiseen kuntatodistusohjelmaan. Lainasalkun tulee olla selkeä, helposti hallittava, riskejä välttävä sekä alhaisen korkotason hyödyntävä. Tilinpäätöksessä kiinteäkorkoisen lainan osuus on 57,4 % ja vaihtuvassa korossa on 42,6 % vieraasta pääomasta. Lainasalkun rakenteen muutos lisäsi korkomenoja noin 450 000 euroa.

Vuonna 2009 tehtiin osana vakuutusten kilpailuttamista laaja riskienkartoitus, joka kattoi omaisuus- ja henkilöriskit. Kilpailutuksen perusteella Karkkilan kaupungin vakuutusyhtiöksi valittiin Pohjola 1.1.2010 alkaen. Lisäksi on tehty työsuojelulain edellyttämät työyksikkökohtaiset riskikartoitukset ja annettu aiheesta ohjeet.

4 Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Omaisuuden hankinta, luovutukset ja hoidon valvonta on hoidettu asianmukaisesti.

5 Sopimustoiminta

Sopimustoimintaa on hoidettu hankintalain mukaan eikä toimintaan ole aiheutunut negatiivisia seuraamuksia. Karkkila hyödyntää KL -kuntahankintojen osaamista kilpailutuksissaan. Tarkoituksenmukaista on käydä kaikki Karkkilan kaupungin sopimusvastuut läpi johtuen mm. kaupungin, Karviaisen ja Puhdin keskinäisistä sopimuksista. Jatkossa Karviaisen palvelusopimukseen tulee kiinnittää entistä erityistä huomiota. Puhdin toiminnan jatkosuunnitelmat tehdään vuoden 2012 keväällä.

6 Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Toiminnassa on noudatettu sisäisen tarkastuksen ohjeita. Jatkossa sisäiseen tarkastukseen tullaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota, mm. laskutuksen varmistaminen, tulojen ja taksojen tarkistaminen, ostolaskujen nopea kierrätys, investoinnit ja niiden rahoitus, toimivaltuudet, täyttölupa- ja hankintamenettely.

3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

TULOSLASKELMA (1.000 euroa)

	2011	2010
Toimintatuotot	7 487	7 078
Toimintakulut	-49 409	-47 827
Toimintakate	-41 922	-40 749
Verotulot	29 958	28 271
Valtionosuudet	15 231	12 675
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	17	9
Muut rahoitustuotot	185	144
Korkokulut	-941	-467
Muut rahoituskulut	-1	-9
Vuosikate	2 528	-128
Poistot ja arvonalentumiset	-1 876	-1 641
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	653	-1 769
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	653	-1 769

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/toimintakulut, %	15,2	14,8
Vuosikate/Poistot, %	134,8	-7,8
Vuosikate, euroa/asukas	275	-14
Asukasmäärä	9190	9209

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 \times \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot}$

Vuosikate euroa/asukas = $\text{Vuosikate} / \text{Asukasmäärä}$

4 TOIMINNAN RAHOITUS

1 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

1 000 €	2011	2010
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 528	-128
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-613	-284
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 138	-2 839
Rahoitusosuudet investointimenoihin		479
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	716	459
Toiminnan ja investointien rahavirta	<u>-507</u>	<u>-2 313</u>
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 500	10 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 101	-11 763
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-7 200	3 200
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	357	1 404
Rahoituksen rahavirta	<u>-444</u>	<u>2 841</u>
Rahavarojen muutos	-951	528
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 370	2 320
Rahavarat 1.1.	2 320	1 792
	<u>-951</u>	<u>528</u>

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %	80,57	-5,43
Pääomamenojen tulorahoitus, %	40,53	-0,91
Lainanhoitokate	0,39	-0,05
Kassan riittävyys, pv	8,83	13,46
Asukasmäärä	9 190	9 209

Tunnuslukujen laskentakaavat

Investointien tulorahoitus = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Pääomamenojen tulorahoitus = $100 \times \text{Vuosikate} / (\text{Investointien omahankintameno} + \text{Antolainojen nettolisäys} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys = $365 \text{ pv} \times \text{Kassavarat 31.12} / \text{Kasasta maksut tilikaudella}$

5 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

1 Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA (1.000 euroa)	31.12.2011	31.12.2010
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	17	7
Muut pitkävaikutteiset menot	39	25
	55	33
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	8 505	8 437
Rakennukset	14 870	15 132
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 983	8 374
Koneet ja kalusteet	462	515
Muut aineelliset hyödykkeet	6	6
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	2 020	261
	33 846	32 726
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	11 609	11 591
Muut lainasaamiset		
	11 609	11 591
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiantot	12	21
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	20	20
	33	41
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	10	11
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	794	667
Lainasaamiset		
Muut saamiset	140	326
Siirtosaamiset	148	210
	1 083	1 203
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	37	37
Rahat ja pankkisaamiset	1 333	2 283
	<u>48 004</u>	<u>47 925</u>

VASTATTAVAA	31.12.2011	31.12.2010
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	7 347	7 347
Liittymismaksurahasto		
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot	4	4
Edellisten tilikausien ylijäämä	-1 449	319
Tilikauden ylijäämä	653	-1 769
	6 554	5 901
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	12	21
Lahjoitusrahastojen pääomat	20	20
Muut toimeksiantojen pääomat	14	14
	46	55
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	22 900	17 280
Lainat julkisyhteisöiltä	2	3
Muut velat	421	394
	23 323	17 678
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 500	19 700
Lainat julkisyhteisöiltä	1	221
Saadut ennakot	8	8
Ostovelat	2 425	2 471
Muut velat	269	279
Siirtovelat	1 878	1 613
	18 081	24 292
	<u>48 004</u>	<u>47 925</u>

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	13,7	12,3
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	78,6	87,4
Kertynyt yli-/alijäämä 1000 €	-797	-1 449
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	-87	-157
Lainakanta 31.12., 1000 €	36 403	37 204
Lainat, €/asukas	3 961	4 040
Lainasaamiset 31.12.	0	0
Asukasmäärä	9 190	9 209

Omavaraisuusaste % = $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt yli-/alijäämä 1000 € = Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + tilikauden yli-/alijäämä

Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas = $(\text{Edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{tilikauden yli-/alijäämä}) / \text{asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12., 1000 € = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainat €/asukas = Lainakanta 31.12./asukasluku

Omavaraisuuden hyvä taso on 70 %, alle 50 %:n taso merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Mitä pienempi suhteellinen velkaantuneisuus on, sitä paremmat mahdollisuudet on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella.

Karkkilan omavaraisuusastetta ja suhteellista velkaantuneisuutta rasittaa 1990-luvulta jäänyt velkataakka ja korjausvelka.

6 KOKONAISTULOT JA MENOT

Kunnan kokonaistulot ja menot 1000 €		
Tulot		%
Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	7 487	12,0
Verotulot	29 958	47,9
Valtionosuudet	15 231	24,4
Korkotuotot	17	0,0
Muut rahoitustuotot	185	0,3
Satunnaiset tuotot		
Tulorahoituksen korjaukset		
- Pakollisten varausten vähennys		
- Käyttöomaisuuden myyntivoitot	-613	-1,0
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin		0,0
Käyttöomaisuuden myyntitulot	716	1,1
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 500	15,2
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,0
Oman pääoman lisäykset		
Kokonaistulot yhteensä	62 481	100,0
Menot		
Varsinainen toiminta		
Toimintakulut	49 409	77,5
Korkokulut	941	1,5
Muut rahoituskulut	1	0,0
Satunnaiset kulut		
Tulorahoituksen korjaukset		
- Pakollisten varausten lisäys		
- Käyttöomaisuuden myyntitappiot		
Investoinnit		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	3 138	4,9
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 101	4,9
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	7 200	11,3
Oman pääoman vähennykset		
Kokonaismenot yhteensä	63 789	100,0

7 KAUPUNKIKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1 Kaupunkikonsernin rakenne

Karkkilan kaupunkikonserniin kuuluivat 31.12.2011 seuraavat yhteisöt:

Konsernitaseeseen yhdisteltävät yhteisöt	Omistusosuus
---	---------------------

Kuntayhtymät:

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri	0,88 %
Länsi-Uudenmaan ammattikoulutus kuntayhtymä	9,48 %
Eteva	1,99 %
Uudenmaan liitto	0,87 %
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	3,45 %
Perusturvakuntayhtymä Karviainen	20,90 %
Liikelaitos kuntayhtymä Puhti	21,26 %

Tytäryhteisöt:

Kiinteistö Osakeyhtiö Sorvirinne	93,74 %
----------------------------------	---------

Liitetietoihin merkittävät yhteisöt

Osakkuusyhteisöt:

Kiinteistö Osakeyhtiö Karkkilan Yrittäjätie 53	25,00 %
--	---------

2 Konsernin toiminnan ohjaus

Karkkilan kaupungilla on yksi tytäryhtiö eli Kiinteistö Oy Sorvirinne. Perusturvakuntayhtymä Karviainen ja Liikelaitos kuntayhtymä Puhti eivät kuulu kaupungin konserniin, koska omistusosuus on alle 50 prosenttia. Tästä huolimatta Karkkilan kaupungin kannalta Karviaisen ja Puhdin toiminnan ohjaus ja edunvalvonta ovat merkittäviä niin palvelutuotannon kuin talouden näkökulmasta.

3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

1 Kiinteistö Oy Sorvirinne

Yhtiön rakennukset valmistuivat vuonna 1989. Rakennusten kuutiolavuus on 5,428 m³ ja huoneistoala 1.555 m². Rakennukset sijaitsevat Karkkilan kaupungin omistamalla vuokratontilla.

4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Vuonna 2009 käynnistettiin konsernivalvonnan vahvistamiseksi konserniohjeiden päivitystyö Nummi-Pusulan, Vihdin, Karviaisen ja Puhdin kanssa. Konserniohjeet hyväksyttiin vuonna 2010. Samalla laaditaan yhteiset pelisäännöt Karviaisen ja Puhdin toiminnan ohjaukseen ja valvontaan.

5   Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	31.12.2011	31.12.2010
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	99	48
Muut pitkävaikutteiset menot	379	363
Ennakkomaksut	4	1
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	483	412
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	8 723	8 643
Rakennukset	21 982	22 415
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 121	8 500
Koneet ja kalusto	1 525	1 546
Muut aineelliset hyödykkeet	14	15
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 730	773
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	43 095	41 892
Sijoitukset		
Osakkuusyhtiöosakkeet ja -osuudet		
Osakkeet ja osuudet	5 960	5 923
Lainasaamiset	5	5
Muut sijoitukset	10	9
Sijoitukset yhteensä	5 974	5 937
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	49 553	48 241
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	53	61
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	57	54
Muut toimeksiantojen varat	7	5
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	117	120
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Vaihto-omaisuus	10	11
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	214	204
Keskeneräiset tuotteet	100	88
Valmiit tuotteet/Tavarat		
Muu vaihto-omaisuus		
Keskeneräiset tuotteet		
Ennakkomaksut		
Vaihto-omaisuus yhteensä	324	303
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Myyntisaamiset		
Lainasaamiset	4	4
Muut saamiset	28	42
Siirtosaamiset		
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	33	47
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	1 787	2 409
Lainasaamiset		
Muut saamiset	568	821
Siirtosaamiset	478	529
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2 834	3 759
Saamiset yhteensä	2 866	3 806
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	38	38
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	500	238
Muut arvopaperit		
Rahoitusarvopaperit yhteensä	538	276
Rahat ja pankkisaamiset	4 301	4 426
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	8 029	8 811
VASTAAVAA YHTEENSÄ	57 698	57 173

	31.12.2011	31.12.2010
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	7 347	7 346
Osuus kuntayhtymien pääomasta		
Liittymismaksurahasto		
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot	1 527	1 436
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	-1 692	61
Tilikauden yli- / alijäämä	500	-1 756
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	7 682	7 087
VÄHEMMISTÖOSUUS	115	108
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Kertynyt poistoero	306	316
Vapaaehtoiset varaukset	209	204
VAPAAEHTOISET VARAUKSET YHTEENSÄ	515	520
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevastuuvaraukset	24	29
Muut pakolliset varaukset	422	389
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	446	418
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	53	61
Lahjoitusrahastojen pääomat	60	57
Muut toimeksiantojen pääomat	29	20
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	142	137
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25 416	19 592
Lainat julkisyhteisöiltä	10	43
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	421	394
Siirtovelat		
Pitkäaikainen yhteensä	25 847	20 029
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 718	19 939
Lainat julkisyhteisöiltä	10	223
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	108	87
Ostovelat	3 716	3 721
Muut lyhytaikaiset velat	711	697
Siirtovelat	4 689	4 208
Lyhytaikainen yhteensä	22 952	28 874
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	48 799	48 903
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	57 698	57 173
Konsernin omavaraisuusaste (%)	14,4	13,5
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	92,4	101,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	-1 192	-1 696
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-129,66	-184,13
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	39 154	39 796
Konsenin lainat, €/asukas	4 261	4 321
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €		
Asukasmäärä 31.12.	9190	9209

8 HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Kaupunginhallitus esittää, että vuoden 2011 tilikauden ylijäämä **652 574,66** euroa kirjataan tilikauden yli-/alijäämättilille.

9 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

1 KAUPUNGINHALLITUS

TOIMINTA-AJATUS JA KESKEISET TEHTÄVÄT

Kaupunginhallitus johtaa valtuuston alaisuudessa Karkkilan kaupungin toimintaa.

Kaupunginhallituksen vastuulla ovat kaupungin luottamustoimihallinto, konsernijohto, hallinto- ja talouspalvelut, elinkeinopalvelut, ruokapalvelut sekä maataloustoimi. Lisäksi kaupunginhallituksen vastuulla ovat perusturvakuntayhtymä Karviainen, liikelaitoskuntayhtymä Puhti ja erikoissairaanhoido.

TOIMIALAN SITOVAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

<i>Päämäärä</i>	<i>Kaupungin talous tasapainossa</i>
Suunnittelukauden 2011 - 2013 tavoite	Kaupungin palvelustrategiassa on määritelty toimiva/tehokas palveluverkko, palvelujen laatu- ja kustannustaso sekä riittävä henkilöstömitoitus.
Talousarviovuoden tavoite	Kaupungin ydinpalvelut on tuoteistettu (laatu, määrä, kustannukset) ja henkilöstösuunnitelma tehty. Kustannuslaskennan perusteella saadaan palveluille yksikköhinnat, hinnoittelun perusteet ja vertailutietoja päätöksen teon tueksi.
Toteutuma	Keskeisten ydinpalvelujen tuoteistaminen jatkuu edelleen vuonna 2012. Tavoitetta ei saavutettu, koska prosessi kesken, mutta vuoden 2012 talousarviossa kustannukset on jaettu aiheuttamisperiaatteella palveluille ja yksikköhinnat voidaan esittää vuoden 2012 aikana. Henkilöstön työtyytyväisyyskysely tehdään seuraavan kerran 2012.
Arviointikriteeri/mittari	palvelujen sisältö kuvattu, €/palvelu, €/asukas, henkilöstön työhyvinvointi ja tuloksellisuus parantunut verrattuna v. 2010
Vastuuhenkilö	hallinto- ja talousjohtaja

<i>Päämäärä</i>	<i>Kaupungin talous on tasapainossa</i>
Suunnittelukauden 2011-2013 tavoite	Palvelut on priorisoitu suhteessa tulo-rahoitukseen veroprosentteja korottamatta.
Talousarviovuoden tavoite	Toimintatuotot lisääntyvät, käyttöomaisuuden myyntivoitoilla lyhennetään lainoja, toimintakatteen kasvu pysähtyy. Vuosikate kattaa poistot ja ylijäämää kertyy taseeseen puskuriksi. Veroprosentteja ei koroteta.
Toteutuma	Toimintatuotot lisääntyivät 5,8 % ja nettovelkamäärä laski 800 543 euroa. Toimintakatteen kasvu kääntyi laskuun ollen 2,9 %, kun se edellisenä vuonna oli 3,2 %. Vuosikate kattoi poistot ja ylijäämää kertyi taseeseen. Veroprosentit säilyivät vuoden 2010 tasolla.
Arviointikriteeri/mittari	toimintakatteen kasvu erittäin maltillinen, ylijäämää taseessa, veroprosentit v. 2010 tasolla
Vastuuhenkilö	hallinto- ja talousjohtaja ja kaupunginjohtaja

<i>Päämäärä</i>	<i>Kaupungin talous tasapainossa</i>
Suunnittelukauden 2011-2013 tavoite	Vuonna 2012 lainamäärän kasvu pysähtyy ja kääntyy laskuun vuonna 2013, €/asukas.
Talousarviovuoden tavoite	Investointien suunnitelmallisuus ja tarkoituksen-mukaisuus parantuu. Rahoitusmahdollisuudet hyödynnetään. Lainsalkku ja korkomenot ovat hallinnassa ja ennakoitavissa.
Toteutuma	Investoinnit toteutuivat suunnitelman mukaan ja keskeisiin hankkeisiin haettiin rahoitusta. Lainasalkku järjesteltiin kaupunginhallituksen evästyksen mukaiseksi ja lainamäärä kääntyi laskuun reilut 800 000 euroa.
Arviointi/mittari	investointisuunnitelma tehty, rahoitusosuudet haettu, korkomenojen ennakoitavuus ja riskit hallinnassa
Vastuuhenkilö	hallinto- ja talousjohtaja, kaupunginjohtaja, tekninen johtaja

<i>Päämäärä</i>	<i>Kaupungin talous tasapainossa</i>
Suunnittelukauden 2011-2013 tavoite	Keskuskeittiön rakentaminen. Energiankulutuksen ja biojätteen määrän vähentäminen.
Talousarviovuoden tavoite	Keskuskeittiön rakentaminen käynnistyy. Henkilöstö on mukana jo suunnitteluvaiheessa. Varaudutaan rakennusaikaisiin tila-, kustannus- ym. tarpeisiin sekä riittävään henkilöstömitoitukseen.
Toteutuma	Keskuskeittiön rakentaminen käynnistyi suunnitelman mukaan. Henkilöstö on ollut mukana suunnitteluvaiheessa ja henkilöstölle on järjestetty muutuskoulutusta, joka jatkuu vuonna 2012. Väistötilat toimivat suunnitelman mukaan.
Arviointikriteeri/mittari	suunnitelma valmis, toteutus käynnistynyt
Vastuuhenkilö	ruokapalvelupäällikkö, tekninen johtaja

<i>Päämäärä</i>	<i>Aktiivisesti osallistuvat kaupunkilaiset</i>
Suunnittelukauden 2011-2013 tavoite	Ulkoisen ja sisäisen tiedottamisen/tiedonkulun huomattava parantaminen. Sähköiset palvelut ja tiedottaminen lisäävät päätöksenteon avoimuutta ja helpottavat asiointia.
Talousarviovuoden tavoite	Tehdään ulkoista ja sisäistä tiedottamista koskeva suunnitelma.
Toteutuma	Viestintäsuunnitelma valmistui, hyväksyttiin ja otettiin käyttöön loppuvuodesta 2011.
Arviointikriteeri/mittari	suunnitelma valmis, toteutus käynnistynyt
Vastuuhenkilö	tiedotussihteeri, kaupunginjohtaja, kehittämisspäällikkö ja toimialajohtajat

<i>Päämäärä</i>	<i>Monipuolinen elinkeino- ja palvelurakenne</i>
Suunnittelukauden 2011-2013 tavoite	Kaupunkikeskustan kehittäminen
Talousarviovuoden tavoite	Keskustan kehittämistyö käynnistetään ja keskustaan sijoittuu uusia palveluyrityksiä
Toteutuma	Kaupunkikeskustan yhteistyöorganisaation perustamista valmisteltiin yleisötilaisuudessa ja elinkeino-ohjelman päivitystyön yhteydessä. Kaupunkikeskustan tiivistäminen ja ajanmuikaistaminen valittiin yhdeksi elinkeino-ohjelman kärkitavoitteista. Tavoitteen sisälle määriteltiin kymmenen konkreettista toimenpidettä, joita toteutetaan monitoimialallisesti vuosina 2012 - 2016.

Arviointikriteeri/mittari	Kaupunkikeskustan toimijaverkosto on luotu ja kehittämisen tavoitetilä määritelty.
Vastuuhenkilö	kehittämispäällikkö

Päämäärä	Monipuolinen elinkeino- ja palvelurakenne
Suunnittelukauden tavoite	Työpaikkaomavaraisuuden vahvistaminen
Talousarviovuoden tavoite	Uusien työpaikkojen määrä kasvaa suhteessa enemmän kuin työvoiman kasvu
Toteutuma	Työpaikkaomavaraisuus v. 2008 oli 90 % ja v. 2009 se oli 87 %, joten tavoitteeseen ei päästy.
Arviointikriteeri/mittari	Työpaikkaomavaraisuus kasvaa 2 % -yksikköä vuositasolla
Vastuuhenkilö	kaupunginjohtaja ja kehittämispäällikkö

KAUPUNGINHALLITUKSEN ALAISET TEHTÄVÄT ILMAN ERIKOISSAIRAANHOITOA, KARVIAISTA JA PUHTIA

1010 Kaupunginhallitus ulkoiset ja sisäiset

	TP2010	Alkuper. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Ta- Tot.2011	Muutos%
Toimintatuotot	2 285 723	2 197 646	2 385 746	2 659 312	-273 566	111,5
Myyntituotot	1 941 632	1 849 346	1 849 346	1 987 414	-138 068	107,5
Maksutuotot	2 524		0	2 338	-2 338	****
Tuet ja avustukset	39 731	58 300	58 300	35 534	22 766	60,9
Muut toimintatuotot	301 835	290 000	478 100	634 026	-155 926	132,6
Toimintakulut	-3 586 124	-4 068 960	-4 068 960	-4 046 064	-22 896	99,4
Palkat ja palkkiot	-1 067 221	-1 357 126	-1 357 126	-1 447 054	89 928	106,6
Henkilöstösivukulut	-365 235	-442 945	-442 945	-440 038	-2 907	99,3
Palvelujen ostot	-1 091 844	-1 061 399	-1 061 399	-1 082 344	20 945	102,0
Ostot tilikauden aikana	-583 630	-615 700	-615 700	-610 764	-4 936	99,2
Avustukset	-87 108	-135 300	-135 300	-108 826	-26 474	80,4
Muut toimintakulut	-391 086	-456 490	-456 490	-357 039	-99 451	78,2
Toimintakate	-1 300 401	-1 871 314	-1 683 214	-1 386 752	-296 462	82,4

1010 Kaupunginhallitus ulkoiset

	TP2010	Alkuper. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Ta- Tot.2011	Muutos%
Toimintatuotot	1 304 524	1 201 800	1 389 900	1 572 166	-182 266	113,1
Myyntituotot	960 434	853 500	853 500	900 268	-46 768	105,5
Maksutuotot	2 524		0	2 338	-2 338	****
Tuet ja avustukset	39 731	58 300	58 300	35 534	22 766	60,9
Muut toimintatuotot	301 835	290 000	478 100	634 026	-155 926	132,6
Toimintakulut	-3 187 908	-3 645 876	-3 645 876	-3 612 206	-33 670	99,1
Palkat ja palkkiot	-1 067 221	-1 357 126	-1 357 126	-1 447 054	89 928	106,6
Henkilöstösivukulut	-365 235	-442 945	-442 945	-440 038	-2 907	99,3
Palvelujen ostot	-986 692	-964 555	-964 555	-956 260	-8 295	99,1
Ostot tilikauden aikana	-581 690	-611 450	-611 450	-606 644	-4 806	99,2
Avustukset	-87 108	-135 300	-135 300	-108 826	-26 474	80,4
Muut toimintakulut	-99 962	-134 500	-134 500	-53 385	-81 115	39,7
Toimintakate	-1 883 384	-2 444 076	-2 255 976	-2 040 040	-215 936	90,4

Kaupunginhallituksen alaisten vastualueiden (pois lukien erikoissairaanhoidon, Karviaisten ja Puhti) toimintatuotot ylittivät talousarvion 273 566 euroa. Suurin ylitys johtui

käyttöomaisuuden myyntivoitoista. Toimintamenot alittivat talousarvion 22 896 euroa ja toimintakate alittui 296 462 euroa, joten valtuustotason sitova taloudellinen tavoite saavutettiin.

KAUPUNGINHALLITUKSEN ALAISTEN TEHTÄVIEN TALOUDELLINEN TO- TEUTUMA VASTUUALUEITTAIN

1 Luottamustoimihallinto ja Kaupunginjohto

Ulkoiset ja sisäiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Tot. 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot	286	291	479	626	130,7	-147
Kulut	-689	-830	-830	-808	97,4	-22
Netto	-403	-539	-351	-182	51,8	-169

Luottamustoimihallinnon ja kaupunginjohtoon toimintatuotot ylittivät tarkistetun talousarvion 147 000 euroa. Toimintatuottoihin sisältyvät pysyvien vastaavien myyntivoitot 613 000 euroa sekä eduskuntavaalien tuki 14 000 euroa. Toimintamenot alittivat talousarvion varatun määrärahan 22 000 euroa, joten vastuualueet saavuttivat valtuustotason sitovat taloudelliset tavoitteet.

Perustelutekstit

Luottamustoimihallinnon ja konsernijohtoon vastuualueet: Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, keskusvaalilautakunta, kaupunginjohtaja sekä kaupunginhallituksen päätöksellä jaettavat avustukset, jäsenmaksut, muut yhteistoimintaosuudet, osuus verokustannuksiin, käyttövarausmääräraha, kaupungin yhteiset projektit ja varautuminen poikkeusoloihin

Vuoden 2011 huhtikuussa pidettiin eduskuntavaalit.

Työpanoksen määrä vuonna 2011 on 2,5 henkilötyövuotta

- kaupunginjohtaja
- hallintopäällikkö 0,5
- johdon sihteeri

Vastuuhenkilöt: hallintopäällikkö ja kaupunginjohtaja

2 Hallinto- ja talouspalvelut

Ulkoiset ja sisäiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Tot. 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot	345	340	340	455	133,7	-114
Kulut	-918	-1243	-1243	-1342	108,0	99
Netto	-573	-903	-903	-888	98,3	-15

Hallinto- ja talouspalvelujen vastuualueen toimintakate alitti talousarvion 15 000 euroa, joten valtuustotason sitova taloudellinen tavoite saavutettiin. Henkilöstöpalvelujen nettokustannukset 227 428 euroa on jaettu vakituisen henkilöstön suhteessa sisäisinä menoina toimialoille, vastuualueille ja kustannuspaikoille. Kun tuotteistamisen

laskentaperusteet varmistuvat, jaetaan kaikki hallinto- ja talouspalvelut sisäisinä me-
noina toimialoille, vastuualueille, kustannuspaikoille ja tuotteille aiheuttamisperiaat-
teella vuoden 2012 aikana.

Perustelutekstit

Hallinto- ja talouspalvelujen vastuualue: ulkoiset ja sisäiset asiakaspalvelut, asianhal-
lintapalvelut, henkilöstöpalvelut, talouspalvelut, tarkastuslautakunta ja tiedottamispal-
velut

Ulkoiset ja sisäiset asiakaspalvelut: Palvelupiste Serveri, postitus, kopiointi, toi-
mistotarvikevarasto, rakennusvalvonnan sekä mittaus- ja kiinteistötoimen asiakaspal-
velut.

Työpanoksen määrä vuonna 2011 on 4,2 henkilötyövuotta.

- kolme asiakassihteeriä
- yksi lupasihteeri
- hallinto- ja talousjohtaja 0,20

Asianhallintapalvelut: Kaupunginvaltuuston ja -hallituksen sekä lautakuntien val-
mistelu ja täytäntöönpano sekä sihteeripalvelut toimielimissä, kirjaamo ja tietopalvelut
sekä arkistointi, dokumenttien ja sopimusten hallinta, hallinnon asiantuntijapalvelut

Nummi-Pusulan kunta osti hallintopäällikön työpanoksesta 40 % 31.8.2011 asti ja hal-
linto- ja talousjohtajan työpanoksesta 40 % 31.12.2011 asti henkilöstöasioiden, val-
miussuunnitelmien ja varautumisen osalta.

Työpanoksen määrä vuonna 2011 on 3,7 henkilötyövuotta.

- hallintopäällikkö 0,5
- yksi tietopalvelusihteeri
- kaksi asianhallintasihteeriä
- hallinto- ja talousjohtaja 0,20

Henkilöstöpalvelut: Palkka- ja eläkeasiamiespalvelut, palvelussuhdeneuvonta, pai-
kalliset järjestelyerät, työterveyshuolto, yhteiskoulutukset, henkilöstöetuudet, merkki-
päiväsääntö, pääluottamusmies- ja työsuojelutoiminta, yhteistoiminta sekä TYHY -toi-
minta.

Työpanoksen määrä vuonna 2011 on 2,2 henkilötyövuotta.

- kaksi henkilöstösihteeriä
- hallinto- ja talousjohtaja 0,20

Työsuojelupäällikön palvelut on hankittu Puhdilta 1.1.2010 alkaen.

Talouspalvelut: Ulkoinen ja sisäinen laskenta, talousarvion ja tilinpäätöksen laadinta,
talous- ja muut tilastot, talouden raportointi ja seuranta, laskutukset, talouden ja ra-
hoituksen ohjaus, ennakointi, analysointi, suunnittelu ja kehittäminen

Työpanoksen määrä vuonna 2011 on 5,2 henkilötyövuotta.

- viisi talous- ja laskentasihteeriä
- hallinto- ja talousjohtaja 0,20

Tiedottamispalvelut: koko kaupungin sisäinen ja ulkoinen tiedottaminen yhteistyössä toimialojen ja luottamushenkilöiden kanssa

Työpanoksen määrä vuonna 2011 on 1,2 henkilötyövuotta.

- yksi tiedotussihteeri
- hallinto- ja talousjohtaja 0,20

Vastuuhenkilöt: hallinto- ja talousjohtaja ja hallintopäällikkö

3 Elinkeinopalvelut

Ulkoiset ja sisäiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot	86	66	66	129	195,6	-63
Kulut	-496	-496	-496	-466	94,0	-30
Netto	-410	-430	-430	-337	78,4	-93

Elinkeinopalvelujen vastuualueen toimintakate alitti talousarvion määrärahan 93 000 euroa, joten valtuustotason sitova taloudellinen tavoite saavutettiin. Eron syntymiseen vaikuttivat mm. hyvin onnistuneet yhteistyöprojektit, joissa toimintatuotot ylittyivät 63 000, sekä yritysneuvontapalveluiden järjestämisen menojen alittuminen lähes 30 000 eurolla.

Perustelutekstit

Elinkeinopalvelujen vastuualue: kaupungin markkinointi, yhteistyössä verkosto-organisaation kanssa tuotettavat elinkeino- ja yritysneuvontapalvelut, elinkeinoympäristön kehittämistehtävät ja edunvalvonta, yhteistyöprojektit sekä työmatkalippu ja asiointiliikenteen hallinnointi

Elinkeinotoimi toteuttaa valtuuston hyväksymää elinkeino-ohjelmaa, joka päivitettiin syksyllä 2011 vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä ja uusittua kaupunkistrategiaa. Elinkeinoelämän toimintaympäristön muutokset näkyivät erityisen alhaisena uusien yritysten perustannan nettomäärällä. Uusia yrityksiä perustettiin 39 ja rekisteristä poistettiin 29. Yritysneuvontapalveluiden uusina yhteistyökumppaneina aloittivat Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus Oy Forum KEUKE ja Keski-Uudenmaan Uusyrityskeskus ry, joiden yritysneuvojat ja asiantuntijat ovat karkkilalaisten yrittäjien ja yrittäjyyttä harkitsevien käytössä. Kaupunkimarkkinoinnissa panostettiin erityisesti uuden Aurinkorinteen asuntoalueen lanseeraukseen. Joukkoliikenteen kehittämiseksi aloitettiin paikallinen joukkoliikennetyöryhmä, joka käyttää asiantuntijanaan seudullista henkilöliikennelogistikkoa ja joka osallistui seudullisen joukkoliikenteen palvelutason määrittelyyn.

Työpanos vuonna 2011 on kaksi henkilötyövuotta.

- kehittämispäällikkö
- elinkeinosihteeri

Elinkeinopalvelujen vastuuhenkilö on kehittämispäällikkö.

4 Ruokapalvelut

Ulkoiset ja sisäiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot	1569	1501	1501	1450	96,6	51
Kulut	-1448	-1465	-1465	-1406	95,9	-59
Netto	121	36	36	44	123,0	-8

Ruokapalvelujen vastuualueen toimintakate alitti talousarviomäärärahan 8 000 euroa, joten valtuustotason sitova taloudellinen tavoite saavutettiin.

Perustelutekstit

Ruokapalvelujen vastuualue: Ruokapalvelujen tuottaminen sivistyspalveluille (koulut ja päiväkodit), perusturvakuntayhtymä Karviaiselle (terveyskeskus, palvelukeskus ja Toivokoti, kotihoidon ateriapalvelut) sekä henkilöstöruokailu ja kokoustarjoilut kaupungin, Karviaisen ja Puhdin henkilöstölle

- Uuden keskuskeittiön toiminnallinen suunnittelu tehtiin vuoden 2011 aikana.
- Palvelukeskuksen sisäinen laskutus hoidettiin kassapankkijärjestelmällä ja luovuttiin paperitositteista.
- Uusi omavalvontajärjestelmä toteutui 100 %:sti kaikissa ruokapalvelun toimipisteissä.
- Biojätteen määrä minimoitiin.
- Henkilöstön koulutusta kohdennetaan palvelukeittiöiden ruokapalveluhenkilökuntaan.
- Ruokapalvelut oli mukana tuotteistuksen pilottikohteena ja talousarvion rakennetta tarkennettiin palvelukeittiöiden osalta.

Ruokapalvelujen vastuuhenkilö on ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö.

Ruokapalvelun tuotettujen aterioiden määrät

Tuotetut ateriamäärät	2010	TA2011		TOT 2011
Kouluateriat	207 300	206 000		208 286
Esiopetuksen yhteensä	12 900	14 800		58 377
lounaat			21 550	
aamupala			12 647	
välipala			14 753	
iltapäivähoito			9 427	
Päiväkodit yhteensä	42 000	33 440		43 513
ravintopäivät			41 609	
päivällinen			1 904	
Sivistyst. henkilöstöruokailu	25 700	28 000		24 374
Terveyskeskuksen rav.pv	14 600	14 600		11 974
Toivokoti	8 400	8 760		8 481
Palvelukeskus yhteensä	8 730	9 125		8 843
ravintopäivät			7 328	
osaravintopäivät			1 515	
Ateriapalvelu annokset	13 300	12 500		17 079
Henkilöstölounaat	11 800	12 500		
sisäiset			9 481	14 360
ulkoiset			4 879	0
Yhteensä	347 852	339 725		395 287

5 Maataloustoimi

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot						
Kulut	-35	-35	-35	-23	67,6	-11
Netto	-35	-35	-35	-23	67,6	-11

Maataloustoimelle varatut määrärahat alittivat talousarvion 11 000 euroa.

Perustelutekstit

Maataloustoimi hoitaa valtion maataloushallinnon paikallisviranomaistehtävät, perustana EU:n yhteinen maatalouspolitiikka ja yhdenmety hallinto- ja valvontajärjestelmä (IACS). Karkkilan lomituspalvelut on hankittu vuonna 2011 Hämeenlinnan kaupungilta ja maataloustoimen hallinto Lopen kunnalta.

2 LIIKELAITOSKUNTAYHTYMÄ PUHTI

TOIMINTA-AJATUS JA KESKEISET TEHTÄVÄT

Liikelaitoskuntayhtymä Puhti tuottaa jäsenyhteisöilleen laadukkaat ja kustannustehokkaat tukipalvelut. Palveluvalikoimaan kuuluvat laskenta-, palkanlaskenta, puhelin- ja tietohallintopalvelut sekä työsuojelupäällikköpalvelut Karkkilan kaupungille, Nummi-Pusulan ja Vihdin kunnille sekä perusturvakuntayhtymä Karviaiselle.

TOIMIALAN SITOVAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

<i>Keskeinen päämäärä</i>	<i>Sujuvat ja joustavat palveluprosessit</i>
Suunnittelukauden tavoite	Yhdenmukaiset ja kustannustehokkaat toimintatavat
Talousarviovuoden tavoite	Palvelutuotannon kehittäminen, tehostaminen ja jäsenyhteisöjen palvelujen yhdenmukaistaminen
Toteutuma	Puhti on tuottanut jäsenyhteisöilleen yhdenmukaiset ja laadukkaat palvelut. Kehittämiseen ei ole panostettu kovin paljon, koska Nummi-Pusulan kuntaliitos on aiheuttanut epävarmuutta Puhdin toiminnan jatkolle.
Arviointikriteeri/mittari	Asiakkaiden arvio
Vastuuhenkilö	Hallinto- ja talousjohtaja, Puhdin johtaja

<i>Keskeinen päämäärä</i>	<i>Kustannustehokkaat ja toimivat palvelut</i>
Suunnittelukauden tavoite	Palvelutuotannon hinta vuoden 2010 tasolla tai alempana

Talousarviovuoden tavoite	Kustannusten kasvun pysähtyminen
Toteutuma	Talousarvio ylittyi 18 000 euroa, joten tavoitetta ei saavutettu.
Arviointikriteeri/mittari	talousarvio ei ylity ja kustannukset kääntyvät laskuun
Vastuuhenkilö	Hallinto- ja talousjohtaja, Puhdin johtaja

Ulkoiset ja sisäiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Tot. 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot	387	383	383	401	104,7	-18
Kulut	-387	-383	-383	-401	104,7	18
Netto						

Liikelaitoskuntayhtymä Puhdin toimintamenot on esitetty yllä olevassa taulussa ulkoisina menoina ja toimintatuotot sisäisinä tuloina. Puhdin toimintamenot on jaettu toimialoille, vastuualueille ja kustannuspaikoille sisäisinä menoina aiheuttamisperiaatteella.

Karkkilan kaupunki esitti Puhdin 2011 talousarvioon 20 000 euron säästötavoitteen, jota Puhti ei saavuttanut. Toimintamenot ylittivät talousarvion 18 000 euroa.

Puhdin toiminnasta vastaa liikelaitoskuntayhtymän johtaja ja kaupungin vastuuhenkilö on hallinto- ja talousjohtaja.

3 PERUSTURVAKUNTAYHTYMÄ KARVIAINEN

Perusturvakuntayhtymä Karviainen tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut jäsenkunnille. Lisäksi tavoitteena on pitää palvelujen laatu ja saatavuus vähintään sillä tasolla kuin ne olivat kunnan omana palveluna sekä kustannuskehitys maltillisena.

TOIMIALAN SITOVAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

<i>Päämäärä</i>	<i>Kaupungin talous tasapainossa</i>
Suunnittelukauden tavoite	Palvelut priorisoitu ja rakenteet uudistettu
Talousarviovuoden tavoite	Talousarvion mukainen palvelurakenne ja kustannuskehityksessä pitäytyminen vuonna 2011
Toteutuma	Karviaiselle myönnettiin lisämäärärahaa 700 000 euroa ja nettoylitys oli siitä huolimatta vielä 314 000 euroa, joten taloudellista tavoitetta ei saavutettu.
Arviointikriteeri/mittari	Kaupungin maksuosuus toteutuu alkuperäisen talousarvion mukaisesti
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja

<i>Päämäärä</i>	<i>Kaupungin talous tasapainossa</i>
Suunnittelukauden tavoite	Kustannustehokkaat kotikunnassa tuotetut asumispalvelut
Talousarviovuoden tavoite	Asumispalvelujen tahtotila määritelty ja toteuttaminen käynnistetty
Toteutuma	Vanhusten asumispalveluyksikön suunnittelu on käynnistynyt

	ja ARA:n rahoituspäätös saatu. Toteutus käynnistyy v. 2013.
Arviointikriteeri/mittari	Asumispalveluselvitys on tehty ja yhteistyötaho valittu
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja

<i>Päämäärä</i>	<i>Tiivis kaupunkirakenne ja alueyhteistyö</i>
Suunnittelukauden tavoite	Toimivat ja kotikaupungista saavutettavissa olevat lääkärien vastaanottopalvelut
Talousarviovuoden tavoite	Lääkäriin ja sairaanhoitajan -työparimalli käynnistetty
Toteutuma	Työparimalli on käynnistynyt syksyllä 2011.
Arviointikriteeri/mittari	Toimivat vähintään kolmen työparin vastaanottopalvelut Karkkilan terveysasemalla
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja

Perusturvakuntayhtymä Karviaisen talousarvio ja vuosisopimus vuodelle 2011 sekä palvelutasosuunnitelma vuosille 2010 – 2013 hyväksytään samansisältöisenä kuntayhtymän hallituksessa ja jäsenkuntien valtuustoissa. Asiakirjoissa hyväksytään mm. resurssointi, palveluverkko ja palvelutasotavoitteet kunnittain.

Palvelutasotavoitteet perustuvat pitkälti valtakunnalliseen Kaste-ohjelmaan, jonka tavoitteena on, että

- 1) *Osallisuus lisääntyy ja syrjäytyminen vähenee*
- 2) *Hyvinvointi ja terveys lisääntyvät, hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat*
- 3) *Palveluiden laatu, vaikuttavuus ja saatavuus paranevat ja alueelliset erot vähentyvät.*

Keskeisimmät palvelutarpeet kohdistuvat ikääntymiseen ja syrjäytymisen ehkäisyyn. Ikäihmisten palvelujen rakenteelliset muutokset jatkuvat siirtämällä palvelutarjontaa laitoshoidosta enemmän avo- ja asumispalvelujen suuntaan. Lainsäädännölliset muutokset – erityisesti vammaispalvelujen osalta – lisäävät kuntayhtymän ja kuntien velvollisuuksia järjestää palveluja kuntalaisille.

Lääkärien vastaanottotoiminta organisoidaan talousarviovuodenaikana Karkkilassa työparimallin mukaan, minkä uskotaan lisäävän palvelujen saatavuutta ja laatua sekä helpottavan virkojen vakinaista täyttämistä.

Vanhusten asumispalvelujen kartoitusta ja kehittämistä varten on syksyllä 2010 perustettu työryhmä, jonka tehtävänä on mm. selvittää nykyisten palvelujen riittävyys ja tehdä ehdotus kasvavan palvelutarpeen tyydyttämisestä Karkkilassa.

Karviaisen talousarvio on tehty erittäin haasteellisessa tilanteessa. Menojen kasvunäkymä oli talousarviota tehtäessä hyvin voimakas. Kaupungin taloudellisten voimavarojen ja kaupungin omien toimialojen tiukkojen budjettivaatimusten vuoksi myös Karviaisen budjettia on kaupungin ja kuntayhtymän edustajien kanssa leikattu. Jotta Karviaisen talousarvio Karkkilan osalta toteutuu ilman lisämäärärahaa vaatimuksia, on kuntayhtymän erityisen tarkoin huolehdittava toiminnan tehokkuudesta ja taloudellisuudesta.

1012 Karviainen

1 000 €	TP 2010	Alkuper. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Toimintatuotot	599	570	570	528	92,6	42
Tuet ja avustukset	546	570	570	510	89,5	60
Muut toimintatuotot	53			18	*****	-18
Toimintakulut	-17 043	-16 848	-17 548	-17 820	101,6	272
Henkilöstönsivukulut	-591	-593	-593	-593	100,0	
Palvelujen ostot	-16 441	-16 255	-16 955	-17 227	101,6	272
Muut toimintakulut	-12				*****	
Toimintakate	-16 445	-16 278	-16 978	-17 292	101,9	314

Karkkilan kaupunki myönsi perusturvakuntayhtymä Karviaiselle 700 000 euron lisämäärärahan.

Karviaisen toimintakuluihin sisältyvät Karviaisen järjestämät palvelut 17 227 000 € sekä eläkemenoperusteiset ja varhaiseläkemenoperusteiset maksut 592 980 €. Toimintatuottoina on perustoimeentulotuen valtionosuus 510 000 €, joka on 50 % Karviaisen maksamista toimeentulotukimenoista sekä elatustuen korvaukset 18 000 €.

Karviaisen toiminnasta vastaa kuntayhtymän johtaja ja kaupungin vastuhenkilö on kaupunginjohtaja.

4 ERIKOISSAIRAANHOITO

1 000 €	TP 2010	Alkuper. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Toimintakulut	-10 198	9 954	-10 754	-10 445	97,1	-309
Henkilöstönsivukulut	-451	-454	-454	-453	99,9	
Palvelujen ostot	-9 747	-9 500	-10 300	-9 992	97,0	-308
Toimintakate	-10 198	9 954	-10 754	-10 445	97,1	-309

Erikoissairaanhoidon vastuualueelle myönnettiin lisämäärärahaa 800 000 euroa. Määräraha alittui 308 000 euroa johtuen Hus:n ylijäämän palautuksista, kalliin hoidon taksauksesta sekä todellisen palvelukäytön alituksesta.

Erikoissairaanhoidon, perusterveyden- ja sosiaalihuollon kustannukset

ULKOISET 1000 €	TP 2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Tot. 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot	599	570	570	528	92,6	42
Kulut	-27 629	-26 802	-28 302	-28 266	99,9	-37
Netto	-27 030	-26 232	-27 732	-27 738	100,0	6

5 Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut

TOIMINTA-AJATUS JA KESKEISET TEHTÄVÄT

Kasvatus- ja opetuslautakunnan tehtävänä on huolehtia koulutuksen ja varhaiskasvatuksen järjestämisestä. Vapaa-aikalautakunnan tehtävänä on huolehtia vapaa-aikapalvelujen järjestämisestä.

TOIMIALAN SITOVAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Päämäärä	<i>Kaupungin talous on tasapainossa</i>
Suunnittelukauden 2011 - 2013 tavoite	Sivistystoimen palvelut tuotetaan taloudellisesti ja tehokkaasti. Vastuualueiden yhteistoimintaa ja maksullisia palveluja kehitetään ja monipuolistetaan.
Talousarviovuoden tavoite	Varhaiskasvatuksen ja koulutoimen palveluverkkoselvitysprosessin tuloksena esitettyjä rakenteellisia ja toiminnallisia uudistuksia toteutetaan. Työväenopisto lisää yrityksille ja yhteisöille suunnattua koulutusta.

Toteutuma	Varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvityksen perusteella otettiin käyttöön uusi johtamisjärjestelmä 1.8.2011. Säästöt 63 000 € vuodessa.
Arviointikriteeri/mittari	Toteutuneet euromääräiset säästöt/tulot
Vastuuhenkilö	Vastuualuepäälliköt

Päämäärä	<i>Monipuolinen elinkeino- ja palvelurakenne</i>
Suunnittelukauden tavoite	Sivistystoimi tarjoaa ihmisen koko elämänkaaren kattavan kasvatus- oppimis-, harrastus-, kulttuuripalvelujen verkoston ja aikaansa seuraavana toimijana tukee kaupunkilaisten hyvinvointia ja lisää kaupungin vetovoimaisuutta.
Talousarviovuoden tavoite	Saatavaa hankerahoitusta hyödynnetään toiminnan kehittämässä.
Toteutuma	Hankerahaa saatu 241 020 euroa perusopetusryhmien pienentämiseen, romanioppilaiden perusopetuksen tukemiseen, kerkhotoiminnan kehittämiseen, tehostetun ja erityisentuen kehittämistoimintaan, etsivään nuorisotyöhön, nuorten pajatoiminnan kehittämiseen, kirjaston sekä työväenopiston kehittämiseen.
Arviointikriteeri/mittari	Hankkeiden ja rahoituksen määrä
Vastuuhenkilö	Vastuualuepäälliköt

Päämäärä	<i>Ekologinen, kasvava puutarhakaupunki ja tiivis kaupunkirakenne</i>
Suunnittelukauden tavoite	Sivistystoimen keskeisenä tehtävänä on lisätä kaupunkilaisten ympäristöosaamista ja -tietoisuutta.
Talousarviovuoden tavoite	Energiasäästöohjelmaa toteutetaan arjessa. Kaupunkilaisille järjestetään ympäristöosaamista tukevaa koulutusta ja tiedotusta.
Toteutuma	Erillisten raporttien tekeminen ei ollut tarkoituksenmukaista, vaan on panostettu enemmän arjessa toteutettavaan energiasäästöön ja ympäristökasvatukseen.
Arviointikriteeri/mittari	Energiasäästöohjelman toteutumisen raportit ja tilaisuuksien määrä
Vastuuhenkilö	Vastuualuepäälliköt

Päämäärä	<i>Aktiivisesti osallistuvat kaupunkilaiset</i>
Suunnittelukauden tavoite	Sivistystoimen keskeisenä tehtävänä on luoda edellytyksiä kaupunkilaisten aktiiviselle ja omaehtoiselle osallistumiselle, toiminnalle ja itsensä kehittämiselle.
Talousarviovuoden tavoite	Sivistystoimi järjestää nuoria osallistavaa monipuolista toimintaa yhteistyössä Karviaisen, yritysten, järjestöjen ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa sekä tukee nuorten oma-aloitteista elämänhallintaa ja kasvua aikuisuuteen.
Toteutuma	Etsivä nuorisotyö käynnistettiin hankerahoituksen turvin.
Arviointikriteeri/mittari	Etsivä nuorisotyö käynnistetty, työharjoittelijoiden määrä vuodessa sivistystoimessa.
Vastuuhenkilö	Vastuualuepäälliköt

Kasvatus- ja opetuslautakunta ulkoiset ja sisäiset

	TP 2010	Alkuper. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Ta- Tot.2011	Muutos%
Toimintatuotot	669 994	732 000	820 900	895 185	-74 285	109,0
Myyntituotot	94 597	83 000	83 000	124 416	-41 416	149,9
Maksutuotot	512 314	599 000	599 000	573 178	25 822	95,7
Tuet ja avustukset	59 592	50 000	138 900	178 140	-39 240	128,3
Muut toimintatuotot	3 491	0	0	19 451	-19 451	*****
Toimintakulut	-12 660 710	-12 776 165	-12 776 165	-13 091 832	3 15 667	102,5
Palkat ja palkkiot	-5 670 770	-5 941 756	-5 889 156	-5 972 186	83 010	101,4
Henkilöstönsivukulut	-1 561 870	-1 580 889	-1 633 489	-1 606 722	-26 767	98,4
Palvelujen ostot	-1 897 009	-1 877 660	-1 877 660	-2 042 184	164 524	108,8
Ostot tilikauden aikana	-258 055	-258 270	-258 270	-278 074	19 804	107,7
Avustukset	-724 219	-648 000	-648 000	-713 006	65 006	110,0
Muut toimintakulut	-2 548 788	-2 469 590	-2 469 590	-2 479 680	10 090	100,4
Toimintakate	-11 990 716	-12 044 165	-11 955 265	-12 196 647	241 382	102,0

Kasvatus- ja opetuslautakunta ulkoiset

	TP 2010	Alkuper. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Ta- Tot.2011	Muutos%
Toimintatuotot	670 390	732 000	820 900	895 160	-74 260	109,0
Myyntituotot	94 597	83 000	83 000	124 416	-41 416	149,9
Maksutuotot	512 314	599 000	599 000	573 178	25 822	95,7
Tuet ja avustukset	59 592	50 000	138 900	178 140	-39 240	128,3
Muut toimintatuotot	3 887	0	0	19 427	-19 427	*****
Toimintakulut	-9 079 147	-9 300 305	-9 300 305	-9 496 765	196 460	102,1
Palkat ja palkkiot	-5 670 770	-5 941 756	-5 889 156	-5 972 186	83 010	101,4
Henkilöstönsivukulut	-1 561 870	-1 580 889	-1 633 489	-1 606 722	-26 767	98,4
Palvelujen ostot	-796 502	-836 900	-836 900	-887 310	50 410	106,0
Ostot tilikauden aikana	-255 563	-255 160	-255 160	-276 782	21 622	108,5
Avustukset	-724 219	-648 000	-648 000	-713 006	65 006	110,0
Muut toimintakulut	-70 223	-37 600	-37 600	-40 779	3 179	108,5
Toimintakate	-8 408 757	-8 568 305	-8 479 405	-8 601 604	122 199	101,4

Kasvatus- ja opetuslautakunnan toimintakate ylitti talousarviomäärärahan 241 382 euroa, joten valtuustotason sitovaa taloudellista tavoitetta ei saavutettu.

1041 Vapaa-aikalautakunta ulkoiset ja sisäiset

	TP2010	Alkuper. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Ta- Tot.2011	Muutos%
Toimintatuotot	397 645	373 100	380 100	353 092	27 008	92,9
Myyntituotot	122 927	111 200	111 200	89 684	21 516	80,7
Maksutuotot	90 365	101 120	101 120	101 432	-312	100,3
Tuet ja avustukset	149 288	130 560	137 560	125 096	12 464	90,9
Muut toimintatuotot	35 065	30 220	30 220	36 880	-6 660	122,0
Toimintakulut	-2 380 745	-2 325 774	-2 325 774	-2 388 011	62 237	102,7
Palkat ja palkkiot	-916 060	-896 459	-896 559	-912 905	16 346	101,8
Henkilöstösivukulut	-259 897	-266 002	-265 902	-262 250	-3 652	98,6
Palvelujen ostot	-206 332	-209 523	-209 523	-232 167	22 644	110,8
Ostot tilikauden aikana	-140 069	-108 390	-108 390	-139 113	30 723	128,3
Avustukset	-143 376	-151 020	-151 020	-139 078	-11 942	92,1
Muut toimintakulut	-715 011	-694 380	-694 380	-702 498	8 118	101,2
Toimintakate	-1 983 099	-1 952 674	-1 945 674	-2 034 919	89 245	104,6

1041 Vapaa-aikalautakunta ulkoiset

	TP2010	Alkuper. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Ta- Tot.2011	Muutos%
Toimintatuotot	381 619	357 100	364 100	335 266	28 834	92,1
Myyntituotot	106 954	95 200	95 200	72 278	22 922	75,9
Maksutuotot	90 365	101 120	101 120	101 012	108	99,9
Tuet ja avustukset	149 288	130 560	137 560	125 096	12 464	90,9
Muut toimintatuotot	35 012	30 220	30 220	36 880	-6 660	122,0
Toimintakulut	-1 697 111	-1 597 004	-1 597 004	-1 676 346	79 342	105,0
Palkat ja palkkiot	-916 060	-896 459	-896 559	-912 905	16 346	101,8
Henkilöstösivukulut	-259 897	-266 002	-265 902	-262 250	-3 652	98,6
Palvelujen ostot	-152 023	-106 633	-106 633	-149 624	42 991	140,3
Ostot tilikauden aikana	-138 503	-107 540	-107 540	-137 933	30 393	128,3
Avustukset	-143 376	-151 020	-151 020	-139 078	-11 942	92,1
Muut toimintakulut	-87 252	-69 360	-69 360	-74 556	5 206	107,5
Toimintakate	-1 315 492	-1 239 904	-1 232 904	-1 341 081	108 177	108,8

Vapaa-aikalautakunnan toimintakate ylitti talousarviomäärärahan 89 245 euroa, joten valtuustotason sitovaa taloudellista tavoitetta ei saavutettu.

TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMAT VASTUUALUEITTAIN

1 Kasvatus- ja vapaa-aikalautakunnan hallinto

Ulkoiset ja sisäiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot						
Kulut	-97	-99	-99	-79	79,6	-20
Netto	-97	-99	-99	-79	79,6	-20

Kasvatus- ja vapaa-aikalautakunnan alaisen hallinnon määräraha alitti talousarvion 20 000 euroa, johtuen sivistystoimenjohtajan palkkamäärärahojen säästymisestä edellisen johtajan irtisanouduttua huhtikuussa ja uuden aloittaessa 1.8.2011.

Perustelutekstit

Kasvatus- ja opetuslautakunnan alainen hallinto antaa vastuualueiden tarvitsemaa taloushallinnon tieto-taitoa ja vastaa toimialan tuotepohjaisen budjetoinnin valmistelusta. Hallinto kehittää, koordinoi ja vahvistaa vastuualueiden keskinäistä yhteistyötä sekä koordinoi vastuualueiden yhteistyötä ympäristöasioissa ja huolehtii omalta osaltaan ympäristötavoitteiden toteutumisesta omassa toiminnassaan. Hallinto kehittää toimialan omaa ulkoista tiedottamista yhdessä kaupungin tiedotusvastaavien kanssa.

Tavoitteena on, että hallinto tukee toimintaa mahdollisimman tehokkaasti. Tehtävät hoidetaan järkevällä ja joustavalla tavalla. Kasvatus- ja opetuslautakunnan käsittelyyn tulevat asiat valmistellaan niin, että ne ovat käsittelyssä kahden kuukauden kuluessa vireille tulosta.

Hallinnon tehtäviä on hoidettu perustelutekstien mukaisesti, mutta toimintaan on jonkin verran vaikuttanut henkilövaihdokset ja -vajaukset.

2 Koulutus

Ulkoiset ja sisäiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot	145	132	221	297	134,4	-76
Kulut	-8 134	-8 058	-8 058	-8 389	104,1	331
Netto	-7 988	-7 926	-7 837	-8 093	103,3	255

Koulutuksen vastuualueen toimintakate ylittyi 255 000 euroa, johtuen useista eri tekijöistä. Opettajien palkat ylittivät talousarvion noin 200 000 eurolla. Syksyllä 2011 jouduttiin perustamaan uusi kehitysvammaisten opetusryhmä, joka aiheutti kolmen henkilön henkilöstölisäyksen. Koulutuksen vastuualueelle saatiin useita hankerahoituksia, jotka aiheuttivat myös toimintamenojen lisäämistä. Sairausero- ja vanhempainvapaiden kustannukset lisääntyivät enemmän kuin oli budjetoitu.

Perustelutekstit

Koulut tarjoavat laadukasta ja yksilöiden tarpeet huomioivaa opetusta varhaisen tuen ja tehokkaan ohjauksen avulla. Kelpo-hankkeen myötä on kehitetty mallit yksilöllisen tuen tarpeen havaitsemiselle ja monipuolisen tuen tarjoamiselle esiopetuksesta perusopetuksen loppuun. Palveluverkkoselvityksen tuloksia toteutetaan yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa. Varhaiskasvatuksen johtamisjärjestelmä on uudistettu ja toiminnan kehittäminen aloitettu uudella henkilöstöllä. Koulutoimi on hakenut aktiivisesti ulkopuolista hankerahoitusta ja onnistunut siinä hyvin. Uusi sivistystoimenjohtaja aloitti työssään 1.8.2011.

Kouluissa on järjestetty kestävä kehityksen huomioivaa opetusta opetussuunnitelman mukaisesti. Koulujen oppilaskuntatoimintaa on kehitetty koulujen toiminnassa oppilaiden osallisuutta lisäämällä.

Perusopetuksessa on toteutettu yhden oppilaaksi ottoalueen toimintatapaa, jolla on mahdollisuus vaikuttaa koulutilojen tehokkaampaan käyttöön.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön tiivistäminen on jatkunut tukemalla koulujen alkuopetusta ja varhaiskasvatusta yhteistyöhön. Kerhotoiminnan kehittämistä on jatkettu hankerahalla.

Perusopetuslain muutoksesta aiheutunut valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden muutos on tuonut veloitteen päivittää paikalliset opetussuunnitelmat. Paikalliset opetussuunnitelmat on päivitetty yhtä lukua lukuun ottamatta ja otettu käyttöön 1.8.2011.

Alueellinen OSAAVA -hanke on painottunut johtajakoulutukseen, johon on osallistunut koko rehtorikunta sekä sivistystoimenjohtaja. Koulutuskokonaisuus jatkuu seuraavana vuonna.

Talousarvion sisältämät henkilöstölisäykset: Kehitysvammaisten uuteen luokkaan on lisätty yksi opettajan tehtävä ja kaksi avustajan tehtävää. Lisäksi opetuksen tukemiseen on ollut välttämätöntä käyttää määräraikaista avustajapalvelua. Hankkeisiin on myös varattu lisäresursseja.

Koulutuspalvelujen vastuuhenkilöt: koulujen rehtorit

KOULUTUS	2009	2010	TA2011	TOT 2011
kustannukset/oppilas				
perusopetus	7 088	7 404	7 388	7 506
lukio	7 103	7 402	7 157	7 641
kuljetusmenot/kuljetusopp k.a.	1 811	1 745	2 213	1 823
oppilaita				
perusopetus	930	931	929	926
lukio	148	147	149	150

3 Varhaiskasvatus

Ulkoiset ja sisäiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot	525	600	600	598	99,7	2
Kulut	-4 430	-4 619	-4 619	-4 623	100,1	5
Netto	-3 905	-4 019	-4 019	-4 025	100,2	6

Varhaiskasvatuksen vastualueen toimintakate pysyi lähes talousarviossa, joten valtuustotason sitova taloudellinen tavoite saavutettiin.

Perustelutekstit

Varhaiskasvatus järjestää tiiviissä yhteistyössä perusopetuksen kanssa uudistetun palveluverkon avulla laadukasta, tehokasta ja taloudellista toimintaa sekä osallistuu yhteistyössä koulutoimen, Karviaisen ja lähikuntien kanssa kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin.

Varhaiskasvatus toteuttaa yksiköihin laadittuja ympäristöohjelmia ja kehittää niitä. Esiopetusoppijat osallistuvat oppilaskuntatoimintaan.

Varhaiskasvatuksen johtamisjärjestelmää muutettiin 1.8.2011. Uuden johtamisjärjestelmän sekä uusien johtajien toimintaa on käynnistetty koko syyskausi. Johtamisjär-

jestelmän on laskettu tuottavan kustannussäästöjä henkilövähennysten kautta. Päivähoitopalveluiden tarve on kasvanut keskimäärin vajaan yhden osaston (laskennallisesti n. 21 hoitopaikkaa) verran tänäkin vuonna. Hoitotarpeen lisääntymisen erityispiirteenä on ollut pienten lasten (alle 3v) suhteellinen määrän kasvu.

	2010	TA 2011	Tot 2011
PÄIVÄKODIT			
Yhteensä			
henkilökunta	46	53	56
avustajat	4	4	4
ryhmien lukumäärä	19	19	18
kokopäiväpaikat	250	279	287
toimintamenot	2 204 286	2 419 600	2 383 195
menot €/asukas	239	263	259
menot/kokopäiväpaikka	8 817	8 672	8 304
PERHEPÄIVÄHOITO			
henkilökunta	23	23	23
kokopäiväpaikat	80	80	80
toimintamenot	818 992	903 848	827 604
menot €/asukas	89	98	90
menot/kokopäiväpaikka	10 237	11 298	10 345
OSTOPALVELUT			
kokopäiväpaikat	49	49	49
toimintamenot	341 177	298 000	332 741
menot €/asukas	37	32	36
menot/kokopäiväpaikka	6 963	6 082	6 791
ILTAPÄIVÄTOIMINTA			
henkilökunta	6	6	6
kokopäiväpaikat	65	65	60
toimintamenot	153 147	162 505	139 844
menot €/asukas	17	18	15
menot/kokopäiväpaikka	2 356	2 500	2 331
ESIOPETUSKULJETUKSET			
lapset	12	16	16
toimintamenot	20 089	19 000	20 929
VARHAISKASVATUKSEN TULOT	512 314	599 000	573 178
MENOT YHTEENSÄ	3 537 691	3 802 953	3 704 313
NETTO	-3 025 377	-3 203 953	-3 131 134,85
henkilökunta yhteensä	79	86	89
kokopäivähoitopaikat yhteensä	379	408	416
toimintamenot/kokopäivähoitopaikka	9 334	9 321	8 905
tulot/kokopäivähoitopaikka	1 352	1 468	1 378
nettomenot/kokopäivähoitopaikka	9 334	9 321	8 905
MUITA TIETOJA			
Kelan kotihoidontuki	729 378	648 000	713 006
Päivähoidon yhteiset toiminnot	162 931	167 880	206 143
Toimintamenot yhteensä	4 430 000	4 618 833	4 623 461
menot €/asukas	481	503	503

Varhaiskasvatuspalvelujen vastuhenkilöt: varhaiskasvatussyksikön johtajat

4 Vapaa-aikalautakunnan hallinto

Ulkoiset ja sisäiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot					0,0	
Kulut	-75	-37	-37	-38	103,0	1
Netto	-75	-37	-37	-38	103,0	1

Vapaa-aikalautakunnan hallinnon määrärahojen käyttö oli talousarvion mukainen.

Vapaa-aikalautakunnan alainen hallinto antaa vastuualueiden tarvitsemaa taloushallinnon tieto-taitoa ja vastaa toimialan tuotepohjaisen budjetoinnin valmistelusta. Hallinto kehittää, koordinoi ja vahvistaa vastuualueiden keskinäistä yhteistyötä sekä koordinoi vastuualueiden yhteistyötä ympäristöasioissa ja huolehtii omalta osaltaan ympäristötavoitteiden toteutumisesta omassa toiminnassaan. Hallinto kehittää toimialan omaa ulkoista tiedottamista yhdessä kaupungin tiedotusvastaavien kanssa.

Vapaa-aikahallinnon alueen toimintaa on vaikeuttanut vapaa-aikasihteerin virkavapaa, jonka ajaksi ei ole saatu täyttölupaa. Tehtäviä on jaettu ja päävastuu on ollut sivistystoimenjohtajalla. Henkilöstöressursilla on pystytty vain välttämättömimpien toimintojen ylläpitämiseen.

5 Vapaa-aikatoimi

Ulkoiset ja sisäiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot	398	373	380	353	92,9	27
Kulut	-2 306	-2 289	-2 289	-2 350	102,7	61
Netto	-1 909	-1 916	-1 909	-1 997	104,6	88

Vapaa-aikatoimen vastuualueiden toimintakate ylittyi 88 000 euroa, johtuen useista eri syistä. Noin kolmannes ylityksestä johtuu nuorisopajan talousarviota pienemmästä palveluiden myyntitulosta. Noin neljänneksen syynä on kahden velvoitetyöllistetyn palkkaaminen (palkkakustannukset vähennettynä palkkatuella). Loppuosa toimintakatteen ylityksistä johtuu kirjaston, museo- ja kulttuuritoimen sekä nuoriso-, liikunta- ja työpajatoiminnan toimintamenojen ylityksistä.

Perustelutekstit

Kirjastotoimi

Kirjaston taloudellisuus (Taloudellisuus = (henkilöstökulut + kirjastoaineistokulut) / (fyysiset käynnit + lainaus) pidetään kansallista keskiarvoa parempana.

Kirjasto on hakenut ja saanut ulkopuolista hankerahoitusta olemassa olevien resursien puitteissa ydintoimintoja vaarantamatta. Kaupunkilaisten ympäristöosaamista tu-

kevaa aineistoa on hankittu kirjaston kokoelmaan asiakaslähtöisyys ja kokoelmanhoidolliset periaatteet huomioon ottaen. Kirjasto on tukenut kokoelmapolitiikallaan ja toiminnallaan kaupunkilaisten aktiivista ja omaehtoista osallistumista, itsensä kehittämistä ja harrastustoimintaa.

Työväenopisto

Työväenopiston tulopohjaa laajennettiin tarjoamalla yrityksille ja yhteisöille suunnattua maksupalvelukoulutusta. Työväenopisto on hakenut ja saanut ulkopuolista hankerahoitusta olemassa olevien resurssien puitteissa ydintoimintojaan vaarantamatta. Työväenopisto on järjestänyt ympäristöosaamista tukevia kursseja. Työväenopiston opetustarjonta innostaa kaupunkilaiset harrastamaan, opiskelemaan ja vaikuttamaan.

Museo- ja kulttuuritoimi

Museo- ja kulttuuritoimen palvelut toteutettiin kehittämällä yhteistyötä maakunnan muiden ammatillisesti hoidettujen museoiden kanssa. Museo- ja kulttuuritoimi on hakenut ulkopuolista hankerahoitusta olemassa olevien resurssien puitteissa keskeisiä toimiaan vaarantamatta. Museo- ja kulttuuritoimi edistää kulttuuriperintötietoisuutta sidosryhmien ja asiakkaiden keskuudessa. Museo- ja kulttuuritoimi kannustaa kaupunkilaisia kulttuuriperinnön aktiiviseen ja omatoimiseen vaalimiseen.

Nuoriso- ja liikuntatoimi

Nuoriso- ja liikuntatoimen sekä Ruukinpajan maksullisia palveluita on pyritty kehittämään. Nuoriso- ja liikuntatoimi on hakenut ja saanut ulkopuolista hankerahoitusta toimintojen kehittämistä varten.

Ruukinpajalla ja nuorisotilassa toteutetaan laadittuja ympäristötavoitteita ja niiden mukaisia toimintasuunnitelmia vähentämällä energiankulutusta ja toiminnassa syntyvien jätteiden määrää lajittelun ja kierrätyksen avulla. Nuorisotoimi ja Ruukinpaja tukevat toiminnallaan nuorten oma-aloitteista elämänhallintaa. Liikuntatoimen palveluilla kannustetaan aktiiviseen liikunnalliseen elämäntapaan.

Vapaa-aikatoimi on toteuttanut perustelutekstien mukaista toimintaa.

TYÖVÄENOPISTO	2009	2010	TA2011	TOT 2011
tunnit	5 712,00	6 482,00	6 000,00	6 364,00
tunnit/as	0,63	0,70	0,64	0,69
kurssien määrä	138,00	152,00	140,00	155,00
opiskelijoiden määrä	1 520,00	1 528,00	1 400,00	1 590,00
opiskelijoiden määrä/kurssi	11,01	10,05	10,00	10,25
menot €/asukas	36,23	40,45	42,00	43,11

KIRJASTO	2009	2010	TA2011	TOT 2011
asiakkaita kuntalaisista %	34,02	32,88	32,50	33,30
toimintakulut €/asukas	38,67	43,78	44,00	48,86
kirjaston kävijöitä (fyys.+sähköiset)	74 230,00	83 122,00	73 000,00	90 058,00
kirjaston kotilainoja	138 775,00	148 341,00	141 000,00	156 924,00
aukiolotunnit	1 994,00	1 944,00	1 940,00	1 948,00
aineistomenot €/asukas	6,97	6,86	5,76	7,06
kokonaislainaus /asukas	15,29	16,18	15,25	17,08

MUSEO- JA KULTTUURI	2009	2010	TA2011	TOT 2011
bruttomenot €/asukas	40,87	48,44	46,93	50,61
museotoimen nettomenot €/asukas				
sisältää vos	9,70	14,91	12,82	14,80
museoiden aukiolotunnit/vuosi	1 355,00	1 355,00	1 355,00	1 355,00
museoiden kävijämäärä/vuosi	5 200,00	5 855,00	6 500,00	5 984,00

Vapaa-aikapalvelujen vastuuhenkilöt: kirjastonjohtaja, museonjohtaja, työväenopiston rehtori ja vapaa-aikasihteeri

6 Tekniset ja ympäristöpalvelut

TOIMINTA-AJATUS JA KESKEISET TEHTÄVÄT

Teknisen ja ympäristölautakunnan vastuulla on huolehtia kaupungin maankäytön suunnittelusta, yhdyskuntateknisten palveluiden tuottamisesta, tilapalvelusta, ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta sekä rakennusvalvontaan liittyvistä tehtävistä tavoitteenaan turvallinen, terveellinen ja viihtyisä Karkkila, joka on haluttu paikka asua ja yrittää.

Tähän tavoitteeseen päästään pitkäjänteisellä toiminnan suunnittelulla ja ohjauksella

- strateginen suunnittelu
- vuosisuunnittelu, tavoitteiden asettaminen ja toimintasuunnitelmat
- talousarvion käyttösunnitelmat, toiminnalliset tavoitteet ja työohjelmat, jatkuva seuranta ja kehittäminen

TOIMIALAN SITOVAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

<i>Päämäärä</i>	<i>Ekologinen, kasvava puutarhakaupunki ja tiivis kaupunkirakenne</i>
Suunnittelukauden tavoite	Kaavoitusohjelmaa tuetaan määrätietoisella raakamaan hankinnalla.
Talousarviovuoden tavoite	Raakamaan hankinta strategiassa asetettujen tavoitteiden/mittareiden mukaisesti
Toteuma	13,0 ha
Arviointikriteeri/mittari	Hankittu raakamaa
Vastuuhenkilö	Mittaus- ja kiinteistöpäällikkö

<i>Päämäärä</i>	<i>Ekologinen, kasvava puutarhakaupunki ja tiivis kaupunkirakenne</i>
Suunnittelukauden tavoite	Kaavoitusohjelma perustuu kaupunginvaltuuston hyväksymiin maapoliittisiin linjauksiin.
Talousarviovuoden tavoite	Kaavoitussuunnitelman, -ohjelman ja -katsauksen laatiminen sekä kaavoitusohjelman toteuttaminen.
Toteuma	Kaavoitussuunnitelma ja - katsaus, KH hyväksynyt 14.3.2011 Karkkilan keskustaaajaman ja kaakkoisosan osayleiskaava ja yleiskaavan muutos, valtuusto hyväksynyt Aurinkorinteen asemakaava ja asemakaavan muutos, vahvistunut Haapalan Kumpumetsän alueen asemakaavan muutos, vahvistunut

	Keskustan asemakaavan muutokset I – II / Kahilaisentie, luonnos YMLA / Helsingintie, neuvottelut ovat käynnissä Palvelukeskuksen asemakaavan muutos, siirtyy vuodelle 2012 Nahkion asemakaavan muutos / Nahkio, Ainolankatu, OAS valmistunut, tilanne katsotaan myöhemmin Sudetin alueen asemakaavan muutos, OAS nähtävillä Takkointie – Valtatie asemakaavan muutos, OAS nähtävillä Teollisuuskylän asemakaava ja asemakaavan muutos I / Yrittäjätie, eteläinen, vahvistunut Teollisuuskylän asemakaava ja asemakaavan muutos II / Metallimiehenkatu, ehdotus nähtävillä
Arviointikriteeri/mittari	Kaavoitussuunnitelma, -ohjelma ja -katsaus valmiit. Kaavoitusohjelman toteutuminen.
Vastuuhenkilö	Kaavoituspäällikkö

<i>Päämäärä</i>	<i>Kaupungin talous tasapainossa</i>
Suunnittelukauden tavoite	Kiinteistöveropohjaan vaikuttavat kaupungissa sijaitsevat kiinteistöt ja rakennukset ovat keskeisiltä osin rekisterissä. Projektin tavoitteeksi on asetettu saada 90 – 95% kiinteistöistä tarkastettua ja niiden käyttötarkoitusta sekä ilmoittamattomia rakennuksia inventoitua.
Talousarviovuoden tavoite	Rakennus- ja kiinteistörekisterien ajantasaistamishanke on käynnistynyt. Tarkastuksia tehdään paikan päällä laadittujen reittisuunnitelmien mukaisesti. Tarkastusten ajankohdasta ja tarkastettavien alueiden sijainnista ilmoitetaan verkkosivuilla. Tavoite on saada noin 250 kiinteistön rekisteritiedot korjatuksi.
Toteuma	Mittausosasto on suorittanut mittauksia noin 90 kiinteistöllä. Yhdellä kiinteistöllä on saattanut olla jopa 6 selvitettävää rakennusta. Rakennusvalvonta on selvittänyt n. 30 kiinteistön rakennuskannan.
Arviointikriteeri/mittari	Tarkastettujen kiinteistöjen ja rakennusten määrä, suunnitelmavuosina kiinteistöverotuoton kasvuprosentti.
Vastuuhenkilö	Vastaava rakennustarkastaja

<i>Päämäärä</i>	<i>Ekologinen, kasvava puutarhakaupunki ja tiivis kaupunkirakenne</i>
Suunnittelukauden tavoite	Ohjelman avulla selvitetään vedenottamoiden lähiympäristön lisäksi koko pohjavesialueen pohjaveden tila. Ennakkoseurantaan valitaan havaintopisteet siten, että mahdollinen vedenlaadun heikentyminen kyetään havaitsemaan jo ennen kuin vesi kulkeutuu vedenottamolle.
Talousarviovuoden tavoite	Pohjavesien ennakkoseurantaohjelma valmis
Toteuma	Perusselvitykset valmiit. Ohjelman laatiminen jatkuu v. 2012.
Arviointikriteeri/mittari	Ohjelma valmis
Vastuuhenkilö	Tekninen johtaja ja yhdyskuntatekniikan päällikkö

<i>Päämäärä</i>	<i>Kaupungin talous tasapainossa.</i>
Suunnittelukauden tavoite	Strategian tavoitteena on optimaalinen omistajapolitiikka, jossa myyntitavoitteen mukaan kaupungille tarpeettomasta kiinteistöomaisuudesta luovutaan tai omaisuutta jalostetaan tuottavaksi.
Talousarviovuoden tavoite	Toimitilastrategia valmis

Toteuma	Toimitilastrategia valmistuu 5 / 2012
Arviointikriteeri/mittari	Strategia valmis
Vastuuhenkilö	Rakennuttamispäällikkö

Päämäärä	<i>Ekologinen, kasvava puutarhakaupunki ja tiivis kaupunkirakenne.</i>
Suunnittelukauden tavoite	Jätevedenpuhdistamo saavuttaa vaatimusten mukaisen tuloksen ympäristön ja vesistön kannalta.
Talousarviovuoden tavoite	Jätevedenpuhdistamon nykyaikaistaminen ja saneeraus lupaehtojen mukaiseksi.
Toteuma	Hankkeen 1. vaihe valmistui suunnitelmien mukaisesti, koko hanke valmistuu 11 / 2012.
Arviointikriteeri/mittari	Nykyaikaistamisen ja saneeraustyön 1. vaihe valmis.
Vastuuhenkilö	Yhdyskuntatekniikan päällikkö

1050 Tekninen lautakunta ulkoiset ja sisäiset

	TP2010	Alkuper. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Ta- Tot.2011	Muutos%
Toimintatuotot	7 953 054	7 822 930	7 903 930	7 961 556	-57 626	100,7
Myyntituotot	2 218 855	2 116 920	2 166 920	2 236 484	-69 564	103,2
Maksutuotot	20 882	20 840	20 840	33 669	-12 829	161,6
Tuet ja avustukset	27 822	25 000	33 000	39 878	-6 878	120,8
Muut toimintatuotot	5 685 495	5 660 170	5 683 170	5 651 526	31 644	99,4
Toimintakulut	-6 197 528	-6 034 719	-6 034 719	-6 044 630	9 911	100,2
Palkat ja palkkiot	-1 161 422	-1 055 651	-1 052 651	-1 036 441	-16 210	98,5
Henkilöstösivukulut	-588 206	-592 398	-595 398	-579 911	-15 487	97,4
Palvelujen ostot	-2 740 428	-2 596 640	-2 596 640	-2 750 523	153 883	105,9
Ostot tilikauden aikana	-1 122 273	-1 229 630	-1 229 630	-1 153 517	-76 114	93,8
Avustukset	-34 708	-35 000	-35 000	-34 997	-3	100,0
Muut toimintakulut	-550 491	-525 400	-525 400	-489 242	-36 158	93,1
Toimintakate	1 755 526	1 788 211	1 869 211	1 916 926	-47 715	102,6

1050 Tekninen lautakunta ulkoiset

	TP2010	Alkuper. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Ta- Tot.2011	Muutos%
Toimintatuotot	4 002 809	4 034 830	4 115 830	4 054 459	61 371	98,5
Myyntituotot	1 847 792	1 875 020	1 925 020	1 869 755	55 265	97,1
Maksutuotot	20 882	20 840	20 840	33 669	-12 829	161,6
Tuet ja avustukset	27 822	25 000	33 000	39 878	-6 878	120,8
Muut toimintatuotot	2 106 313	2 113 970	2 136 970	2 111 157	25 813	98,8
Toimintakulut	-5 589 049	-5 533 579	-5 533 579	-5 417 435	-116 144	97,9
Palkat ja palkkiot	-1 161 422	-1 055 651	-1 052 651	-1 036 441	-16 210	98,5
Henkilöstösivukulut	-588 206	-592 398	-595 398	-579 911	-15 487	97,4
Palvelujen ostot	-2 318 664	-2 234 950	-2 234 950	-2 316 963	82 013	103,7
Ostot tilikauden aikana	-1 075 514	-1 228 030	-1 228 030	-1 106 418	-121 612	90,1
Avustukset	-34 708	-35 000	-35 000	-34 997	-3	100,0
Muut toimintakulut	-410 535	-387 550	-387 550	-342 704	-44 846	88,4
Toimintakate	-1 586 240	-1 498 749	-1 417 749	-1 362 976	-54 773	96,1

Teknisen lautakunnan toimintakate alitti tarkistetun talousarviomäärärahan 47 715 euroa, joten valtuustotason sitova taloudellinen tavoite saavutettiin.

1051 Ympäristölautakunta ulkoinen ja sisäinen

	TP2010	Alkuper. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Ta- Tot.2011	Muutos%
Toimintatuotot	122 728	81 040	86 040	103 951	-17 911	120,8
Myyntituotot	1 234	740	5 740	11 001	-5 261	191,7
Maksutuotot	114 494	80 000	80 000	92 949	-12 949	116,2
Tuet ja avustukset	6 999	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	300	300	0	300	0,0
Toimintakulut	-710 274	-611 782	-611 782	-586 723	-25 059	95,9
Palkat ja palkkiot	-275 840	-184 605	-184 605	-194 688	10 083	105,5
Henkilöstösivukulut	-95 769	-75 531	-75 531	-79 121	3 590	104,8
Palvelujen ostot	-290 216	-312 306	-312 306	-279 312	-32 994	89,4
Ostot tilikauden aikana	-5 405	-7 000	-7 000	-8 405	1 405	120,1
Avustukset	0	-500	-500	0	-500	0,0
Muut toimintakulut	-43 044	-31 840	-31 840	-25 197	-6 643	79,1
Toimintakate	-587 546	-530 742	-525 742	-482 773	-42 970	91,8

1051 Ympäristölautakunta ulkoiset

	TP2010	Alkuper. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Ta- Tot.2011	Muutos%
Toimintatuotot	119 958	81 040	86 040	101 985	-15 945	118,5
Myyntituotot	1 234	740	5 740	11 001	-5 261	191,7
Maksutuotot	111 725	80 000	80 000	90 984	-10 984	113,7
Tuet ja avustukset	6 999	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	300	300	0	300	0,0
Toimintakulut	-645 368	-557 710	-557 710	-539 637	-18 073	96,8
Palkat ja palkkiot	-275 840	-184 605	-184 605	-194 688	10 083	105,5
Henkilöstösivukulut	-95 769	-75 531	-75 531	-79 121	3 590	104,8
Palvelujen ostot	-266 289	-289 274	-289 274	-256 808	-32 466	88,8
Ostot tilikauden aikana	-4 912	-5 300	-5 300	-7 157	1 857	135,0
Avustukset	0	-500	-500	0	-500	0,0
Muut toimintakulut	-2 558	-2 500	-2 500	-1 863	-637	74,5
Toimintakate	-525 410	-476 670	-471 670	-437 652	-34 018	92,8

Ympäristölautakunnan toimintakate alitti tarkistetun talousarviomäärärahan 42 970 euroa, joten valtuustotason sitova taloudellinen tavoite saavutettiin.

TOTEUTUMA VASTUUALUEITTAIN

1 Teknisen ja ympäristötoimen hallinto

Ulkoiset ja sisäiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot	14	5	5	4	96,9	
Kulut	-248	-263	-263	-255	96,9	-8
Netto	-234	-259	-259	-251	96,9	-8

Perustelutekstit

Teknisen ja ympäristötoimen hallinto vastaa toimialan johtamisesta, demokratia-, talous- ja toimistopalveluista (osin) sekä talousarvion ja tilinpäätöksen valmistelutyöstä. Teknisen johtajan vastuulla on myös huolehtia henkilöstön toimintaedellytyksistä ja työhyvinvoinnista, huomioiden henkilöstön fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen kunto, osaamisen kehittäminen, myönteinen asennoituminen sekä hyvä työmotivaatio.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Teknisiä ja ympäristöpalveluja pystyttiin tuottamaan pääosin riittävin ja suunnitelluin henkilöresurssein. Toimialan talousarvio alittui selvästi sekä käyttötalous- että investointipuolella. Tämä johtui tiukan budjettikurin lisäksi suunnitelmallisesta ja tavoitteiden mukaisesta toiminnasta. Henkilöstöresurssien täydentymisen myötä toimiala pystyi reagoimaan hyvin keskeisiin peruspalvelutarpeisiin ja suunnitelmallisen toiminnan käynnistymisen myötä asetetut laadulliset, toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutettiin kiitettävästi.

Muu toiminta

Kaupunginhallituksen syyskuussa 2008 toimeksi antama organisaatioselvitystyö oli hallituskäsittelyssä keväällä 2011 ja erillisen työryhmän tehtäväksi annettu kehittämisehdotusten loppuunsaattaminen toteutettiin suunnitellusti vuoden 2011 loppuun mennessä.

2 Liikenneväylät ja yleiset työt

Ulkoiset ja sisäiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot	389	307	307	407	132,7	-100
Kulut	-1 012	-999	-999	-1 052	105,4	54
Netto	-623	-692	-692	-645	93,3	-46

Perustelutekstit

Toiminnan tavoitteena on säilyttää liikenneverkoston ja turvallisen liikenneympäristön ylläpidon taso. Liikenneväylien investointiohjelma on kytketty maankäyttöön ja vesi- huoltolaitoksen tarpeisiin.

Kaupungin väylien kunnossapito on järjestetty siten, että keskustan kp1-luokan katu- jen A-luokan kevyenliikenteen väylien auraukset hoitavat urakoitsijat alueurakkana, mutta eri urakoitsijat tekevät eri kunnossapitotehtäviä myös tuntihintaperusteisesti muilla kunnossapitoalueilla erityisesti poikkeuksellisten sääolojen kohdalla. Kaupunki suorittaa omana työnä erilaisia kunnossapitotehtäviä sekä talvella että kesällä, esimerkiksi liukkauden torjuntaa, aurausta ja hiekoitusta sekä lanausta ja pölynsidontaa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Edellisen vuoden henkilöstövaje heijastui osittain vieläkin investointiohjelman toteuttamiseen. Investointiohjelmaa muutettiin suunnitelmallisesti ja perustellusti kesken

vuotta ja näin saatiin investoinnit toteutettua parhaalla mahdollisella tavalla. Käyttötalousmenojen osalta talousarvio alittui selvästi.

Osa kunnallisteknisistä investointikohteista jäi kesken talven aikaisen tulon takia. Katuvalojen ohjausjärjestelmää uudistettiin edelleen, johon myönnettiin myös takautuvaa valtion avustusta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Peruskunnallistekniikkaa uusittiin Kaskikadulla. Uutta väyläverkkoa rakennettiin maltillisesti. Uuden Aurinkorinteen alueen katujen rakentaminen käynnistettiin 2011 lopulla. Karkinpolku rakennettiin Haapalaan ja tiegeometriaa oikaistiin Äijänkorventiellä ja tassausta parannettiin Kumpeentiellä. Päälystystöitä toteutettiin sekä ajoratojen että kevyen liikenteen väylien osalta. Keskeisimpiä kohteita olivat Lemmointie, Huhdintie välillä Syrjäsenkatu-Terveyskeskus ja Vattolantie. Lisäksi toteutettiin useita asfalttiraenteisia hidastetöyssiä ajonopeuksien hillitsemiseksi Vattolantiellä, Lemmointiellä ja Tuorilantiellä.

Muu toiminta

Liikenneturvallisuuksuunnittelun lähtötietojen keräämisen yhteydessä laadittiin kaupungin aikaisempia liikenneturvallisuuksuunnitelmia koskeva liikenneturvallisuuksuraportti ja vuoden 2011 jälkipuoliskolla käynnistyi ELY:n ja naapurikuntien yhteinen liikenneturvallisuuksuunnittelu, jossa ovat olleet mukana Karkkilan lisäksi Vihti ja Nummi-Pusula. Suunnitelman on määrä valmistua vuoden 2012 alkupuolella.

Toiminnallisia tunnuslukuja

LIIKENNEVÄYLÄT	2008	2009	2010	2011
Kesäkunnossapidon menot, €	195 335	121 762	96 364	119 918
Talvikunnossapidon menot, €	172 658	159 352	222 634	220 808
Myyntitulot, €	126 758	35 335	63 775	53 961

LIIKENNEVÄYLÄT	2009	2010	TA2011	TOT2011
Asukasmäärä	9 109	9 209	9 190	9 190
Väyläverkon pituus km	128,01	128,78	129,43	129,43
Kunnossapidettävä verkosto €/km	4 232,81	4 274,32	4 301,21	4 562,95
Kunnossapitomenot €/asukas	59,48	59,77	60,58	64,26

3 Metsätilat, puistot ja yleiset alueet

Ulkoiset ja sisäiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot	107	110	150	155	103,0	-5
Kulut	-440	-435	-435	-494	113,4	59
Netto	-333	-325	-285	-339	119,0	54

Perustelutekstit

Yksikkö vastaa kauppatoritoiminnoista, liikuntapaikkojen hoidosta, yleisistä alueista sekä huolehti puistojen hoidosta ja mm. luontovirkistyskohteiden laavujen puuhoollosta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Puistojen ja liikunta-alueiden osalta talousarvio toteutui kokonaisuutena pääosin suunnitelman mukaisesti.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Pitkälän teollisuusalueen viheralueen suunnittelua ja toteuttamista jatkettiin edellisvuodesta kaupunginpuutarhurin ja alueen yrittäjien kanssa yhteistyössä.

Investointikohteina toteutettiin Tuorilan uimarannan ruoppaus ja puistoalueiden peruskorjausta sekä parannettiin lastenpuiston aluerakenteita. Muina pienempinä kohteina olivat lasten ja lapsiperheiden viihtyisyyttä parantavat leikkipaikkojen kohentamistoimet.

Toiminnallisia tunnuslukuja

PUISTOJEN HOITO	2009	2010	TA2011	TOT 2011
Asukasmäärä	9 109	9 209	9 190	9 190
Nettomenot €	144 310	178 081	164 738	169 704
Nettomenot €/asukas	15,84	19,34	17,93	18,47
URHEILUALUEET	2009	2010	TA2011	TOT 2011
Asukasmäärä	9 109	9 209	9 190	9 190
Nettomenot €	139 266	182 929	162 673	176 141
Nettomenot €/asukas	15,29	19,86	17,70	19,17

4 Tilapalvelut

Ulkoiset ja sisäiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot	5 513	5 459	5 467	5 438	99,5	29
Kulut	-2 550	-2 507	-2 507	-2 450	97,7	-57
Netto	2 963	2 952	2 960	2 988	100,9	-28

Perustelut

Vastuualue huolehtii kaupungin omistuksessa olevan rakennuskannan turvallisena käytöstä ja asumisesta sekä ylläpitää rakennuskantaa siten, ettei korjausvelka pääse kohtuuttomasti kasvamaan. Kaupungin huollossa ja kunnossapidossa olevien kiinteistöjen pinta-ala on 47 400 m². Määrä ei sisällä urheilualueiden rakennuksia.

Karkkilan kaupungin omistamia tilapalvelun huollossa ja kunnossapidossa olevia rakennuksia on 82 rakennusta tai rakennelmaa. Lisäksi kaupunki omistaa erillisiä asuin-

osakehuoneistoja 1 kpl, liikeosakehuoneistoja 2 kpl ja 1 kpl vss tilan (osakkeen) sekä kaupungintalon ja kirjaston tiloihin kohdistuvat osakkeet.

Vuonna 2011 myytiin Fagerkullan päiväkodin kiinteistö

Samoin vastuualueeseen kuuluu kaupungin omien rakennuttamiskohteiden rakennuttaminen suunnitteluineen ja ohjauksineen. Tilapalvelut tekee yhteistyötä eri käyttäjäkuntien kanssa tarve- ja hankesuunnitelmien laadinnassa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellun mukaan.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Valtuustotason toiminnalliset tavoitteet

Toimitilastrategian laadinta aloitettiin myöhään syksyllä 2011 asiantuntijan hankinnan jälkeen. Strategian laadinta jatkuu vuoden 2012 puolelle ja valmistuu keväällä 2012. Strategian tavoitteena on optimaalinen omistajapolitiikka, jossa myyntitavoitteen mukaan kaupungille tarpeettomasta kiinteistöomaisuudesta luovutaan tai omaisuutta jaostetaan tuottavaksi. Tehty strategia luo pohjan Karkkilan kaupungin kiinteistöjen korjaussuunnitteluun sekä omistajuuteen.

Lautakuntatason tavoitteet

Energiankulutuksen seurantaohjelma on edelleen suunnitellusti käytössä. Myös tavoite jätteiden seurannasta toteutui.

Kiinteistöjen myyntiohjelmaa ei ole erikseen laadittu koska valmistuvassa toimitilastrategiassa luokitellaan käyttötarkoituksen sekä kaupungin toimialojen tarpeen mukaan kaikki kaupungin rakennukset. Toimitilastrategian yhtenä osana syntyy kaupungin kiinteistöjen myyntiohjelma.

Muut toiminta

Vuonna 2011 hankittiin sähköinen huoltokirja ja pidettiin kiinteistöhoitajien koulutukset. Järjestelmään on viety lähtötietoja ja suunnitelmia useamman kiinteistön osalta.

Kuluvana vuonna investointiohjelman mukaisesti kiinteistöjen automatiikan uudistus saatettiin pääsääntöisesti valmiiksi. Myöhään syksyllä aloitettu Högforsin koulun julkisivu ja ikkunaremontti saatiin käyntiin ja työt jatkuivat vuoden 2012 puolella. Kohde valmistuu keväällä 2012.

Nyhkälän, Ahmoon ja terveyskeskuksen tarveselvitykset valmistuivat. Haukkamäen koulun 2.kerroksen muutostyön suunnitelmat saatiin valmiiksi.

Kunto- ja energiaselvityksiä ei voitu tehdä investointiohjelman mukaan, koska kustannukset tulee kirjata käyttötalouden menoista. Käyttötalouteen ei ollut varattu kohteille määrärahoja.

5 Mittaus- ja kiinteistötoimi

Ulkoiset ja sisäiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot	258	255	288	316	109,6	-28
Kulut	-360	-339	-339	-329	97,1	-10
Netto	-102	-84	-51	-13	25,9	-38

Perustelutekstit

Mittaus- ja kiinteistötoimen tehtävä on huolehtia tontinluovutusten asiantuntijatehtävistä sekä maanhankintaan liittyvistä valmistelutehtävistä. Vastuualueen tehtävänä on myös eri kohteissa tehtävät maastomittaukset sekä niihin liittyvien dokumenttien tuottaminen.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Mittaus- ja kiinteistötoimessa pystyttiin tarjoamaan omakustannustehokasta palvelua niin kiinteistönmuodostukseen, yhdyskuntateknisiin mittauksiin kuin rakennus- ja maa-ainesvalvontaan liittyvissä asiantuntijatehtävissä. Toimivaksi rationalisoituneessa asemakaava-alueen tontinlohkomisprosessissa lohkottiin tai yhdistettiin 31 tonttia tai tilaa 10 kiinteistötoimituksessa. Uusien tonttien muodostamisessa saavutettiin asetettu 30 tontin lohkomistavoite.

Asiakaspalveluajat pysyivät kohtuullisina. Mittaus- ja kiinteistöpäällikön toiminta keskittyi asiantuntijapuolella enemmän tonttien luovutusten ja maanhankinnan valmistelun vaatimiin töihin sekä lainhuutorekisterin omistustietojen ajantasaistamiseen. Vastuualueelle asetetut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet saavutettiin kiitettävästi.

Tilinpäätöksessä näkyy tilipidollisena asiana mittaustoimiston todellisesta menorakenteesta riippumattomana menona 34 997 euron erä, joka on yksityisteille myönnetty kaupungin avustus. Lähtökohtaisesti vastuualueelle asetetut keskeiset tavoitteet on saavutettu vahvistetun 2011 tarkistetun talousarvion raameissa. Kulurakenteessa on havaittavissa asiakaspalvelusihteerin palkkojen siirtyminen hallinto- ja toimistopalvelujen vastuualueelle. Ulkoiset myyntitulot ylittivät hyvän kysynnän vuoksi normitason.

Rakentamiseen luovutettujen tonttien kokonaismääräksi muodostui 13, joista asuinrakentamisen tontteja oli 10. Vuokratontteja ostettiin omaksi 10. Tontinosamääräalaoja myytiin 3. Toimitusasiakirja-arkiston numeeristamisen muuntamistyö saatettiin valmiiksi vuoden 2011 aikana.

Muu toiminta

Niukkoja henkilöresursseja jouduttiin jakamaan vastuualueen omien töiden lisäksi myös kiinteistöjen verotietojen päivitys eli VERA -projektiin, joka on yllättänyt suunnitellun ajankäytöntarpeen määrässä. Tehtävä on työllistänyt maastomittausryhmää.

Toiminnallisia tunnuslukuja

MITTAUS- JA KIINTEISTÖTOIMI	2010	TA2011	TOT 2011
Asukasmäärä	9209	9190	9190
Bruttomenot €/asukas	39,10	36,90	35,82
Vuokratontteja kpl	235	240	229
Lohkottuja tontteja kpl	26	30	31
Tonttirekisterissä kpl	1911	1941	1972
Yleisen alueen rekisterissä kpl	21	21	21
Rakennuspaikan merkintä kpl	43		36
Sijaintikatselmus kpl	12		15
Numeerista kantakarttaa ha	2770	2770	2770
Tonttijakoja ja niiden muutoksia	11		2

6 Vesihuoltolaitos

Ulkoiset ja sisäiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot	1 673	1 687	1 687	1 641	97,3	46
Kulut	-983	-874	-874	-840	96,1	-34
Toimintakate	691	813	813	801	98,6	12
Poistot	-423	-368	-368	-750	204,0	382
Rahoitustuotot ja -kulut	-119	-119	-119	-119	99,8	
Tilikauden tulos	149	326	326	-67	20,7	

Perustelutekstit

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on toimittaa STM:n talousvedelle asettamien laatuvaatimusten ja -suositusten mukaista käyttövedtä kuluttajien tarpeisiin. Jätevedenpuhdistamon käytön tavoitteena on mahdollisimman hyvän tuloksen saavuttaminen vesistön kannalta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Investoinneista merkittävin kohde vesihuollon osalta oli puhdistamon lupapäätöksen pohjalta loppuvuodesta käynnistynyt saneeraus. Aurinkorinteen alueen vesihuollon rakentaminen käynnistyi myös loppuvuodesta. Pyydysmäen siirtolinjan lopputyöt saatiin tehtyä alkuvuodesta ja linja sekä ottamo otettiin käyttöön. Tilikauden tulos jäi alijäämäiseksi 67 000 euroa johtuen kertaluontoisista poistoista.

Vedenottamoiden (Toivike - Haavisto) alkalointisaneerausta ei käynnistetty, koska laiteoimittajien taholta todettiin liikaa erilaisia epävarmuustekijöitä. Jatkossa vesihuoltolaitoksen tulee kartoittaa ne yritykset, jotka kykenevät uutta alkalointitekniikkaa Suomessa tekemään ja tästä syystä alkaloinnin saneerausta hanketta päätettiin siirtää tuleville vuosille.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Puhdistamon seurantatutkimukset osoittivat, että aikaisemmin käynnistyneet kehittämistyöt ovat parantaneet ja ylläpitäneet hyviä tuloksia: jätevedenpuhdistamon puhdistustulokset olivat hyviä tai erinomaisia. Kevään sulamisvesien yhteydessä puhdistamon huippuvirtaamat olivat edellisvuosia hieman rauhallisempia. Vuotoveden määrä verkostossa on edelleen huomattava ja 2010 valmistuneen vuotovesiselvityksen avulla saadaan edelleen korjauskohteita toteutettua. Vuotovesien osalle pyritään jatkossakin varaamaan investointimäärärahoja, jotta niitä saadaan kunnostettua.

Aikaistettiin Ahmoon paineenkorotusaseman saneerausta. Se on Karkkilan vanhin paineenkorotusasema ja vaati saneerausta monilta osiltaan. Tämän investoinnin avulla Toivikkeeseen – Ahmoon nykyisillä asuinalueilla ja etenkin uudella Aurinkorinteen alueella saadaan parannettua vedenjakelua.

Muu toiminta

Vesihuoltosopimus Nummi-Pusulan kanssa saatiin kuntoon. Loppuvuodesta uusittiin myös puhdistamon lietteiden vastaanottoa koskeva sopimus Helsingin Seudun Ympäristöpalvelun kanssa, jonka puitteissa lietteet kuljetetaan Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle.

Toiminnallisia tunnuslukuja

	2010	2011
Vesimaksu €/m3 (alv 0%) 01.06.2009	1,43	1,50
Jätevesimaksu €/m3 (alv 0%) 01.06.2009	1,86	1,95
Myyty vesi m3	395 297	391 296
Verkostoon pumpattu vesi m3	581 119	586 658
Jätevedenpuhdistamolla puhdistettu vesi m3	881 067	921 219

7 Pelastustoiminta

Ulkoiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot						
Kulut	-606	-618	-618	-625	101,1	7
Netto	-606	-618	-618	-625	101,1	7

Perustelutekstit

Pelastustoimintaa hoitaa Karkkilan kaupungin alueella Länsi-Uudenmaan aluepelastuslaitos.

8 Hallinto ja maankäytön suunnittelu

Ulkoiset ja sisäiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot	8	4	4	4	103,9	
Kulut	-176	-174	-174	-153	88,2	-21
Netto	-168	-170	-170	-149	87,8	-21

Perustelutekstit

Vastuualue huolehtii kaavoituksesta ja siihen liittyvästä vuorovaikutusmenettelystä sekä asukkaiden että valtion hallinnon suuntaan ja valmistelee maankäyttöä ja kaavoitusta koskevat asiat ympäristölautakunnalle ja kaupunginhallitukselle. Myös poikkeamislupa-asioiden ja suunnittelutarveratkaisujen valmistelu sekä kantatilaperiaatetarkastelut kuuluvat vastuualueen perustehtäviin.

Kaavoituspäällikön päätehtävä on ollut kaavoituskatsauksen 2011 ja kaavoitussuunnitelman 2011–2015 laatiminen ja toteuttaminen.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarvioon varattu määräraha alittui johtuen omana suunnittelutyönä tehtyjen asemakaavojen merkittävästä osuudesta (Aurinkorinne, Kahilaisentie) sekä osayleiskaavatyön ohjaukseen panostamisesta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Karkkilan keskustaajaman ja kaakkoisosan osayleiskaavan yleiskaavatyö jatkui edeten osayleiskaavan valtuustossa hyväksymiseen. Osayleiskaava ei ole vielä lainvoimainen, valtuuston päätöksestä on valitettu. Asemakaavoitus on edennyt kaavoituskatsauksen 2011 ja kaavoitussuunnitelman 2011–2015 mukaisesti.

Muu toiminta

Raakamaata on kaavoitettu 20,7 ha sekä kaavamutoksia on valmistunut 65,9 ha. Uusia tontteja on kaavoitettu asumiseen noin 135 kpl. Kaupunkipuistosuunnittelu on käynnistetty ja se on edennyt tavoitteiden mukaisesti.

9 Ympäristönsuojelu

Ulkoiset ja sisäiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot	42					
Kulut	-129	-85	-85	-57	67,5	-28
Netto	-87	-85	-85	-57	67,5	-28

Perustelutekstit

Ympäristönsuojelun tehtävät on 1.1.2011 alkaen ostettu Vihdin kunnalta kuntien välisellä ympäristönsuojelun yhteistyösopimuksella siten, että molemmissa kunnissa on omat lautakunnat. Vastuualue toteuttaa kunnan vastuulla olevat ympäristönsuojelun viranomaistehtävät, kuten lupa-, valvonta-, suunnittelu-, tutkimus- ja neuvontatehtävät sekä maa-aineslain mukaiset lupa- ja valvontaviranomaisen tehtävät.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Karkkilan järvien seurantaohjelman 2009 - 2018 mukaisesti toimintavuoden aikana seuranta toteutettiin neljän järven osalta (Ahmoolampi, Kovelonjärvi, Ruuhilampi ja Saarlampi). Tulokset on päivitetty www.vesientila.fi -sivuille. Pyhäjärven kunnostussuunnitelmaa jatkettiin järveen laskevien purojen ja ojien vedenlaadun seurantaohjelman laatimisella. Hiidenveden kunnostus 2008 - 2011 -hanketta jatkettiin mm. kosteikkoaltaiden rakentamisella. Hankkeesta on valmistunut loppuraportti. Ilmanlaadun seurantaohjelmaa 2009 - 2013 jatkettiin Uudenmaan kuntien ja Uudenmaan ELY-keskuksen välisenä yhteistyönä. Projekteihin varattuja rahoja jäi hieman käyttämättä johtuen voimavarojen keskittämisestä uuden yksikön käynnistämiseen.

Muu toiminta

Asemansuon entisen teollisuuslaitoksen kaatopaikan pohjaveden laatua tutkittiin vuosille 2010 - 2011 laaditun tarkkailusuunnitelman mukaisesti yhteistyössä kaavoituksen kanssa. Tuloksista on valmistunut loppuraportti. Länsi-Uudenmaan kuntien yhteistä haja-asutuksen jätevesityötä jatkettiin vuoden mittaisella neuvontatyöllä tavoitteena arvioida ja parantaa neuvontatyön vaikuttavuutta, viedä kuntien yhteiset toimintamallit käytäntöön hyödyntämällä kerättyä tietoa sekä jatkaa ja tehostaa tiedotustyötä. Hankkeesta on valmistunut raportti "Neuvontatyön vaikuttavuuden arviointi ja parantaminen", ns. LINKKI 2011. Hanketta on rahoittanut myös Uudenmaan liitto.

10 Ympäristöterveydenhuolto

Ulkoiset ja sisäiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot						
Kulut	-152	-139	-139	-138	99,4	-1
Netto	-152	-139	-139	-138	99,4	-1

Perustelutekstit

Ympäristöterveydenhuollon tehtävät hoitaa Länsi-Uudenmaan ympäristöterveys alueellisena organisaationa, joka perustuu Lohjan, Vihdin, Karkkilan, Nummi-Pusulan, Siuntion ja Karjalohjan yhteistyöhön. Länsi-Uudenmaan kuntien yhteinen ympäristöterveyslautakunta käynnisti toimintansa 2009 alusta lukien.

11 Rakennusvalvonta

Ulkoiset ja sisäiset

1 000 €	TP2010	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Toteutunut 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tuotot	73	77	82	100	121,6	-18
Kulut	-253	-214	-214	-238	111,2	24
Netto	-181	-137	-132	-138	104,8	6

Perustelutekstit

Rakennusvalvonta on lakisäateistä viranomaistoimintaa. Sen tehtävänä on huolehtia lainsäädännössä rakentamiselle ja rakennetulle ympäristölle asetettujen tavoitteiden kuten kaavoituksen, hyvän kaupunkikuvan, turvallisuuden, terveellisyyden ja tarkoituksenmukaisuuden vaatimusten noudattamisesta sekä vastata rakennushankkeisiin liittyvistä arkisto- ja tietopalveluista. Tavoitteena on turvata hyvän ja viihtyisän rakennetun ympäristön kestävä kehitys ja säilyminen sekä edistää ympäristönsä sopeutuvan laadukkaan rakennuskannan hyvän rakennustavan syntymistä.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Rakennusvalvonnan kulujen ylitykset johtuvat henkilömuutoksista. Vastaavan rakennustarkastajan viransijaisen perehdyttäminen toi ylimääräisiä palkkakustannuksia. Henkilöstölle järjestettiin ohjelmistokoulutusta ja ohjelmistoon hankittiin lisälisenssi.

Tulot ylittivät talousarvion ennakoitua suuremmasta lupamäärästä johtuen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Haettujen lupien ja kirjallisten ilmoitusten määrä on noussut vuoteen 2010 verrattuna erityisesti toimenpidelupien osalta. Nousu selittyy osittain maalämmön hyödyntämisen muututtua luvanvaraiseksi toukokuusta 2011 alkaen.

Vuonna 2011 haettuja lupia ja ilmoituksia on jätetty 240. Näistä myönnettyjen rakennuslupien osuus on 105 kpl, joista 17 kpl on uusia asuinrakennuksia. Vuonna 2008 myönnettyjä lupia on ollut 210 kpl, vuonna 2009 269 kpl ja vuonna 2010 207kpl.

Rakennusvalvonta on antanut myös runsaasti neuvontaa korjaus- ja energia-avustukseen liittyen. Rakennuslupia on myönnetty tarpeen mukaan kerran viikossa 5 viikon kesälomakautta lukuun ottamatta. Rakennustyön aikaisia tarkastuksia on suoritettu 318 kpl.

Vera- hankkeeseen liittyen on tehty selvitystyötä vanhoista rakennusjärjestyksistä ja lainsäädännöistä. Mittausosasto on suorittanut Ahmoon kylässä noin 90 kiinteistöllä mittauksia. Työ oli odotettua työläämpää, koska yhtä kiinteistöä kohden oli jopa kuusi mitattavaa rakennusta. Rakennusvalvonta on selvittänyt rekisteristä puuttuvat rakennukset. Työ on ollut haasteellista johtuen rekisterin virheellisyyksistä ja vanhasta arkistointitavasta. Selvitettyjä kiinteistöjä on noin 30 kpl. Neljässä kohteessa jo oleville rakennuksille on tullut hakea lupa jälkikäteen.

Tilapalvelun ja Planix Oy:n yhteisessä projektia ei ole jatkettu skannausten osalta vuonna 2011. Valmistelutyötä on tehty tietokantaa korjaamalla.

VRK on edellyttänyt rakennusvalvonnalta 282 kiinteistön koordinaattitietojen ja kiinteistötunnusten korjausta. Hake on edellyttänyt FactaGIS karttaohjelman päivittämistä ja toisen lisenssin hankintaa.

Muu toiminta

Rakennusvalvonnan rekisterin ja arkiston korjaustyö on ollut odotettua työläämpää. Työ eteni huomattavasti lisäresurssina saadun vuorotteluvapaan sijaisen ansiosta.

10 TULOSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU

Ulkoiset ja sisäiset

1.000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	12 160	370	12 530	12 902	372
Myyntituotot	4 544	55	4 599	4 850	251
Maksutuotot	801		801	804	3
Tuet ja avustukset	834	104	938	889	-49
Muut toimintatuotot	5 981	211	6 192	6 359	168
Toimintakulut	-53 002	-1 500	-54 502	-54 824	-321
Henkilöstökulut	-13 440		-13 440	-13 578	-137
Palvelujen ostot	-32 196	-1 500	-33 696	-34 006	-311
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 219		-2 219	-2 190	29
Avustukset	-970		-970	-996	-26
Muut toimintakulut	-4 178		-4 178	-4 054	124
Toimintakate	-40 843	-1 130	-41 973	-41 922	51
Verotulot	29 400	400	29 800	29 958	158
Valtionosuudet	13 575	500	14 075	15 231	1 157
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	54		54	33	-21
Muut rahoitustuotot	193		193	250	57
Korkokulut	-854		-854	-957	-103
Muut rahoituskulut	-65		-65	-66	-1
Vuosikate	1 460	-230	1 230	2 528	1 299
Poistot ja arvonalentumiset					
Poistot	-1 460		-1 460	-1 876	-416
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos		-230	-230	653	883
Varausten muutos					
Tilikauden ylijäämä/alijäämä		-230	-230	653	883

11 Verotulojen erittely

1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Verotulot					
Tulovero	25 948	400	26 348	26 423	75
Yhteisövero	1 788		1 788	1 773	-15
Kiinteistövero	1 664		1 664	1 762	98
Verotulot yhteensä	29 400	400	29 800	29 958	158

Vuosi	Tulovero %	Verotettava tulo 1000 €	Muutos
2008	19,75	133 951	6,98
2009	20,25	131 155	-2,09
2010	20,25	132 418	0,96

12 Valtionosuuksien erittely

1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen (ns. yhden putken) valtionosuus	14 921	500	15 421	15 511	90
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-1 346		-1 346	-1 280	66
Harkinnanvarainen korotusosuus				1 000	1 000
Valtionosuudet yhteensä	13 575	500	14 075	15 231	1 157

13 Investointiosan toteutumisvertailu

1 Kaupunginhallitus

1 Maa- ja vesialueet

	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Tot. 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tulot	0	0	58 579	0,0	-58 579
Menot	-200 000	-200 000	-126 305	63,2	-73 695
Nettomenot	-200 000	-200 000	-67 726	33,9	-132 274

2 Muut koneet ja kalusto / Ruokapalvelujen kalusto

	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Tot. 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tulot	0	0	0	0,0	0
Menot	-20 000	-20 000	0	0,0	-20 000
Nettomenot	-20 000	-20 000	0	0,0	-20 000

3 Osakkeet ja osuudet

	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Tot. 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tulot	0	0	1 009	0,0	-1 009
Menot	0	-18 300	-18 218	99,6	-82
Nettomenot	0	-18 300	-17 209	94,0	-1 091

2 Kasvatus- ja opetuslautakunta

1 Aineettomat hyödykkeet / Varhaiskasvatuksen sähköisen asioinnin järjestelmät ja ohjelmat

	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Tot. 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tulot	0	0	0	0,0	0
Menot	0	0	-12 566	0,0	12 566
Nettomenot	0	0	-12 566	0,0	12 566

2 Muut koneet ja kalusto / Koulujen kalusto

	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Tot. 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tulot	0	0	0	0,0	0
Menot	-27 210	-50 210	-44 649	88,9	-5 561
Nettomenot	-27 210	-50 210	-44 649	88,9	-5 561

3 Tekninen ja ympäristölautakunta

1 Aineettomat hyödykkeet

	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Tot. 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tulot	0	0	0	0,0	0
Menot	-140 000	-140 000	-133 880	95,6	-6 120
Nettomenot	-140 000	-140 000	-133 880	95,6	-6 120

2 Rakennukset ja rakennelmat

	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Tot. 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tulot	352 000	352 000	42 827	12,2	309 173
Menot	-2 120 000	-1 172 100	-1 081 108	92,2	-90 992
Nettomenot	-1 768 000	-820 100	-1 038 281	126,6	218 181

3 Kiinteät rakenteet ja laitteet

	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Tot. 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tulot	30 000	30 000	0	0,0	30 000
Menot	-1 480 000	-1 750 400	-1 636 019	93,5	-114 381
Nettomenot	-1 450 000	-1 720 400	-1 636 019	95,1	-84 381

4 Kuljetusvälineet

	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Tot. 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tulot	0	0	0	0,0	0
Menot	-30 000	-35 424	-33 220	93,8	-2 204
Nettomenot	-30 000	-35 424	-33 220	93,8	-2 204

5 Muut koneet ja kalusto

	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Tot. 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tulot	0	0	0	0,0	0
Menot	-60 000	-50 000	-52 204	104,4	2 204
Nettomenot	-60 000	-50 000	-52 204	104,4	2 204

6 Käyttövarausmääräraha

	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Tot. 2011	Tot. %	Poikkeama €
Tulot	0	0	0	0,0	
Menot	-100 000	-100 000	0	0,0	-100 000
Nettomenot	-100 000	-100 000	0	0,0	-100 000

7 Investoinnit yhteensä

	Alkup. TA2011	Tark. TA2011	Tot. 2011	Tot. %	Poikkeama €
Kaupunginhallitus					
Tulot	0	0	59 588	0,0	-59 588
Menot	-220 000	-238 300	-144 523	60,6	-93 777
Nettomenot	-220 000	-238 300	-84 935	35,6	-153 365
Kasvatus- ja opetuslautakunta sekä vapaa-aikalautakunta					
Tulot	0	0	0	0,0	0
Menot	-27 210	-50 210	-57 215	114,0	7 005
Nettomenot	-27 210	-50 210	-57 215	114,0	7 005
Tekninen ja ympäristölautakunta					
Tulot	382 000	382 000	42 827	11,2	339 173
Menot	-3 930 000	-3 247 924	-2 936 430	90,4	-311 494
Nettomenot	-3 548 000	-2 865 924	-2 893 603	101,0	27 679
Yhteensä					
Tulot	382 000	382 000	102 415	26,8	279 585
Menot	-4 177 210	-3 536 434	-3 138 169	88,7	-398 265
Nettomenot	-3 795 210	-3 154 434	-3 035 753	96,2	-118 681

14 Rahoitusosan toteutumisvertailu

	alkup	TA	TA	Toteutuma	Poikkeama
1 000 €	TA	muutokset	muutosten jälkeen		
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 460	-231	1 230	2 528	1 299
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	-290		-290	-613	-323
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-4 177	641	-3 536	-3 138	398
Rahoitusosuudet investointimenoihin	382		382		-382
Pysyvien vastaavien luovutustulot	490		490	716	226
Toiminta ja investoinnit, netto	-2 135	410	-1 725	-507	1 217
Rahoitustoiminta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000		8 000	9 500	1 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 100		-3 100	-3 101	-1
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 300		-3 300	-7 200	-3 900
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	600		600	357	-243
Vaikutus maksuvalmiuteen	65	410	475	-951	-1 426

15

Yhteenvedo talousarvion toteutumisesta

KAUPUNGIN- HALLITUS	Alkup. TA2011	TA muutokset	Tark. TA2011	Tot. 2011	Tot. %	Poikkeama €
<i>Luottamustoimi ja kaupunginjohto</i>						
Tulot	291	188	479	626	130,7	-147
Menot	-830		-830	-808	97,4	-22
Netto	-539	188	-351	-182	51,8	-169
<i>Hallinto- ja talouspalvelut</i>						
Tulot	340		340	455	133,7	-114
Menot	-1 243		-1 243	-1 342	108,0	99
Netto	-903		-903	-888	98,3	-15
<i>Elinkeinotoimi</i>						
Tulot	66		66	129	195,6	-63
Menot	-496		-496	-466	94,0	-30
Netto	-430		-430	-337	78,4	-93
<i>Ruokapalvelut</i>						
Tulot	1 501		1 501	1 450	96,6	51
Menot	-1 465		-1 465	-1 406	95,9	-59
Netto	36		36	44	123,0	-8
<i>Maataloustoimi</i>						
Tulot						
Menot	-35		-35	-23	67,6	-11
Netto	-35		-35	-23	67,6	-11
<i>Puhti</i>						
Tulot	383		383	401	104,7	-18
Menot	-383		-383	-401	104,7	18
Netto						
<i>Karviainen</i>						
Tulot	570		570	528	92,6	42
Menot	-16 848	-700	-17 548	-17 820	101,6	272
Netto	-16 278	-700	-16 978	-17 292	101,9	314
<i>Erikoissairaanhoido</i>						
Tulot					0,0	
Menot	-9 954	-800	-10 754	-10 445	97,1	-309
Netto	-9 954	-800	-10 754	-10 445	97,1	-309
YHTEENSÄ						
Tulot	3 151	188	3 339	3 588	107	-249
Menot	-31 254	-1 500	-32 754	-32 712	100	-42
Netto	-28 103	-1 312	-29 415	-29 125	99,0	-291

KASVATUS- JA OPETUS SEKÄ VAPAA-AIKA 1000€	Alkup. TA2011	TA muutokset	Tark. TA2011	Tot. 2011	Tot. %	Poikkeama €
<i>Sivistystoimen hallinto</i>						
Tulot						
Menot	-99		-99	-79	79,6	-20
Netto	-99		-99	-79	79,6	-20
<i>Koulutus</i>						
Tulot	132	89	221	297	134,4	-76
Menot	-8 058		-8 058	-8 389	104,1	331
Netto	-7 926	89	-7 837	-8 093	103,3	255
<i>Varhaiskasvatus</i>						
Tulot	600		600	598	99,7	2
Menot	-4 619		-4 619	-4 623	100,1	5
Netto	-4 019		-4 019	-4 025	100,2	6
<i>Vapaa-aikatoimen hallinto</i>						
Tulot					0,0	
Menot	-37		-37	-38	103,0	1
Netto	-37		-37	-38	103,0	1
<i>Vapaa-aikatoimi</i>						
Tulot	373	7	380	353	92,9	27
Menot	-2 289		-2 289	-2 350	102,7	61
Netto	-1 916	7	-1 909	-1 997	104,6	88
YHTEENSÄ						
Tulot	1 105	96	1 201	1 248	103,9	-47
Menot	-15 102		-15 102	-15 480	102,5	378
Netto	-13 997	96	-13 901	-14 232	102,4	331

TEKNINEN JA YMPÄRISTÖ 1000€	Alkup. TA2011	TA muutokset	Tark. TA2011	Tot. 2011	Tot. %	Poikkeama €
<i>Teknisen toimen hallinto</i>						
Tulot	5		5	4	96,9	
Menot	-263		-263	-255	96,9	-8
Netto	-259		-259	-251	96,9	-8
<i>Liikenneväylät ja yleiset työt</i>						
Tulot	307		307	407	132,7	
Menot	-999		-999	-1 052	105,4	
Netto	-692		-692	-645	93,3	-46
<i>Metsätilat ja puistot</i>						
Tulot	110	40	150	155	103,0	-5
Menot	-435		-435	-494	113,4	59
Netto	-325	40	-285	-339	119,0	54
<i>Tilapalvelu</i>						
Tulot	5 459	8	5 467	5 438	99,5	29
Menot	-2 507		-2 507	-2 450	97,7	-57
Netto	2 952	8	2 960	2 988	100,9	-28
<i>Mittaus- ja kiinteistötoimi</i>						
Tulot	255	33	288	316	109,6	-28
Menot	-339		-339	-329	97,1	-10
Netto	-84	33	-51	-13	25,9	-38
<i>Vesihuoltolaitos</i>						
Tulot	1 687		1 687	1 641	97,3	46
Menot	-874		-874	-840	96,1	-34
Netto	813		813	801	98,6	12
<i>Pelastustoiminta</i>						
Tulot				0,0		
Menot	-618		-618	-625	101,1	7
Netto	-618		-618	-625	101,1	7
<i>Hallinto- ja maankäytön suunnittelu</i>						
Tulot	4		4	4	103,9	
Menot	-174		-174	-153	88,2	-21
Netto	-170		-170	-149	87,8	-21
<i>Ympäristönsuojelu</i>						
Tulot				0,0		
Menot	-85		-85	-57	67,5	-28
Netto	-85		-85	-57	67,5	-28
<i>Ympäristöterveyden huolto</i>						
Tulot						
Menot	-139		-139	-138	99,4	-1
Netto	-139		-139	-138	99,4	-1
<i>Rakennusvalvonta</i>						
Tulot	77	5	82	100	121,6	-18
Menot	-214		-214	-238	111,2	24
Netto	-137	5	-132	-138	104,8	6
YHTEENSÄ						
Tulot	7 904	86	7 990	8 066	100,9	-76
Menot	-6 647		-6 647	-6 631	99,8	-15
Netto	1 257	86	1 343	1 434	106,8	-91
KÄYTTÖTALOUS- OSA YHTEENSÄ						
Tulot	12 160	370	12 530	12 902	103,0	-372
Menot	-53 002	-1 500	-54 502	-54 824	100,6	321
Netto	-40 843	-1 130	-41 973	-41 922	99,9	-51

2 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

1 TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA (ULKOINEN)

	01.01.-31.12.2011		01.01.-31.12.2010	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	2 977 718,48		3 011 011,58	
Maksutuotot	801 180,86		737 810,21	
Tuet ja avustukset	888 862,28		829 140,45	
Muut toimintatuotot	2 818 992,14	7 486 753,76	2 500 174,05	7 078 136,29
Valmistus omaan käyttöön		0,00		0,00
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-9 680 780,59		-9 184 102,25	
Henk.korvauks. ja muut	117 527,28		92 789,67	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-3 503 156,03		-3 471 576,14	
Muut henkilösivukulut	-511 246,55		-441 500,27	
Palvelujen ostot	-32 186 921,39		-31 095 036,76	
Aineet tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-2 134 933,70		-2 056 181,53	
Varastojen muutos				
Avustukset	-995 906,80		-989 410,84	
Muut toimintakulut	-513 287,09	-49 408 704,87	-682 173,29	-47 827 191,41
Toimintakate		-41 921 951,11		-40 749 055,12
Verotulot		29 958 420,21		28 270 625,00
Valtionosuudet		15 231 284,00		12 674 607,00
Arvonlisäveron takaisinperintä				
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	17 438,41		8 525,94	
Muut rahoitustuotot	184 908,44		144 000,50	
Korkokulut	-940 884,14		-467 467,77	
Muut rahoituskulut	-918,02	-739 455,31	-9 405,98	-324 347,31
Vuosikate		2 528 297,79		-1 28 170,43
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 609 530,23		-1 592 957,36	
Kertaluonteiset poistot	-266 192,90	-1 875 723,13	-47 584,61	-1 640 541,97
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Tilikauden tulos		6 52 574,66		-1 768 712,40
Rahastojen vähennys		0,00		23,40
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		6 52 574,66		-1 768 689,00

2 RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2011		01.01.-31.12.2010	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	2 528 297,79		-128 170,43	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	-613 360,58	1 914 937,21	-283 840,78	-412 011,21
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-3 138 168,60		-2 838 960,60	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		479 208,50	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	715 775,80	-2 422 392,80	458 608,05	-1 901 144,05
Toiminnan ja investointien rahavirta		-507 455,59		-2 313 155,26
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset				
Antolainasaamisten vähennykset		0,00		0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 500 000,00		10 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 100 543,45		-11 762 882,78	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-7 200 000,00	-800 543,45	3 200 000,00	1 437 117,22
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,00		0,00	
Vaihto-omaisuuden muutos	1 165,36		1 059,87	
Saamisten muutos	120 362,26		55 058,18	
Korottomien velkojen muutos	235 502,28	357 029,90	1 348 097,34	1 404 215,39
Rahoituksen rahavirta		-443 513,55		2 841 332,61
Rahavarojen muutos		-950 969,14		528 177,35
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	1 369 526,57		2 320 495,71	
Rahavarat 1.1.	2 320 495,71	-950 969,14	1 792 318,36	528 177,35

3 TASE

	31.12.2011	31.12.2010
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Tietokoneohjelmistot	16 584,15	7 350,00
Muut pitkävaikutteiset menot	38 724,43	25 451,09
	<u>55 308,58</u>	<u>32 801,09</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	8 505 170,68	8 437 444,75
Rakennukset	14 869 653,99	15 132 385,08
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 982 755,09	8 374 226,88
Koneet ja kalusteet	462 485,20	514 631,86
Muut aineelliset hyödykkeet	5 886,58	5 886,58
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 020 020,57	261 083,07
	<u>33 845 972,11</u>	<u>32 725 658,22</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	11 608 593,25	11 591 384,38
Muut lainasaamiset		
	<u>11 608 593,25</u>	<u>11 591 384,38</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	12 408,94	21 380,11
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	20 425,55	19 739,67
	<u>32 834,49</u>	<u>41 119,78</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	9 586,34	10 751,70
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	794 204,39	667 156,58
Lainasaamiset		
Muut saamiset	140 270,96	325 573,22
Siirtosaamiset	148 109,04	210 216,85
	<u>1 082 584,39</u>	<u>1 202 946,65</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	36 995,24	37 227,35
Rahat ja pankkisaamiset	<u>1 332 531,33</u>	<u>2 283 268,36</u>
	<u>48 004 405,73</u>	<u>47 925 157,53</u>

VASTATTAVAA	31.12.2011	31.12.2010
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	7 346 583,38	7 346 583,38
Muu omat rahastot	3 661,64	3 661,64
Edellisten tilikausien ylijäämä	-1 449 312,88	319 376,12
Tilikauden ylijäämä	<u>652 574,66</u>	<u>-1 768 689,00</u>
	6 553 506,80	5 900 932,14
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	12 408,94	21 380,11
Lahjoitusrahastojen pääomat	20 425,55	19 739,67
Muut toimeksiantojen pääomat	<u>13 515,63</u>	<u>13 515,63</u>
	46 350,12	54 635,41
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	22 900 000,00	17 280 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	2 060,32	3 296,50
Muut velat	<u>421 263,20</u>	<u>394 336,80</u>
	23 323 323,52	17 677 633,30
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 500 000,00	19 700 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	1 236,18	220 543,45
Saadut ennakot	8 421,45	7 876,09
Ostovelat	2 425 306,23	2 471 240,84
Muut velat	268 694,74	279 458,39
Siirtovelat	<u>1 877 566,69</u>	<u>1 612 837,91</u>
	18 081 225,29	24 291 956,68
	<u>48 004 405,73</u>	<u>47 925 157,53</u>

4 KONSERNITASE

VASTAAVAA	31.12.2011	31.12.2010
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	99 423,13	48 083,20
Muut pitkävaikutteiset menot	379 444,64	362 734,53
Ennakkomaksut	3 892,36	1 176,05
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	482 760,13	411 993,78
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	8 722 756,08	8 642 698,81
Rakennukset	21 981 918,56	22 415 295,47
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 121 469,64	8 500 274,44
Koneet ja kalusto	1 525 097,48	1 545 990,91
Muut aineelliset hyödykkeet	13 814,94	14 698,79
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 730 230,09	773 247,60
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	43 095 286,79	41 892 206,02
Sijoitukset		
Osakkuusyhtiöosakkeet ja -osuudet	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	5 959 696,28	5 923 075,11
Lainasaamiset	4 601,81	5 470,69
Muut saamiset	10 162,35	8 535,76
Sijoitukset yhteensä	5 974 460,43	5 937 081,56
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	49 552 507,35	48 241 281,36
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	52 525,46	61 448,98
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	57 032,69	54 054,47
Muut toimeksiantojen varat	7 090,33	4 847,99
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	116 648,47	120 351,44
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Vaihto-omaisuus	9 586,34	10 751,70
Aineet tarvikkeet ja tavarat	213 774,84	203 714,26
Keskeneräiset tuotteet	100 346,98	88 278,22
Valmiit tuotteet/Tavarat	0,00	255,87
Muu vaihto-omaisuus	490,39	478,21
Keskeneräiset tuotteet		
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus yhteensä	324 198,54	303 478,26
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	4 321,31	4 321,31
Muut saamiset	28 244,10	42 419,58
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	32 565,41	46 740,89
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	1 787 025,90	2 409 439,53
Lainasaamiset		
Muut saamiset	568 444,41	820 574,67
Siirtosaamiset	478 184,73	528 941,99
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2 833 655,04	3 758 956,19
Saamiset yhteensä	2 866 220,45	3 805 697,08
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	38 066,73	38 298,63
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	500 078,18	238 182,00
Muut arvopaperit	0,00	0,00
Rahoitusarvopaperit yhteensä	538 144,91	276 480,63
Rahat ja pankkisaamiset	4 300 553,71	4 425 759,25
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	8 029 117,61	8 811 415,22
VASTAAVAA YHTEENSÄ	57 698 273,43	57 173 048,02

VASTATTAVAA	31.12.2011	31.12.2010
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	7 346 582,73	7 346 437,96
Osuus kuntayhtymien pääomasta	0,00	0,00
Liittymismaksurahasto	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot	1 527 327,35	1 435 730,98
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	-1 691 560,04	60 606,63
Tilikauden yli- / alijäämä	500 009,41	-1 756 230,56
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	7 682 359,45	7 086 545,01
VÄHEMMISTÖOSUUS	114 602,81	107 855,46
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Kertynyt poistoero	305 501,91	316 491,11
Vapaaehtoiset varaukset	209 216,20	203 711,76
VAPAAEHTOISET VARAUKSET YHTEENSÄ	514 718,11	520 202,87
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevastuuvaraukset	24 015,42	28 642,15
Muut pakolliset varaukset	421 973,96	389 218,90
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	445 989,38	417 861,05
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	52 760,96	61 176,23
Lahjoitusrahastojen pääomat	59 555,98	56 546,79
Muut toimeksiantojen pääomat	29 208,15	19 604,71
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	141 525,09	137 327,73
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25 416 389,60	19 591 675,67
Lainat julkisyhteisöiltä	9 797,88	43 154,40
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	21,14	12,15
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat	421 263,20	394 336,80
Siirtovelat	0,00	0,00
Pitkäaikainen yhteensä	25 847 471,82	20 029 179,02
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 718 459,89	19 938 545,04
Lainat julkisyhteisöiltä	9 654,20	222 663,96
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	107 824,52	86 776,74
Ostovelat	3 716 379,29	3 720 625,33
Muut lyhytaikaiset velat	710 786,86	697 277,84
Siirtovelat	4 688 502,02	4 208 187,97
Lyhytaikainen yhteensä	22 951 606,78	28 874 076,88
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	48 799 078,60	48 903 255,90
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	57 698 273,43	57 173 048,02

3 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Poistokäytäntöä on vuonna 2010 valmistuneiden investointien osalta muutettu siten, että poistolaskenta on aloitettu valmistumista seuraavan kuukauden alusta alkaen. Kiinteiden rakenteiden useille eri kohteille jakautuvista investoinneista on tehty puolen vuoden poisto yksittäisten kohteiden valmistumisaikaa huomioonottamatta.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Koronvaihtosopimukset

1. C&F39142 Cap no. 6442625/Pohjola

- alkamispäivä 3.9.07 ja päättymispäivä 3.9.2012
- alkuperäinen pääoma 4.250.000,00 €
- toteutushinta Floor-korko 4,000 % p.a.
- toteutushinta, Cap-korko 4,810 % p.a.
- vaihtuva korko, 6 kk euribor 0,996 % p.a.

2 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1 Toimintatuotot (ulkoiset)

Toimintatuotot toimialueittain	2011	2010
Hallintopalvelut	2 099 883,28	1 903 359,95
Kasvatus- ja opetuslautakunta	895 160,47	670 389,92
Vapaa-aikalautakunta	335 265,58	381 619,34
Tekninen lautakunta	4 054 459,08	4 002 809,04
Ympäristölautakunta	101 985,35	119 958,04
Toimintatuotot yhteensä	7 486 753,76	7 078 136,29

2 Verotulojen ja valtionosuuksien erittely

Verotulojen erittely	2011	2010
Kunnan tulovero	26 423 010,09	25 078 894,70
Yhteisövero	1 772 977,97	1 435 249,37
Kiinteistövero	1 762 432,15	1 756 480,93
Verotulot yhteensä	29 958 420,21	28 270 625,00

Valtionosuuksien erittely	2011	2010
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	13 970 793,00	13 572 985,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	1 550 556,00	442 044,00
Järjestelmämuutoksen tasaus	-10 500,00	-10 500,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-1 279 565,00	-1 329 922,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	1 000 000,00	0,00
Valtionosuudet yhteensä	15 231 284,00	12 674 607,00

3 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseksi on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

4 Pakollisten varausten muutos

Ei pakollisia varauksia.

5 Käyttöomaisuuden myyntivoitot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	2011	2010
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	549 809,63	212 109,85
Muut myyntivoitot	63 550,95	71 730,93
Muut toimintatuotot yhteensä	613 360,58	283 840,78

6 Rahoitustuotot

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2011	2010
Osinkotuotot muista yhtiöistä	16 895,84	18 139,01
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	119 854,15	117 036,68
Yhteensä	136 749,99	135 175,69

7 Satunnaiset erät

Ei satunnaisia eriä.

3 TASEEN LIITETIEDOT

1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto
Poistamaton hankitam. 1.1	32 801,09	8 437 444,75	15 132 385,08	8 374 226,88	514 631,86
Lisäykset tilikaudella	32 970,34	126 304,95	48 457,23	958 411,73	130 072,08
Rahoitusosuudet tilikaudella					
Vähennykset tilikaudella		-58 579,02	-42 827,07		
Siirrot erien välillä			64 796,77		
Sumu-poistot tilikaudella	-13 563,09		-737 686,91	-726 115,76	-132 164,47
Lisäpoistot tilikaudella	3 100,24		404 528,89	-623 767,76	-50 054,27
Hankintamenojäännös 31.12	55 308,58	8 505 170,68	14 869 653,99	7 982 755,09	462 485,20

	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko-maksut ja keskeneräiset työt	Osakkeet ja osuudet		Käyttö-omaisuus yhteensä
Poistamaton hankitam. 1.1	5 886,58	261 083,07	11 591 384,38		44 349 843,69
Lisäykset tilikaudella		1 823 734,27	18 218,00		3 138 168,60
Rahoitusosuudet tilikaudella					0,00
Vähennykset tilikaudella			-1 009,13		-102 415,22
Siirrot erien välillä		-64 796,77			0,00
Sumu-poistot tilikaudella					-1 609 530,23
Lisäpoistot tilikaudella					-266 192,90
Hankintamenojäännös 31.12	5 886,58	2 020 020,57	11 608 593,25	0,00	45 509 873,94

2 Saamiset

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	2011	2010
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Muut ennakkomenot	0,00	4 073,86
Tulojäämät		
Jaksotetut korot	32 117,02	12 905,27
Kelan korvaus työterveyshuollosta	43 400,00	42 848,00
Elatustuen takautumissaatava	17 128,74	22 590,32
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos	0,00	22 152,00
Vesi- ja jätevesilaskutus 2010	0,00	59 825,80
Asianajotoimisto Borenius Oy	11 669,00	
Muut tulojäämät	43 794,28	45 821,60
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	<i>148 109,04</i>	<i>206 142,99</i>
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>148 109,04</i>	<i>210 216,85</i>

Saamiset osakkuus- ja konserniyhtiöiltä	2011		2010	
	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset
Lyhytaikaiset saamiset				
Saamiset tytäryhteistöiltä				
Myyntisaamiset				
Saamiset kuntayhtymiltä, jossa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		177 558,37		90 969,05
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistus-yhteisyhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Saamiset yhteensä		177 558,37		90 969,05

3 Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopaperit	2011	2010
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Jälleenhankintahinta	43 624,67	43 566,65
Kirjanpitoarvo 31.12	36 995,24	37 227,35
Erotus	6 629,43	6 339,18

4 Oma pääoma

Oman pääoman erittely				
	Konsemi		Kunta	
	2011	2010	2011	2010
Peruspääoma 1.1	7 346 437,96	7 346 583,38	7 346 583,38	7 346 583,38
Muutos	144,77	-145,42		
Peruspääoma 31.12	7 346 582,73	7 346 437,96	7 346 583,38	7 346 583,38
Muut omat rahastot 1.1	1 435 730,98	1 424 071,62	3 661,64	3 685,04
Muutos	91 596,37	11 659,36	0,00	-23,40
Muut omat rahastot 31.12	1 527 327,35	1 435 730,98	3 661,64	3 661,64
Edellisten vuosien ylijäämä 1.1	60 606,63	-49 165,60	319 376,12	183 456,67
Muutos	-1 752 166,67	109 772,23	-1 768 689,00	135 919,45
Edellisten vuosien ylijäämä 31.12	-1 691 560,04	60 606,63	-1 449 312,88	319 376,12
Tilikauden yli-/alijäämä	500 009,41	-1 756 230,56	652 574,66	-1 768 689,00
Oma pääoma yhteensä	7 682 359,45	7 086 545,01	6 553 506,80	5 900 932,14

5 Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat jotka erääntyvät 1.1.2016 jälkeen		
	2011	2010
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 480 000,00	6 560 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Yhteensä	9 480 000,00	6 560 000,00

6 Lyhytaikainen vieras pääoma

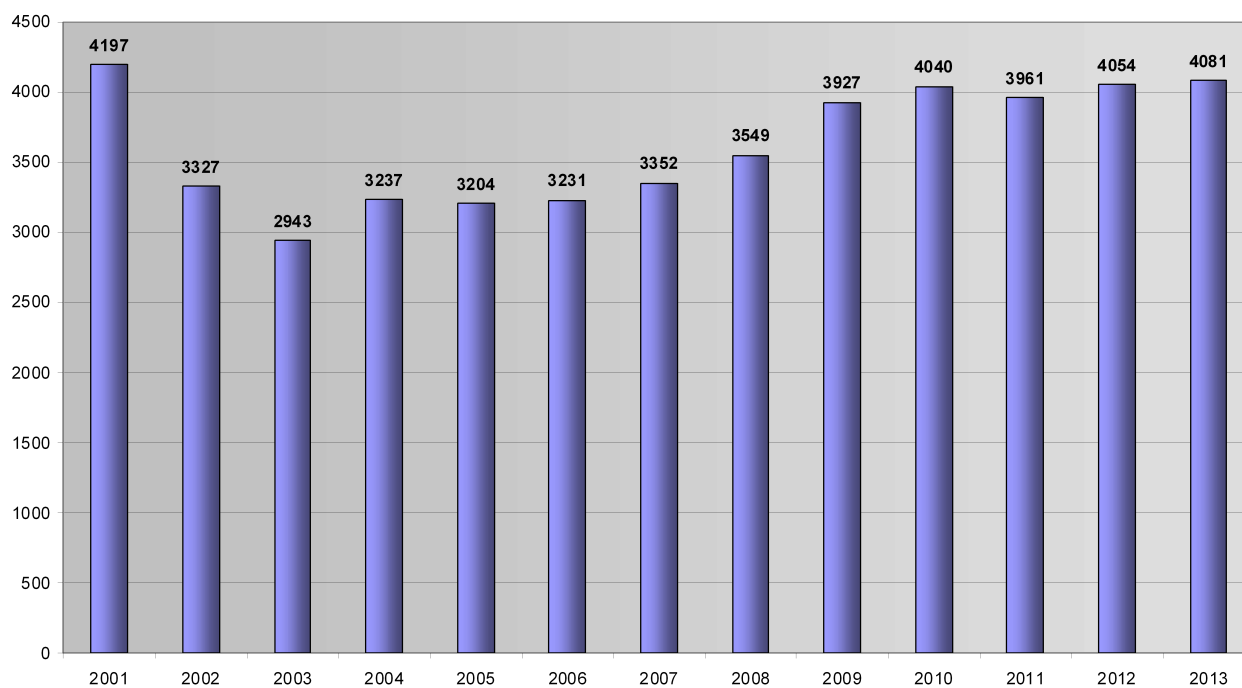
	2011	2010
Velat tytäryhteisöiltä		
Ostovelat		
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä		
Ostovelat	1 046 112,07	1 144 983,19
Siirtovelat		

7 Lainamäärän kehitys

Kaupungin lainat 2001 – 2011 (euroa / asukas)

* arvio 2012 - 2013

Lainat euroa/asukas 2001 - 2013

8 Siirtovelat

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	2011	2010
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Tuloennakot	161 654,00	22 593,73
Menojäämät		
Palkkojen ja henkilöstösivukulujen jaksotukset	1 464 570,50	1 388 324,25
Korkojaksotukset	76 729,76	35 467,38
Muut menojäämät	174 612,43	166 452,55
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>1 715 912,69</i>	<i>1 590 244,18</i>
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>1 877 566,69</i>	<i>1 612 837,91</i>

4 SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN JA POISTONALAISTEN INVESTOINTIEN VASTAAVUUDESTA

	TP	TP	Taloussuunnitelma		
	2010	2011	2012	2013	2014
Poistonalaiset investoinnit	2 431 415	1 188 129	4 733 000	5 565 000	4 890 000
Rahoitusosuudet	419 857		0	1 500 000	1 500 000
Investointien omahankintameno	2 011 558	1 188 129	4 733 000	4 065 000	3 390 000
Lisäpoistot	47 585	266 193			
Suunnitelman mukaiset poistot	1 602 957	1 609 530	1 700 000	1 849 600	1 886 592
Viiden vuoden keskiarvo					
Suunnitelman mukaiset poistot	1 729 736				
Poistonalaisten investointien omahankintameno	3 077 537				
Ero	-1 347 801				
Poikkeama -%	-44 %				

Selvitys poikkeaman syistä

Suunnitelman mukaiset poistot eivät ole vastanneet vuosittaisia investointeja. Kun poistosuunnitelma vuonna 1996 hyväksyttiin, valittiin poistoajoiksi sen aikaisen yleisohjeen mukaiset enimmäisajat. Vuosina 2009 – 2011 on tehty kertaluonteisia lisäpoistoja lyhentämällä poistoaikoja ja korjaamalla tase-eriä. Tämän on mahdollistanut käyttöomaisuuskirjanpidon ajan tasalle saaminen.

Tulevina vuosina investointien määrä kasvaa, koska kaupungin kiinteistöjen, vesi- ja viemäriverkoston ja katujen kunto on heikko. Lisäksi kaupungin asukasmäärä on kasvussa, mikä osaltaan lisää paineita investointeihin; päiväkodit, terveyskeskus, osa koulurakennuksista jne.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on tarkistanut yleisohjettaan kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista. Luvussa 2.5 on täydennetty muun rahoitusosuuden sisältöä kuntajaoston lausunnon 94/2010 mukaisesti. Poistoajan pituudessa kuntajaosto suosittaa poisto-ohjeen liitteen 1 poistoaikojen alarajojen käyttämistä, ellei pidemmän poistoajan käyttämiseen ole erityistä hyödykekohtaista perustetta. Tarkistettua yleisohjetta on noudatettava viimeistään tilivuodesta 2013 alkaen, mutta sitä saa soveltaa jo aikaisemmalta tilikaudelta. Tarkistuksessa tehtyjen muutosten voimaan tulolle on jätetty siirtymäaikaa, että kunnissa ja kuntayhtymissä ehditään tarkistaa poistosuunnitelmat ennen sitä ja ottaa tarkistettujen poistosuunnitelmien mukaiset poistot huomioon jo viimeistään vuoden 2013 talousarviossa.

Karkkilan kaupungin ohje suunnitelman mukaisista poistoista tulee tarkistaa vuoden 2012 aikana vastaamaan kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta. Uusi poistosuunnitelma tulee ottaa käyttöön viimeistään tilivuonna 2013.

5 VESIHUOLTOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖS

1 Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

	2011	2010	Muutos,-%
LIIKEVAIHTO	1 641 385,25	1 673 439,12	-1,9
Liiketoiminnan muut tuotot			
Materiaalit ja palvelut			
Aineet tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-174 606,15	-185 217,40	-5,7
Varastojen lisäys tai väh.	-1 165,36	-1 059,87	10,0
Palvelujen ostot	-372 558,86	-477 382,15	-22,0
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-178 539,31	-216 404,63	-17,5
Henk.korvauks. ja muut	913,14	1 234,87	
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-59 814,26	-64 282,41	-7,0
Muut henkilösivukulut	-10 226,34	-11 299,60	-9,5
Poistot ja arvonalennukset			
Suunnitelman muk. poistot	-749 648,42	-422 528,54	77,4
Arvonalentumiset	0,00		
Liiketoiminnan muut kulut	-43 141,97	-28 297,36	52,5
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJ.)	52 597,72	268 202,03	-80,4
Rahoitus tuotot ja kulut			
Korkotuotot	225,57		
Muut rahoitustuotot			
Korkokulut kaupungille	-54 280,08	-54 280,08	0,0
Korkokulut muille			
Korvaus peruspääomasta	-65 109,96	-65 109,96	0,0
Muut rahoituskulut			
Ylijäämä (alij.) ennen satunnaisia eriä	-66 566,75	148 811,99	-144,7
Satunnaiset tuotot ja kulut			
Satunnaiset tuotot			
Satunnaiset kulut			
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	-66 566,75	148 811,99	-144,7
Poistoeron lisäys tai väh.			
Vapaaeht. varausten muut.			
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-66 566,75	148 811,99	-144,7
SITOVAT ERÄT			
Sitova määräraha on tilikauden ylijäämä / alijäämä + poistot eli	683 081,67	571 340,53	19,6

2 Vesihuoltolaitoksen tase

VASTAAVAA	31.12.2011	31.12.2010
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	9 722,41	9 722,41
Rakennukset	1 215 102,25	1 399 637,35
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 451 178,06	3 557 738,91
Koneet ja kalusteet	361 887,25	508 884,51
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>669 887,62</u>	<u>12 683,77</u>
	<u>5 707 777,59</u>	<u>5 488 666,95</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	9 586,34	10 751,70
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	474 099,75	369 729,25
Lainasaamiset		
Muut saamiset	0,00	13 359,76
Siirtosaamiset	<u>0,00</u>	<u>59 994,81</u>
	<u>474 099,75</u>	<u>443 083,82</u>
	<u><u>6 191 463,68</u></u>	<u><u>5 942 502,47</u></u>
VASTATTAVAA		
	31.12.2011	31.12.2010
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	3 552 137,95	3 246 377,25
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä	339 325,30	190 513,31
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>-66 566,75</u>	<u>148 811,99</u>
	<u>3 824 896,50</u>	<u>3 585 702,55</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	1 809 421,80	1 809 421,80
Lainat julkisyhteisöiltä		
Muut velat	<u>421 263,20</u>	<u>394 336,80</u>
	<u>2 230 685,00</u>	<u>2 203 758,60</u>
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot		
Ostovelat	46 058,16	46 450,97
Muut velat	76 786,04	74 467,58
Siirtovelat	<u>13 037,98</u>	<u>32 122,77</u>
	<u>135 882,18</u>	<u>153 041,32</u>
	<u><u>6 191 463,68</u></u>	<u><u>5 942 502,47</u></u>

3 Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

	2011	2010
Toiminnan rahavirta		
Liikelyljäämä (-alijäämä)	52 597,72	268 202,03
Poistot ja arvonalentumiset	749 648,42	422 528,54
Rahoitustuotot ja -kulut	-119 164,47	-119 390,04
Satunnaiset erät		
Muut tulorahoituksen korjauserät	0,00	16 210,84
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-968 759,06	-1 071 002,10
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	59 351,50
Käyttöomaisuuden myyntitulot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	<u>-285 677,39</u>	<u>-424 099,23</u>
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Kunnalta saatujen pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen lisäys	26 926,40	35 100,00
Kunnalta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00
Kunnalta saatujen lyhytaikaisten lainojen muutos		
Muilta saatujen lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset		
Jäännöspääoman muutos	305 760,70	0,00
Liittymismaksujen muutos		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	1 165,36	1 059,87
Pitkäaikaisten saamisten muutokset kunnalta		
Pitkäaikaisten saamisten muutokset muilta		
Lyhytaikaisten saamisten muutokset kunnalta	73 354,57	388 530,68
Lyhytaikaisten saamisten muutokset muilta	-104 370,50	-14 141,68
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	<u>-17 159,14</u>	<u>13 550,36</u>
Rahoituksen rahavirta	<u>285 677,39</u>	<u>424 099,23</u>
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00

6 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUUMUKSIA KOSKEVAT LIITE-TIEDOT

Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	2011	2010
Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen	1 606 194,70	1 606 194,70
Jäljellä oleva pääoma	133 333,24	346 201,46

Elatustuen takautumissaatavien laskennallinen korvaus	2011	2010
Taseen saamisiin merkitty määrä 31.12	17 128,74	22 590,32

Kuntien takauskeskuksen vastuut	31.12.2011	31.12.2010
Karkkilan osuus kuntien takauskeskuksen takausvastuista, €	30 082 293,10	26 496 451,22
Karkkilan osuus takauskeskuksen rahastosta, €	22 270,73	21 581,69

Leasing- ja vuokravastuut

Tukirahoitus

- kopiokoneet, E-studiot, maastotietokoneet, postimaksukone 28.548,77 €

Handelsbanken rahoitus Oyj

- vuokravastuut LLE-2660-43 3.904,95 €

Nordea Pankki Oyj

- Trimble R8 GNSS -mittaus 1.258,59 €

Arvonlisäveron palautusvastuu

Arvonlisäverolain 33 §:n mukaan kunta on velvollinen maksamaan valtiolle takaisin kiinteistöjen uudisrakentamisen ja perusparantamisen hankintamenoista vuoden 2004 aikana ja sen jälkeen kirjatut arvonlisäverot, jos käyttötarkoitus muuttuu vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (AVL 20 §). Karkkilan kaupungilla ei ole toteutuneita tai suunniteltuja käyttötarkoituksen muutoksia vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan toimintaan.

TOIVOKODISTA AIHEUTUVAT VASTUUT KARKKILAN KAUPUNGILLE

Karkkilan kaupunki ja Hopeakodit Oy ovat allekirjoittaneet 29.5.2006 yhteistoimintasopimuksen Karkkilan kaupungin asumispalvelutarpeisiin rakennettavasta uudesta kiinteistöstä. Kaupunki on varannut koko kiinteistön asumispalvelutarkoitukseen ja vanhusten vuokra-asunnoiksi. Kiinteistössä on 24 palveluasumiseen tarkoitettua asuinpaikkaa, palvelu- ja yhteistilat sekä henkilökunnan sosiaali- ja toimistotilat. Lisäksi käytössä on noin 30 vanhusten asuntoa.

Sopimuksella Karkkilan kaupunki on sitoutunut seuraaviin asioihin:

- Mikäli palvelu- ja itsenäisesti asuvien asunnoissa tai palvelu-, toimisto- ja ao. tarkoitusta palvelevissa yhteistiloissa on tyhjäkäyttöä, Karkkilan kaupunki sitoutuu maksamaan vuokratappion Hopeakodit Oy:lle, ellei tyhjäkäyttö ole ao. yhtiön aiheuttama. Tilojen vuokra-aika alkaa kiinteistön vastaanottamisesta.

- Kaupungilla on vastuu ja oikeus parhaaksi katsomallaan tavalla järjestää tarvittavat hoivapalvelut palveluasuntojen asukkaille hoitopalveluun varatuissa kiinteistön tiloissa. Kaupunki tuottaa palvelut itse tai tekee suoraan sopimuksen kolmannen osapuolen kanssa.
- Mikäli kaupunki irtisanoutuu sopimuksesta kesken suunnitteluvaiheen tai rakennustöiden kuluessa, kaupunki sitoutuu maksamaan Hopeakodit Oy:lle kohteen suunnittelusta, rakennuttamisesta ja rakentamisesta siihen saakka kertyneet välittömät kustannukset.
- Mikäli kaupunki irtisanoo sopimuksen ennen kuin 40 vuotta on kulunut, kaupunki sitoutuu maksamaan jäljellä olevan investointikustannuksen ja investointiavustuksen osuuden Hopeakodit Oy:lle, joka puolestaan sitoutuu palauttamaan kohteelle myönnetyn investointiavustuksen jäljellä olevan osuuden Valtion asuntorahastolle.

7 HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Henkilöstökulut	2011	2010
Palkat ja palkkiot	9 680 780,59	9 184 102,25
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	3 503 156,03	3 471 576,14
Muut henkilösivukulut	511 246,55	441 500,27
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauseurät	-117 527,28	-92 789,67
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	13 577 655,89	13 004 388,99
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	23 859,90	19 963,20

8

OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

				Konsernin osuus 1000 €		
	Kotipaikka	Kaupungin omistus %	Konsernin omistus %	Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiint. Oy Sorvirinne	Karkkila	93,74	93,74	1445	245	16
Kuntayhtymät						
Hgin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri	Helsinki	0,8775	0,8775	3679	4290	-143
ETEVA kuntayhtymä	Mäntsälä	1,9861	1,9861	298	915	-16
Uudenmaan päihdehuollon Ky	Hyvinkää	3,4483	3,4483	43	12	7
Länsi-Uudenmaan ammattik. Ky	Lohja	9,4800	9,4800	1814	377	85
Perusturvakuntayhtymä Karviainen	Vihti	20,9000	20,9000	1010	1705	-12
Liikelaitoskuntayhtymä Puhti	Karkkila	21,2600	21,2600	111	102	13
Uudenmaan liitto	Helsinki	0,82	0,82	11	11	1
Osakkuusyhteisöt						
Kiint. Oy Karkkilan Yrittäjätie 53	Karkkila	25	25	0	0	0

9 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhteisönä yksi kiinteistöyhtiö ja seitsemän kuntayhtymää. Osakkuusyhteisöä Kiinteistö Oy Karkkilan Yrittäjätie 53 ei ole yhdistelty vähäisen merkityksen vuoksi.

Konsernitilinpäätöksessä on huomioitu kaupungin välitön omistusosuus (16,04 %) Liikelaitoskuntayhtymä Puhdistista sekä Perusturvakuntayhtymä Karviaisen kautta tuleva välillinen osuus (5,22 %). Kaupungin ja Liikelaitoskuntayhtymä Puhdin väliset tapahtumat on eliminoitu kokonaisprosentin (21,26 %) mukaisella suhteella. Myös Liikelaitoskuntayhtymä Puhdin ja Perusturvakuntayhtymä Karviaisen väliset tapahtumat on eliminoitu.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja se tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu nimellis- eli pariarvo-menetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta. Vapaaehtoisista varauksista ja poistoeroista vähemmistöosuutta ei ole erotettu.

Sisäiset tapahtumat ja katteet

Sisäiset velat ja saamiset ja muut sisäiset liiketapahtumat on vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta eliminoitu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero kirjattu tytäryhteisön oman pääoman eriä Edellisen tilikauden voitto/tappio ja Tilikauden voitto/tappio vastaan.

2 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Oman pääoman muutokset	2011	2010
Peruspääoma 1.1	7 346 437,96	7 346 583,38
Muutos	144,77	-145,42
Peruspääoma 31.12	7 346 582,73	7 346 437,96
Osuus kuntayhtymien oman po lisäyksestä 1.1		
Muutos		
Osuus kuntayhtymien oman po lisäyksestä 31.12	0,00	0,00
Rahastot 1.1	1 435 730,98	1 424 071,62
Muutos	91 596,37	11 659,36
Rahastot 31.12	1 527 327,35	1 435 730,98
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1	-1 756 230,56	-49 165,60
Muutos	64 670,52	109 772,23
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12	-1 691 560,04	60 606,63
Tilikauden yli-/alijäämä	500 009,41	-1 756 230,56

4 LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

1 KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

Tasekirja Sidottu
Päiväkirja ATK-tulosteena
Pääkirja ATK-tulosteena

2 KIRJANPIDON OSAJÄRJESTELMÄT

Taloussuunnittelu
Kirjanpito
Ostoreskontra
Maksatusohjelma

Budnetti
Raindance/Liikelaitoskuntayhtymä Puhti
Raindance/Liikelaitoskuntayhtymä Puhti
Opus Capita/Liikelaitoskuntayhtymä Puhti

Konsernitilinpäätös Käyttöomaisuuskirjanpito	Aditro Konsuli/Liikelaitoskuntayhtymä Puhti Aditro /Liikelaitoskuntayhtymä Puhti
Myyntireskontra Yleislaskutus	Raindance/Liikelaitoskuntayhtymä Puhti Raindance
Vesilaskutus	Komartek
Päivähoitolaskutus	Pro Consona Päivähoito
Rakennusvalvonta Tontinvuokralaskutus Vuokralaskutus	Raindance yleislaskutus Kuntiainen Fivald ASP
Palkkahallinto Henkilöstöhallinnon raportointi	Pegasos HEHA/Liikelaitoskuntayhtymä Puhti AGS
Palvelupisteen ja Valurin kassa	CPU kassapankki
Matkalaskut	M2/Liikelaitoskuntayhtymä Puhti
Toimintolaskentaohjelma	Opiferus
Työajanmittausohjelma	Opiferus

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Karkkilassa 16. päivänä huhtikuuta 2012

Salla Salo, kaupunginhallituksen
puheenjohtaja

Markku Ahjoniemi

Eino Huotari

Kari Laine

Tuire Lehti-Chatta

Erkki Lehtinen

Katja Närhi

Hannele Stenberg

Raino Velin

Juha Majalahti, kaupunginjohtaja

TILINTARKASTAJAN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Karkkilassa päivänä toukokuuta 2012

Oy Audiator Ab
JHTT -yhteisö

Raimo Vainio-Kaila
JHTT, HTM